

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมธานี ปี 2534

ปริญญานิพนธ์

ของ

วสันต์ รัตนกร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

พฤษภาคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๕๙

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. ส. วาสนา ประवालพฤกษ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. ส. วาสนา ประवालพฤกษ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์สุศรี วงศ์รัตนะ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และการให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. ส. วาสนา ประवालพุกษ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และ
รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ท่านทั้งสองให้คำแนะนำ
แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ของการวิจัยด้วยดีโดยตลอด จนประสบผลสำเร็จ นับเป็น
พระคุณอย่างสูงสุด

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงเพ็ญ ชุมหปราน ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะแนวทาง
ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ อดีตคณบดีคณะบริหารธุรกิจ ศาสตราจารย์ ดร. อมรรัตน์ เจริญชัย
รองคณบดี อาจารย์ปราณี พรหมวิเชียร ผู้อำนวยการสุพร จุ่งพิวัฒน์ ผู้อำนวยการ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจรัลพงษานุรักษ์ ผู้ช่วยวิชาการทั้ง 5 ฝ่าย และ หัวหน้าคณะ
วิชาบริหารธุรกิจ

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสาท อร่ามกุล และอาจารย์ในภาควิชา
ระบบสารสนเทศที่ช่วยให้คำแนะนำ สนับสนุนนานัปการ จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์ศุภกิจ ชุมหปราน ซึ่งเป็นพี่ที่ให้ความเอื้ออารี และสนับสนุน
มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณผู้ที่เป็นกำลังใจสำคัญ คือแม่สาตี รัตนกร ผู้เป็นมารดา ญาติพี่น้อง และ
ขอขอบคุณอาจารย์วิไล รัตนกร ผู้เป็นภรรยาที่ให้กำลังใจอย่างมากและช่วยเหลือมาตลอด

คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ มอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ แด่บิดามารดา
ครู-อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

วสันต์ รัตนกร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
หลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตร.....	11
แนวคิดและรูปแบบการประเมินหลักสูตร.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร.....	51
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	61
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	110
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	110

บทที่	หน้า
วิธีดำเนินการวิจัย.....	110
สรุปผลการประเมิน.....	112
อภิปรายผล.....	114
ข้อเสนอแนะ.....	122
บรรณานุกรม.....	124
ภาคผนวก.....	132
ภาคผนวก ก หนังสือแนะนำ.....	133
ภาคผนวก ข แบบสอบถามการประเมินหลักสูตร.....	135
ภาคผนวก ค หลักสูตรบริหารธุรกิจ วิชาเอกระบบสารสนเทศ.....	201
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	206
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	209

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของอาจารย์จำแนกตามสถานภาพ.....	70
2 จำนวนและร้อยละของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจำแนกตามสถานภาพ.....	73
3 จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษาจำแนกตามสถานภาพ....	75
4 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามสถานภาพ.....	78
5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร เกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร.....	80
6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร เกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร.....	83
7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา.....	85
8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้บริหาร เกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร.....	87
9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน.....	90
10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล.....	93
11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับประสิทธิภาพของ ผู้ที่สำเร็จการศึกษา.....	95
12 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร.....	98
13 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ผู้ที่สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร.....	100
14 ค่าความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534.....	103

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 รูปแบบการประเมินของสคริเวน.....	31
2 รูปแบบการประเมินของสเดก.....	33
3 รูปแบบการประเมินของแฮมมอนด์.....	36
4 รูปแบบการประเมินของสต๊อฟเฟิลบีม.....	39
5 ความหมายและประเภทของผลกระทบ.....	43
6 ด้านที่จะต้องประเมิน.....	45
7 ลำดับขั้นของการประเมิน.....	46
8 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่จำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร.....	49

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาของสังคมใดก็ตามย่อมมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับสภาพทางเศรษฐกิจและการขยายตัวของสังคมอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาบุคคลและสังคมโดยรวม และการศึกษาไม่เพียงแต่เป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญในระดับพื้นฐานเท่านั้น หากแต่เป็นสถาบันที่ทำหน้าที่เป็นแกนกลางของสังคมซึ่งองค์กรทุกส่วนของสังคมต้องพึ่งพิงด้วยบุคคล บุคคลและสังคมจะพัฒนาและได้รับประโยชน์จากการศึกษาเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับการจัดการศึกษา (บรรจง จันทรสา. 2522:28) ในการจัดการศึกษาสิ่งที่สำคัญและถือว่าเป็นหัวใจของการศึกษาก็คือหลักสูตรเพราะว่า "หลักสูตรเป็นเสมือนโครงการและแนวทางเพื่อนำการศึกษาไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทาง" (สุมิตร คุณานุการ. 2523:2)

โดยปกติแล้วหลักสูตรจะต้องมีการพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ และการพัฒนาหลักสูตรจะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีการประเมินหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา (สมบุญ ชิตพงษ์. 2529:1) การประเมินหลักสูตรจะทำให้ทราบปัญหาและแนวทางปรับปรุงหลักสูตรชัดเจนขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้ดีและเหมาะสมต่อไป เพราะว่า "การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุมต่างๆของสิ่งที่ประเมิน เพื่อนำมาพิจารณาร่วมกันและสรุปว่า จะให้คุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนานั้นว่าเป็นอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใดหรือได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีส่วนใดต้องปรับปรุงแก้ไข" (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2525:203) การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร (ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. 2527:256) ดังที่วิชัย วงษ์ใหญ่ (2530:78) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสามารถ จำแนกได้ 3 ประการ คือ

1. ระบบการร่างหลักสูตร
2. ระบบการนำหลักสูตรไปใช้
3. ระบบประเมินหลักสูตร

แต่ละระบบเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันและมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ดังนั้นเมื่อมีการสร้างหลักสูตร ควรต้องมีการประเมินหลักสูตรเป็นระยะเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ ทำให้ได้ทราบคุณค่าและแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษามีการจัดการศึกษาหลายสาขาวิชา ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ(ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2524:32-33) และ ดร.กรรชิต มาลัยวงศ์(2521:42)ได้กล่าวว่าในระดับอุดมศึกษาของไทยนั้นมีการสอนวิชาการด้านคอมพิวเตอร์มานานแล้ว เริ่มแรกทีเดียวก็เป็นหลักสูตรประมวลผลอิเล็กทรอนิกส์ในภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี หลักสูตรนี้บางทีก็เรียกว่าหลักสูตรระบบงานระบบสารสนเทศ ต่อมาก็มีหลักสูตรทางด้านวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ในภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ หลักสูตรวิทยาการคอมพิวเตอร์ ในภาควิชาคณิตศาสตร์คณะวิทยาศาสตร์ หลักสูตรสารสนเทศศาสตร์ ซึ่งกำลังเริ่มในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และอักษรศาสตร์ และท้ายสุดคือหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งมักเปิดในคณะวิทยาศาสตร์ ลักษณะเช่นนี้จะพบเห็นได้ในมหาวิทยาลัยต่างๆทั้งในเมืองไทยและต่างประเทศ เหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะจุดประสงค์ของหลักสูตรทั้งห้านี้ต่างกัน และการจัดหลักสูตรก็ขึ้นอยู่กับผู้ริเริ่มหลักสูตรด้วยว่ามาจากกลุ่มไหน ยกตัวอย่างเช่นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น นำคอมพิวเตอร์เครื่องแรกเข้ามาติดตั้งที่คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีหลักสูตรคอมพิวเตอร์จึงไปเริ่มที่ในคณะนั้น แล้วจึงขยายหลักสูตรวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ในภายหลัง

หลักสูตรทั้งห้านี้เน้นจุดประสงค์และเป้าหมายต่างกัน ดังนี้

- หลักสูตรประมวลผลอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Processing) และระบบงานสารสนเทศ (Information System) เน้นการผลิตบัณฑิตไปทำงานประยุกต์คอมพิวเตอร์ด้านการบัญชี สถิติ และธุรกิจ
- หลักสูตรวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ (Computer Engineering) เน้นการผลิตบัณฑิตไปทำงานด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ โดยเฉพาะด้านการออกแบบ
- หลักสูตรวิทยาการคอมพิวเตอร์ (Computer Science) เน้นการผลิตบัณฑิตไปทำงานด้านการพัฒนาโปรแกรมและระบบงานคอมพิวเตอร์
- หลักสูตรสารสนเทศศาสตร์ (Information Science) เน้นการผลิตบัณฑิตไปทำงานด้านระบบข่าวสาร และระบบห้องสมุด
- หลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) เน้นการผลิตบัณฑิตไปทำงานด้านระบบสารสนเทศ และระบบโทรคมนาคม

ในปี 2534 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยคณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้อนุมัติให้ใช้หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ เป็นหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี หลักสูตรนี้เป็นการเตรียมบุคคลที่มีความสามารถในการเขียนโปรแกรมทางด้านคอมพิวเตอร์ (เอกสารสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 2534:19) โดยได้ทำการเปิดสอนมี 2 แห่ง คือที่ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต. คลองหก อ. ธัญบุรี จ. ปทุมธานี และที่วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ

เขตดินแดง จ. กรุงเทพฯ โดยเริ่มรับนักศึกษาในปีการศึกษา 2534 เป็นต้นมา หลักสูตรนี้ได้ใช้จนครบวงจรแล้ว กล่าวคือมี นักศึกษาที่ศึกษาสำเร็จตามหลักสูตรนี้ได้ออกไปประกอบวิชาชีพแล้ว แต่ก็ยังมิได้มีการทำวิจัยเพื่อว่าหลักสูตรนี้ได้บรรลุผลตามที่วางไว้หรือไม่เพียงใดและจากการสำรวจปัญหาของวงการระบบสารสนเทศในปัจจุบันของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ (บทสรุป) กล่าวคือ มีความขาดแคลนอย่างกว้างขวางทั้งในภาครัฐและเอกชน และบุคลากรที่มีอยู่ก็ขาดคุณภาพ ซึ่งส่งผลทำให้องค์กรขาดประสิทธิภาพ และพัฒนาการทางด้านระบบสารสนเทศของประเทศไม่สามารถก้าวทันกับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และพลวัตรของกระแสโลกาภิวัตน์ได้ รวมทั้งจากการสัมภาษณ์หัวหน้าแผนกระบบสารสนเทศ อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ในสาขาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลพบว่าปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรดังนี้คือ ด้านความมุ่งหมายปรากฏว่านักศึกษาไม่ได้ให้ความสนใจในหลักสูตรเท่าที่ควร นอกจากนั้น อาจารย์และนักศึกษายังเห็นว่าควรมีการปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ เพราะระบบคอมพิวเตอร์มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว เนื้อหาวิชาของรายวิชาในหลักสูตรควรเน้นให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริงมากกว่าที่เป็นอยู่ และควรมีวิชาเลือก ให้นักศึกษาได้ตัดสินใจเลือกเรียนไม่ใช่ทางสถาบันจัดให้เรียน โดยไม่คำนึงถึงความถนัดและความต้องการของนักศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย เสียบ่อยและมีจำนวนไม่เพียงพอแก่นักศึกษา โดยเฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นหัวใจของอุปกรณ์สาขานี้ต้องพัฒนาเปลี่ยนแปลงให้ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอยู่เสมอ ในด้านสถานที่เรียน ห้องเรียนภาคปฏิบัติมีน้อยเกินไป หนังสือในห้องสมุดมีจำนวนน้อยเกินไป ด้านกระบวนการเรียนการสอนพบว่ายังขาดอาจารย์ผู้สอนที่มีความสามารถในด้านนี้เป็นจำนวนมาก ต้องเชิญอาจารย์พิเศษจากภายนอกสถานศึกษามาช่วยสอน ซึ่งอาจารย์บางท่านไม่เคยผ่านการอบรมวิธีการสอนมาก่อนเพราะทำงานทางด้านธุรกิจเป็นงานประจำ ทำให้การสอนไม่สามารถสื่อให้นักศึกษาเข้าใจได้ ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาพบว่า ในด้านสาขานี้ไม่มีการส่งนักศึกษาไปฝึกงาน หรือติดตามผลการทำงานของนักศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาของหลักสูตรสาขานี้ทั้งสิ้น ประกอบกับผู้วิจัยเป็นอาจารย์พิเศษสอนในวิชาระเบียบวิธีวิจัยเบื้องต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534 เพื่อที่จะทราบปัญหาของหลักสูตร ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรและแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุง โดยตระหนักว่าการประเมินหลักสูตรสาขาวิชาดังกล่าวนี้นี้จะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการใช้พัฒนา และปรับปรุงหลักสูตร ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน และผลิตบุคลากร หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ มีประสิทธิภาพและคุณภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. เพื่อประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบ ประเมินซีป(CIPP MODEL) ในด้านต่อไปนี้

1.1 การประเมินบริบท ได้แก่ ความมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา

1.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตาม

หลักสูตร

1.3 การประเมินกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและ ประเมินผลการเรียน

1.4 การประเมินผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

2. เพื่อประเมินผลกระทบบางประการ ของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์ คือ

✓ 1. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร บริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534

✓ 2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ และนักศึกษาในภาควิชาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ขอบเขตของการวิจัย

1. การประเมินหลักสูตรครั้งนี้ประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534 ที่ใช้สำหรับ จัดสอนในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล 2 แห่ง คือ ที่ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต. คลองหก อ. รัษฎา จ. ปทุมธานี และที่วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารด เขตดินแดง กรุงเทพฯ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มี 6 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ปีการศึกษา 2539 ที่มีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 18 คน

กลุ่มที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียน 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 80 คน
ซึ่งแยกเป็นนักศึกษาจากวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ จำนวน 40 คน และนักศึกษา
จากคณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 40 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกระบบสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ในปีการศึกษา 2538 จำนวน 75 คน ซึ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ
จำนวน 36 คนและผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
จำนวน 39 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้บังคับบัญชาของผู้ที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 75 คน

กลุ่มที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร จำนวน 8 คน

กลุ่มที่ 6 ผู้บริหาร จำนวน 9 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมดซึ่งแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม
ดังนี้

กลุ่มที่ 1 อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล ปีการศึกษา 2539 ที่มีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 18 คน

กลุ่มที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 68 คน
ซึ่งแยกเป็นนักศึกษาจากวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ จำนวน 40 คน และนักศึกษา
จากคณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 28 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกระบบสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ในปีการศึกษา 2538 จำนวน 47 คน ซึ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ
จำนวน 32 คนและผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
จำนวน 15 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้บังคับบัญชาของผู้ที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 41 คน

กลุ่มที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร จำนวน 8 คน

กลุ่มที่ 6 ผู้บริหาร จำนวน 9 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม วิชาเอกระบบสารสนเทศ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2534

2. การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการของการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานข้อมูล เพื่อใช้ในการตัดสินใจ ปรับปรุง แก้ไขหลักสูตร ในการวิจัยนี้หมายถึง เป็นการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงานข้อมูล เพื่อใช้ในการตัดสินใจที่จะปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร โดยใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP MODEL) ซึ่งประกอบด้วย การประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

2.1 การประเมินบริบท ได้แก่ การประเมินความมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา

2.1.1 ความมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง ความคาดหวังที่ตั้งไว้ของหลักสูตร หรือผลที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน หลังจากได้ศึกษาครบตามหลักสูตร

2.1.2 โครงสร้างของหลักสูตร หมายถึง กลุ่มรายวิชาที่ผู้เรียนจะต้องเรียน ตลอดหลักสูตรการศึกษา ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้หมายถึง วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และวิชาเลือกเสรี รวมทั้งจำนวน หน่วยกิตของวิชาในกลุ่มต่างๆและรายวิชา

2.1.3 เนื้อหาวิชา หมายถึง มวลความรู้ซึ่งบรรจุไว้ในแต่ละวิชา เพื่อนำมาให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ ในการศึกษาครั้งนี้หมายถึง เนื้อหารายวิชาในกลุ่มรายวิชาพื้นฐานวิชาชีพ พื้นฐานวิชาชีพเฉพาะสาขา วิชาชีพเลือก และวิชาเลือกเสรี

2.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร

ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร หมายถึง สื่อ วัสดุและครุภัณฑ์ ที่ใช้ในการเรียนการสอน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้งอาคารสถานที่ งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

2.3 การประเมินกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน

2.3.1 กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตร ในการศึกษาครั้งนี้หมายถึง การสอนของอาจารย์ ในด้านการเตรียมการสอน วิธีการสอน การใช้สื่อการสอน การจูงใจและการเสริมแรง การมอบหมายงานและบรรยากาศการเรียน บุคลิกภาพของอาจารย์ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอน ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

2.3.2 การวัดและประเมินผลการเรียน หมายถึง กระบวนการทดสอบ ความรู้ความสามารถของผู้เรียนด้วยเครื่องมือต่างๆ แล้ววินิจฉัยตัดสินคุณค่าอย่างมีกฎเกณฑ์ และนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน

2.4 การประเมินผลผลิต ได้แก่ การประเมินประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา หมายถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทางด้านระบบสารสนเทศ รวมทั้งความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดวิเคราะห์วิจารณ์ มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในอาชีพ ตลอดจนแต่งกายและวางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะของผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม วิชาเอกระบบสารสนเทศ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534 จากการประเมินของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จ การศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา

3. ผลกระทบ หมายถึง ผลที่อาจจะเกิดขึ้นกับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม วิชาเอกระบบสารสนเทศ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534 ที่เกิดขึ้นเมื่อการดำเนินงานของหลักสูตรได้สิ้นสุดไประยะหนึ่ง ซึ่งผลที่อาจเกิดขึ้นอาจเกิดได้โดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งเป็นทิศทางผลกระทบทางบวกกับผลกระทบทางลบ ผลกระทบเหล่านี้อาจเป็นผลที่ปรากฏออกมาในด้านการประกอบอาชีพ สังคม อุปนิสัย สภาพจิตใจ เศรษฐกิจ ความเชื่อ การเมือง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฯลฯ และผลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับด้านต่างๆของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม วิชาเอกระบบสารสนเทศ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534

4. การประเมินผลกระทบ หมายถึง การเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ผลที่อาจจะเกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534 ซึ่งเป็นผลที่อาจเกิดขึ้นได้โดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งเป็นทิศทางผลกระทบทางบวกกับผลกระทบทางลบ ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สภาพจิตใจ จากผลผลิตของหลักสูตร

5. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐเดิมชื่อ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ได้รับพระราชทานชื่อจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ตามหนังสือ ที่ รล 0003/16942 ลงวันที่ 15 กันยายน พ.ศ 2531 มีฐานะเป็นกรมสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่ผลิตนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะเกษตรศาสตร์ คณะคหกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมเทคโนโลยี คณะศิลปกรรมศาสตร์ และผลิตนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ในวิทยาเขตต่างๆ 29 แห่งตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาพุทธศักราช 2518

ในการวิจัยนี้หมายถึง คณะบริหารธุรกิจที่เปิดสอน หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534 มี 2 แห่ง คือที่ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ต. คลองหก อ. ธัญบุรี จ. ปทุมธานี และที่ วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ เขตดินแดง จ. กรุงเทพฯ

6. วิชาเอกระบบสารสนเทศ หมายถึง กลุ่มวิชาที่อยู่ในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534 ประกอบด้วยกลุ่มวิชาพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต กลุ่มวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 66 หน่วยกิต ใน กลุ่มวิชาชีพแบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาชีพพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต วิชาชีพ เฉพาะ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต วิชาชีพเลือก ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต รวมจำนวนหน่วยกิตแล้วศึกษา ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต สำหรับวิชาเอก ระบบสารสนเทศที่จัดสอนโดยภาควิชาธุรกิจศึกษา คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปีของนักศึกษาที่มีวุฒิปริญญาตรีบริหารศึกษาระดับสูง (ปวส.) สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

7. อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนประจำและสอนพิเศษทุกกลุ่มวิชา ในสาขาวิชา ระบบสารสนเทศ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 และมีประสบการณ์ในการสอนมาแล้ว อย่างน้อย 1 ปี ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534

8. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรีใน คณะบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาระบบสารสนเทศ ที่มีสภาพเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 สังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

9. ผู้ที่สำเร็จการศึกษา หมายถึง ผู้ที่ศึกษาครบตามจำนวนหน่วยกิตและข้อกำหนดที่ ระบุไว้ในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534 ได้วุฒิปริญญาตรีบัณฑิต (ระบบสารสนเทศ) หรือชื่อย่อว่า บธ.บ (ระบบสารสนเทศ) ปีการศึกษา 2538

10. ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา หมายถึง หัวหน้าแผนกหรือหัวหน้าคณะวิชา ในสถานศึกษา หัวหน้าแผนกหรือผู้จัดการฝ่ายขององค์การธุรกิจ ทั้งของรัฐ เอกชน และ รัฐวิสาหกิจ ที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาดำเนินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534 ทำงานอยู่ด้วย

11. ผู้บริหาร หมายถึง คณะกรรมการบริหารของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ ผู้อำนวยการเป็นประธาน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายบริการ ฝ่ายกิจการนักศึกษา ฝ่ายบัณฑิต และฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณบดี และรองคณบดี

คณะบริหารธุรกิจบัณฑิต เป็นกรรมการโดยตรง ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2534

14. ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในด้านหลักสูตร
และ/หรือผู้ที่มีประสบการณ์สูงในการสอนนักศึกษาในระดับปริญญาตรี และ/หรือ ปริญญาโท
ในงานด้านหลักสูตรธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ อย่างน้อย 2 ปี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมศักราช 2534 โดยแบ่งสาระสำคัญออกเป็นตอนๆตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร
 - 1.1 ความหมายของหลักสูตร
 - 1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร
 - 1.3 ความมุ่งหมายของหลักสูตร
 - 1.4 โครงสร้างของหลักสูตร
 - 1.5 เนื้อหาวิชา
 - 1.6 ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร
 - 1.7 กิจกรรมการเรียนการสอน
 - 1.8 การวัดและประเมินผลการเรียน
 - 1.9 ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรและรูปแบบการประเมินหลักสูตร
 - 2.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร
 - 2.3 รูปแบบของการประเมินหลักสูตร
 - 2.4 การประเมินหลักสูตรตามแบบจำลองซีป (CIPP MODEL)
 - 2.5 การประเมินผลกระทบของหลักสูตร
3. งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร

1. ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตรมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมาก เพราะหลักสูตรจะเป็นสิ่งกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษาในการที่จะให้ความรู้ ถ่ายทอดวัฒนธรรม การเสริมสร้างทักษะ การปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม และการเสริมสร้างความเจริญเติบโต ให้แก่ผู้เรียนได้พัฒนาไปพร้อมๆ กันในทุกๆ ด้าน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของตนและสังคม ซึ่งนักการศึกษาได้ให้ความหมายของหลักสูตร ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2524 : 5) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรคือ ข้อกำหนดแผนการเรียนการสอนอันเป็นส่วนรวมของประเทศ เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

ภิญโญ สาร (2526 : 278) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือบรรดาประสบการณ์ต่างๆ ที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียน ตามระดับชั้น ตามวัย ตามความสนใจของนักเรียน และความต้องการของสังคม ทั้งนี้รวมทั้งประสบการณ์ที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกเวลาเรียนตามปกติ

ธำรง บัวศรี (2504 : 64) ได้ให้ความหมายของหลักสูตร ไว้ว่าหลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทุกอย่างที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียน

สิริพร บุญญนันต์ (2529 : 5) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดขึ้นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หลักสูตรจึงหมายถึง ทั้งส่วนที่เป็นข้อกำหนดรายการสอน และส่วนที่เป็นกระบวนการทั้งปวง เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามข้อกำหนด

สุมิตร คุณานุกร (2523 : 2-3) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดไว้

สัจจ อุทรนันท์ (2532 : 5-8) ได้กล่าวถึงขอบเขตความหมายของหลักสูตร จะมีขอบเขตอยู่ภายใน 3 สถานะดังนี้ คือ

1. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตของศาสตร์สาขาวิชาหนึ่งในที่นี้หมายถึง สาขาวิชาหลักสูตรซึ่งจะต้องศึกษาถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตร วิธีการใช้หลักสูตร
2. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตข้อกำหนดเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เขียนขึ้นอย่างเป็นทางการตามความหมายนี้ หลักสูตรจะหมายถึงเอกสารหลักสูตรที่กล่าวถึงสาระของหลักสูตรในด้านจุดประสงค์ หลักการ โครงสร้าง และเนื้อหาสาระที่จัดไว้ในหลักสูตร

รวมถึงเอกสารประกอบหลักสูตร อันได้แก่ คู่มือครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหรือคู่มือหลักสูตร แผนการสอนกลุ่มวิชาต่างๆ คู่มือประเมินผลการเรียน เป็นต้น

3. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตของระบบการทำงานที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ซึ่งหมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของหลักสูตร กระบวนการประเมินผลหลักสูตร ตลอดจน ผลผลิตต่างๆที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับหลักสูตร

กู๊ด (Good. 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการคือ

1. เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา

หลักสูตรศิลปศึกษา เป็นต้น

2. โครงสร้างของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่ต้องสอน หมายถึง หลักสูตรทั้งฉบับรวมทุกวิชา เข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนจบชั้นหรือได้รับประกาศนียบัตร

3. กลุ่มวิชาและประสบการณ์ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาวิชากลุ่มหนึ่งและประสบการณ์ อีกกลุ่มหนึ่ง

ทาบา (Taba. 1962 : 10) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า คือวิธีการเตรียมเด็กให้มี ส่วนในฐานะที่เป็นสมาชิกที่สามารถสร้างผลผลิตให้แก่สังคมของเรา

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander. 1974 : 3) ได้ให้ความหมายของ หลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง บรรดาความพยายามทั้งหมดของโรงเรียนในการที่จะก่อให้เกิด ผลการเรียนรู้ที่ โรงเรียนพึงปรารถนา ทั้งในสถานการณ์ภายในและภายนอกโรงเรียน

ทรัมป์ และมิลเลอร์ (Trump and Miller. 1968 : 11-12) ได้ให้ความหมายของ หลักสูตรไว้ ว่า หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่างๆ ที่เตรียมไว้และจัดให้แก่ผู้เรียนโดย โรงเรียน หรือระบบโรงเรียน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง ระบบการจัดการทางด้านการศึกษาทั้งหมดที่จัด ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ และทักษะในด้านต่างๆ ตลอดจนการปรับตัวเองให้อยู่ ในสังคมได้ และสามารถนำความรู้ที่ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ระบบการจัดการศึกษาจะต้องประกอบด้วย ปัจจัยเบื้องต้น(Input) ได้แก่ การจัดการด้าน บุคลากร อาคารสถานที่ อุปกรณ์การสอน งบประมาณ ฯลฯ เกี่ยวกับกระบวนการ(Process) เช่น กิจกรรมการเรียนการสอน การจูงใจผู้เรียน เทคนิคการใช้สื่อ ฯลฯ และเกี่ยวกับผลผลิต(Product) ซึ่ง ได้แก่ สมรรถภาพทางสมอง ความรู้สึกริธีธรรมเนียมจรรยาบรรณ และทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ฯลฯ รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตรด้วย เป็นต้น

2. องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร เป็นเครื่องชี้แนวทางของหลักสูตร ดังนั้น ในการสร้างหลักสูตร จึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบเป็นสำคัญ นักการศึกษาได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตร ไว้ดังนี้คือ

โบแฮมป์ (Beauchamp. 1981 : 197) ได้กล่าวว่า หลักสูตรประกอบด้วย

1. ระบบเนื้อหา
2. ระบบการสอน
3. ระบบของการประเมินผล

ทาบ (Taba. 1962 : 10) ได้กล่าวว่าหลักสูตรประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา
2. เนื้อหาและจำนวนชั่วโมงแต่ละวิชา
3. กระบวนการเรียนการสอน
4. โครงการประเมินผลการสอนตามหลักสูตร

พจน์ สะเพียรชัย (2525 : 71-78) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรโดยทั่วไปควรประกอบด้วย 6 ส่วน คือ

1. ปรัชญาการศึกษา
2. ความมุ่งหมาย
3. เนื้อหาวิชาและจำนวนชั่วโมงสำหรับสอนแต่ละวิชา
4. กระบวนการเรียนการสอน
5. การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน
6. การบริหารหลักสูตรและการบริหารวิชาการ

สมิตร คุณานุกร (2523 : 9) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรการศึกษา

จะมี 4 องค์ประกอบ คือ

1. ความมุ่งหมาย
2. เนื้อหา
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผล

สัจ จุทรานันท์ (2527 : 189) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของหลักสูตรว่า หลักสูตรที่ดีควรจะกล่าวถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร

2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งควรมีทั้งจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. การเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
5. การเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิชาการในชุมชน
6. การประเมินผล

ก่อ สวัสดิพาณิชย์ (2517 : 207) ได้กล่าวว่าหลักสูตรประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาหลักสูตร
4. วัตถุประสงค์หลักสูตร
5. กระบวนการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2532 : 4) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของ

หลักสูตรว่าประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมาย คือความประสงค์หรือความต้องการทางการศึกษาและสังคม
2. หลักการ คือทิศทางหรือแนวทางซึ่งจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. โครงสร้าง คือกลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่างๆในหลักสูตร
4. จุดประสงค์ของการเรียนรู้แต่ละรายวิชา หมายถึง ความรู้ทักษะหรือทัศนคติบางประการ โดยเฉพาะรายวิชานั้นๆซึ่งผู้เรียนจะต้องรู้ ต้องมี หรือต้องปฏิบัติได้
5. เนื้อหาของรายวิชา คือประสบการณ์ต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งกำหนดไว้สำหรับรายวิชานั้น อันจะช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายการเรียนรู้
6. สื่อการเรียน คืออุปกรณ์ต่างๆที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจทักษะ และทัศนคติตามที่ต้องการ

7. วิธีสอน การสอนย่อมช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

จากองค์ประกอบของหลักสูตรดังกล่าว สรุปได้ว่าองค์ประกอบของหลักสูตร มี 7 ประการ ดังนี้คือ

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาวิชา
4. ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร
5. กิจกรรมการเรียนการสอน

6. การวัดและประเมินผลการเรียน

7. การประเมินผลการสอนตามหลักสูตร คือ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา
มีคุณลักษณะตามความมุ่งหมายของสูตร หรือไม่อย่างไร

3. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

ความคาดหวังหรือผลที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับผู้เรียน หลังจากที่ได้
ศึกษาเล่าเรียนครบตามหลักสูตรเราเรียกว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตร มีผู้ให้ความคิดเห็น
เกี่ยวกับลักษณะต่างๆของความมุ่งหมาย ไว้ดังต่อไปนี้

สังัด อุทรานันท์ (2527 : 211) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสามารถแบ่งย่อย
ได้เป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับหลักสูตร จะใช้คำว่าจุดมุ่งหมายทั่วไปซึ่งจะมีความกว้างที่สุด จุดมุ่งหมาย
ทั่วไป ส่วนมากจะเขียนไว้อย่างกว้างๆและค่อนข้างจะเป็นลักษณะทางปรัชญา ซึ่งจะเน้นคุณค่ามาก
กว่าทางจิตวิทยาหรือการเรียนการสอน

2. ระดับหมวดวิชาหรือรายวิชา จุดมุ่งหมายในระดับหมวดวิชาหรือรายวิชา จะใช้
คำว่าจุดมุ่งหมายเฉพาะ ตามปกติจุดมุ่งหมายเฉพาะที่ใช้กับหมวดวิชา หรือรายวิชามักจะเน้น
การประยุกต์หรือการนำไปใช้เป็นประการสำคัญ

นอกจากนี้ สังัด อุทรานันท์ (2527 : 220-223) ได้กล่าวถึงลักษณะจุดมุ่งหมายของ
หลักสูตรที่ดีนั้น ควรจะมีลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้ คือ

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรตั้งอยู่บนรากฐานทางการศึกษาอย่างถูกต้อง
2. ต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและชาติ
3. สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก สามารถสนองความต้องการของผู้เรียนตาม
หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย
4. จะต้องมุ่งสร้างเสริม ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม โดยให้รู้
และเข้าใจว่าสิ่งใดควรจะอนุรักษ์ไว้ รู้จักสร้างสรรค์วัฒนธรรมให้เจริญก้าวหน้า
5. จะต้องเน้นและส่งเสริมคุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม
หลายด้าน
6. จะต้องช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษาให้มากที่สุดไม่ว่าจะเป็นด้าน
ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติ
7. จะต้องมีความชัดเจนไม่คลุมเครือ และมีความต่อเนื่องกับทุกข้อโดยไม่มี
ขัดแย้งกัน

8. หลักสูตรที่ดีจะต้องยืดหยุ่นได้ และเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้

ธำรง บัวศรี (2532 : 186) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. สอดคล้องกับความต้องการของสังคม
2. สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก
3. สอดคล้องกับหลักการปกครองของประเทศ
4. สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายข้ออื่นๆ
5. สามารถนำมาปฏิบัติได้

จากความมุ่งหมายของหลักสูตรที่กล่าวมา ขอสรุปว่าความมุ่งหมายของหลักสูตร ควรมีหลักที่สำคัญ ดังนี้คือ

1. มีความชัดเจนในด้านภาษาที่ใช้และเข้าใจง่าย
2. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัยและส่งเสริม

คุณสมบัติส่วนบุคคลของผู้เรียน

3. มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
4. มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน
5. มีความสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดขึ้นจริงได้

4. โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตร จะทำให้ผู้เรียนตามหลักสูตรนั้นๆทราบว่าต้องเรียนวิชาอะไรบ้าง และเรียนมากน้อยเท่าใด ทั้งนี้ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ กล่าวถึง โครงสร้างของหลักสูตร ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2524 : 4) ได้ให้ความหมายของโครงสร้างของหลักสูตรไว้ว่า โครงสร้างของหลักสูตร คือ กลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรอันนี้มีทั้งส่วนที่บังคับ ส่วนที่เลือกเรียนตามถนัด และส่วนที่ให้เลือกรเรียนได้อย่างเสรี อนึ่งจะต้องมีการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มวิชานั้นๆด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้แล้ว

ธำรง บัวศรี (2532 : 186) ให้ความหมายของโครงสร้างของหลักสูตร หมายถึง แผนผังที่แสดงการแจกแจงของวิชา หรือกลุ่มวิชา (หรือกลุ่มประสบการณ์) ที่ผู้เรียนจะต้องเรียนในแต่ละภาคเรียน และในแต่ละปีการศึกษา ตั้งแต่ภาคเรียนแรกจนถึงภาคเรียนสุดท้าย

นอกจากนี้ยังกล่าวอีกว่า การจัดระบบโครงสร้างเท่าที่ปฏิบัติกันมีอยู่ 2 ระบบ คือ

1. ระบบรายปี มีหลักว่าต้องให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาที่กำหนดทุกภาคเรียน โดยจัดเนื้อหาวิชาออกเป็นภาคๆเรียงตามลำดับก่อนหลัง จำนวนชั่วโมงที่กำหนดเพื่อการเรียนการสอนในแต่ละสัปดาห์ โครงสร้างจะออกมาในรูปของการแจกแจงจำนวนชั่วโมงเรียนของแต่ละวิชา

2. ระบบหน่วยกิต มีหลักว่าผู้เรียนจะต้องเรียนให้ไม่ต่ำกว่าจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในแต่ละภาคเรียน และเมื่อเรียนจนครบทุกภาคเรียน ผู้เรียนจะต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่ต่ำกว่าตามที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร ซึ่งแบ่งแยกออกเป็นหน่วยกิตภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

บุญชม ศรีสะอาด (2528 : 11) กล่าวว่า โครงสร้างหลักสูตรคือ กลุ่มวิชา หรือรายวิชาต่างๆในหลักสูตรโดยกำหนดสัดส่วนของส่วนที่บังคับ ส่วนที่ให้เลือกเรียนตามถนัด และส่วนที่ให้เลือกเรียนอย่างเสรี

จากโครงสร้างของหลักสูตรดังกล่าว สรุปได้ว่าโครงสร้างของหลักสูตร คือ กลุ่มวิชา หรือรายวิชาต่างๆในหลักสูตร กำหนดสัดส่วนไว้ดังนี้

1. ส่วนที่บังคับ
2. ส่วนที่ให้เลือกเรียนตามความถนัด
3. ส่วนที่ให้เลือกเรียนอย่างเสรี

โดยผู้เรียนจะต้องเรียนในแต่ละภาคเรียน ให้ครบตามที่กำหนด

5. เนื้อหาวิชา

เนื้อหาของหลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบหลักสูตร ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านทั้งในประเทศ และต่างประเทศได้ให้ทัศนะ ไว้ดังต่อไปนี้

ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2528 : 30) ให้ความหมายเนื้อหาวิชาไว้ว่า เนื้อหาวิชา หมายถึง เนื้อหาสาระหรือความรู้ รวมถึงประสบการณ์ของการเรียนรู้ด้วย

สังัด อุทรานันท์ (2527 : 27) ได้กล่าวถึงการจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตรอาจทำได้ในรูปแบบต่อไปนี้

1. การยึดเอาสาขาวิชาชีพหรือรายวิชาเป็นหลัก
2. การยึดเอาความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก
3. การยึดเอากิจกรรมและปัญหาสังคมเป็นหลัก
4. การยึดเอาทักษะทางกระบวนการเป็นหลัก
5. การยึดเอาสมรรถภาพเป็นหลัก

จรูญ คุ้มมี (2520 : 35-36) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกเนื้อหาวิชาไว้ 4 ประการ คือ

1. ยึดหลักความสำคัญ หมายถึง ให้นักถึงประสบการณ์ที่มีความจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์
ทั่วๆไปเป็นพื้นฐานก่อนสิ่งอื่น เช่น เรื่องเศรษฐกิจ อาหาร เป็นต้น

2. ความต้องการของสังคมปัจจุบัน หมายถึง หลักสูตรต้องสนองความต้องการของคน
ส่วนใหญ่ และทำให้ประชากรมีประสบการณ์ที่จะดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความต้องการของผู้เรียน หมายถึง เนื้อหาของหลักสูตรต้องเป็นประโยชน์ต่อการ
แก้ปัญหา และอนาคตของผู้เรียน

4. การส่งเสริมประชาธิปไตย ถ้าต้องการให้สังคมเป็นแบบประชาธิปไตย หลักสูตร
ของโรงเรียนจำเป็นต้องใช้ประสบการณ์ต่างๆ ในการมีชีวิตอยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตย

ทาบ (Taba. 1962 : 267-284) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชา ไว้ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง และความสำคัญของเนื้อหาวิชา
2. สอดคล้องกับความเป็นจริงในสังคม
3. สมดุลย์ในความกว้าง และความลึก
4. สนองความต้องการของความมุ่งหมายได้หลายๆข้อ
5. สอดคล้องกับประสบการณ์ของผู้เรียน
6. สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เนื้อหารายวิชา คือ เนื้อหาสาระหรือความรู้ โดยต้องยึดหลัก
ความสำคัญเกี่ยวกับประสบการณ์พื้นฐานของมนุษย์ มีความสอดคล้องกับความต้องการของ
ผู้เรียนและสังคม มีความน่าสนใจ ถูกต้องทันสมัย สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร
เหมาะสมกับระยะเวลาที่เรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ประกอบอาชีพ มีความเหมาะสมกับ
จำนวนหน่วยกิต และถ่ายทอดบริการสังคมได้ เป็นต้น

6. ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร

สิ่งที่ทำให้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรบรรลุผลตามความคาดหวังที่วางไว้และมี
ส่วนช่วยอย่างมากก็คือ สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอน บุคลากร อาคารสถานที่ ฯลฯ
ซึ่งเราเรียกว่า ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้แสดง
ทัศนะเกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตรไว้ดังนี้

6.1 บุคลากร

กิตติมา ปรีดีดิลก (2529 : 81) ได้กล่าวว่า บุคลากรในสถานศึกษาอาจแบ่งได้
เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. บุคลากรที่เกี่ยวกับการสอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในวิชาต่างๆ ได้แก่

ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และครูพิเศษต่างๆ

2. บุคลากรที่มีได้ทำการสอน หมายถึง บุคลากรที่ทำหน้าที่งานธุรการ งานปกครองให้เกิดความสะดวกปลอดภัย ได้แก่พวกเจ้าหน้าที่ต่างๆ เจ้าหน้าที่ธุรการ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด เจ้าหน้าที่ทะเบียน รวมตลอดถึงยาม คนงานและภารโรง

6.2 อาคารสถานที่

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2524 : 176-178) กล่าวไว้ว่า โดยปกติบริเวณภายในโรงเรียนสามารถจำแนกออกได้เป็นดังนี้

1. บริเวณเรียน แบ่งออกเป็น

ก. ห้องเรียนทั่วไป หมายถึง ห้องเรียนที่ใช้สอนตามปกติ

ข. ห้องเรียนเฉพาะ หมายถึง ห้องที่มีอุปกรณ์พิเศษ เช่น ห้องปฏิบัติการ

วิทยาศาสตร์

2. บริเวณบริการและสนับสนุนการเรียน เช่น ห้องแนะแนว ห้องสมุด

3. บริเวณพักผ่อนหย่อนใจ เช่น สนามกีฬา สโมสรนักศึกษา

4. บริเวณที่พักอาศัย เช่น บ้านพักครู

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 231-232) ได้กล่าวว่า ห้องสมุดมีวัตถุประสงค์

5 ประการ คือ

1. เพื่อให้การศึกษา

2. เพื่อความรู้และข่าวสาร

3. เพื่อการศึกษาค้นคว้า ห้องสมุดเป็นแหล่งหนังสืออ้างอิงที่ใช้ในการค้นคว้า

4. เพื่อความจรรโลงใจ

5. เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

กิตติมา ปรีดิติก (2529 : 101) ได้กล่าวถึงการจัดห้องสมุดว่า

1. ต้องสนับสนุนการจัดดำเนินงานของห้องสมุดทุกด้าน

2. ส่งเสริมการศึกษาด้วยตนเอง

3. สนับสนุนครูให้รู้จักใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ

4. ส่งเสริมให้ครูใช้ห้องสมุดเป็นองค์ประกอบในการเรียนการสอน

5. ฝึกฝนนักเรียนให้รู้จักการใช้บริหารห้องสมุด

6. จัดหาบรรณารักษ์หรือครูที่มีความรู้เกี่ยวกับห้องสมุดและเข้าใจนักเรียน

ช่วย ดำเนินการในห้องสมุด

7. สถานที่ควรจัดเป็นสัดส่วน

6.3 สื่อและวัสดุอุปกรณ์

ภิญโญ สาร (2526 : 37) ได้แบ่งสื่อการสอนออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้ คือ

1. วัสดุลายเส้น ได้แก่ กระดานดำ แผนที่ แผนภูมิ แผนภาพ ฯลฯ
2. วัสดุมีทรง ได้แก่ วัสดุจำลอง ของตัวอย่าง ของจริง และ พิพิธภัณฑ์ ฯลฯ
3. โสตวัสดุ ได้แก่ ระบบขยายเสียง แผ่นเสียง ฯลฯ
4. ภาพนิ่ง ได้แก่ รูปภาพ ภาพเขียน ภาพถ่าย फिल्मสตริปส์

อบรม สนิทบาล และกุลชลี องค์ศิริพร (2524 : 93-95) ได้แบ่งประเภทสื่อการสอนไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทวัสดุ

1.1 วัสดุที่เสนอเรื่องราว หรือความรู้ได้ด้วยตัวมันเองไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์ใดๆ ในการนำเสนอเรื่องราว ได้แก่ กระดานชอล์ก โปสเตอร์ ของตัวอย่าง เป็นต้น

1.2 วัสดุที่ต้องอาศัยเครื่องมือ ได้แก่ เทปบันทึกเสียง ม้วนวีดิทัศน์

2. ประเภทโสตทัศนูปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพ โทรทัศน์วงจรปิด เป็นต้น

3. ประเภทเทคนิคหรือวิธีการ เช่น การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร คือ สื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งอาคารสถานที่ และบุคลากรในสถานศึกษาที่มีส่วนช่วยให้การดำเนินงานตามหลักสูตรประสบผลสำเร็จ

7. กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอน ถือว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลตรงตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ ขึ้นอยู่กับหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งหลายให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ได้มีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน ไว้ดังนี้คือ

ปิ่นวดี จิวนรานุกัย (2519 : 6-7) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยจัดกลุ่มพฤติกรรมเป็น 9 ด้าน คือ

1. ด้านการสอนเนื้อหา
2. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว
3. ด้านคุณภาพของภาษาและเสียง
4. ด้านการเตรียมการสอน
5. ด้านแรงจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน

6. ด้านการควบคุมวินัย
7. ด้านการกำหนดงาน
8. ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
9. ด้านการประเมินผลการสอนและการเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 74-75) ได้กล่าวว่าขั้นตอนการสอนไว้ว่าการจัดการสอนแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียมการสอน เป็นการวางแผนการสอนก่อนเข้าสอน ซึ่งมีหลักพิจารณาดังนี้
 - 1.1 ต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายรายวิชา เพื่อการเลือกกำหนดเนื้อหาวิชาและกิจกรรม
 - 1.2 กำหนดสื่อวัสดุ อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการสอน
 - 1.3 กำหนดเวลาให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการสอน
 - 1.4 ควรพิจารณาพื้นฐานของผู้เรียน เพื่อเลือกเนื้อหาให้เหมาะสม
 - 1.5 การกำหนดเนื้อหาให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย มีความกว้างสมบูรณ์ต่อเนื่อง
2. ขั้นการดำเนินการ ข้อควรพิจารณามีดังนี้
 - 2.1 ในช่วงแรกเป็นการแนะนำตัว ทำความคุ้นเคยแจ้งรายละเอียดวิชา
 - 2.2 ในช่วงต่อไป เริ่มดำเนินการสอนตามขั้นเตรียมการ
3. ขั้นการประเมินผล เป็นขั้นสุดท้ายของการสอนว่าได้ผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ โดยจะประเมินผลการสอนที่เสร็จสิ้นไปแล้ว ซึ่งจะต้องกำหนดการผ่านเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

บรรจง ชูสกุลชาติ (2521 : 50) ได้กล่าวว่า ครูดีควรมีภูมิ 3 ประการ

1. ภูมิรู้ คือ รู้เรื่องตัวเอง ผู้อื่น สิ่งแวดล้อมและวิชาชีพ
2. ภูมิฐาน คือ สร้างฐานปัจจัยสี่ กินอยู่ สุขภาพ แต่งกายดี
3. ภูมิธรรม คือ มีใจใฝ่ธรรม ความดีงาม ละอายชั่ว กลัวบาป

อุทุมพร ทองอุไทย (2523 : 57-58) ได้สรุปการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการสอนระดับอุดมศึกษาทั้งในและนอกประเทศได้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกันสามารถจำแนกเป็นตัวประกอบต่างๆได้ 6 ตัวประกอบ คือ

1. ลักษณะอาจารย์ ได้แก่ ลักษณะท่าทาง ความจริงใจ ความสนใจต่อผู้เรียนให้ความเป็นกันเอง เป็นผู้นำและเป็นผู้มีความรู้ในสาขานั้นๆ อย่างแท้จริง และทันสมัยอยู่เสมอ
2. วิธีสอน ได้แก่ การจัดเตรียมกระบวนการเรียนการสอน การจัดห้องเรียน การเตรียมความรู้ ใช้ตำราประกอบการเรียน มีทักษะในการสอนแบบต่างๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและเวลา มีการถ่ายทอดความรู้ได้อย่างชัดเจนเข้าใจง่าย ทำให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการด้านความคิด

3. สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนิสิต มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างอาจารย์กับนิสิต อาจารย์ฟังความคิดเห็นจากนิสิต เป็นกันเอง ช่วยเหลือนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน
4. อุปกรณ์การสอนและการเรียน รวมถึงห้องปฏิบัติการการใช้เครื่องมือต่างมีห้องสมุดที่สมบูรณ์ และตำราที่เป็นภาษาของตนเองด้วย
5. การวัดผลเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน รู้จักออกข้อสอบที่ดี ให้คะแนนอย่างยุติธรรม
6. ทศนคติของอาจารย์ต่อการสอนและต่อนิสิต อาจารย์มีการยกย่องนิสิตอย่างจริงใจ ตั้งใจสอนและจากการศึกษาความคิดเห็นของคณาจารย์บัณฑิตศึกษาศาสตร์ นิสิตบัณฑิตศึกษา และนิสิตปริญญาตรีในเรื่องลักษณะอาจารย์ในอุดมคติ จากผลการวิเคราะห์สรุปว่า (อุทุมพร ทองอุไทย, 2523 : 5-6) ลักษณะอาจารย์ในอุดมคติเรียงตามลำดับที่พึงปรารถนามากที่สุด 5 ลำดับแรก

ตามความคิดเห็นของคณาจารย์ ได้แก่

1. มีความรู้ทันสมัยกว้างขวางและถูกต้อง
2. ขวนขวายหาความรู้ส่วนตัวอาจารย์เอง
3. สนับสนุนให้นิสิตคิดเอง
4. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนอย่างชัดเจน
5. มีการเตรียมการสอนอย่างดี

ตามความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรี ได้แก่

1. มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่ทันสมัย
2. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
3. บรรยายเรื่องเกี่ยวข้องแม้ว่าจะอยู่นอกเหนือจากเนื้อหา
4. มีความปรารถนาดีต่อนิสิตทั้งในและนอกห้องเรียน

ตามความคิดเห็นของนิสิตบัณฑิตศึกษา ได้แก่

1. จูงใจให้นิสิตทำงานอย่างดีที่สุด
2. ให้ความคิดใหม่ๆ แก่นิสิตเพื่อเปิดความสนใจให้กว้างขวาง
3. มีความสนใจและสนุกกับการสอน
4. มีการเตรียมการสอนอย่างดี
5. ใช้ตัวอย่างข้อเปรียบเทียบและความจริงใจในการอธิบายได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากิจกรรมการเรียนการสอนหมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตร โดยประกอบด้วย

1. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ได้แก่ ทำทาง ความจริงใจ

2. วิธีการสอน ได้แก่ การเตรียมกระบวนการเรียนการสอน
3. อุปกรณ์การเรียนการสอน
4. การประเมินผลการสอน
5. สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน

8. การวัดและประเมินผลการเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียน เป็นตัวกำหนดแนวทางการติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อใดที่มีการใช้หลักสูตรเพื่อการศึกษา การวัดผลมีส่วนช่วยตรวจสอบจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดเป็นเป้าหมายที่จะให้เกิดแก่ผู้เรียนสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด มีความเหมาะสมหรือไม่ เพื่อจะได้นำผลนั้นมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อดำเนินงานในครั้งต่อไปให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้มีนักการศึกษาได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนไว้ดังนี้

চার্জ বাক্স (2532 : 237 - 238) ได้ให้ความหมายของคำว่า การวัดผล และการประเมินผลว่า

การวัดผล หมายถึงการวัดคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นการวัดด้านปริมาณ หรือคุณภาพก็ได้ การวัดด้านปริมาณได้แก่ การวัดด้านความกว้าง ความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ความถี่ ฯลฯ ส่วนการวัดในด้านคุณภาพ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับเชาว์ปัญญา พฤติกรรม เจตคติ ฯลฯ

การประเมินผล หมายถึง กระบวนการในการรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อการประมาณค่าและตัดสินใจ

วิเชียร เกตุสิงห์ (2520 : 5) ได้กล่าวถึงในเรื่องของการวัดและประเมินผลว่าประกอบ ด้วยคำอยู่ 3 คำ คือ

1. การทดสอบ(Testing) หมายถึงขบวนการวัดอย่างหนึ่ง อันจะได้มาซึ่งจำนวน หรือ ปริมาณ เพื่อจะนำไปสู่การประเมินผล ขบวนการนี้หมายถึง การใช้เครื่องมือชนิดหนึ่งไปเร้า (Stimulate) แล้วทำให้เกิดการตอบสนอง(Response) ออกมาในรูปพฤติกรรมอย่างหนึ่ง
2. การวัดผล(Measurement) หมายถึง ขบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งตัวเลข จำนวนหรือ ปริมาณนั้น มีความหมายแทนพฤติกรรมอย่างหนึ่ง
3. การประเมินผล หรือการประเมินค่า(Evaluation) การนำเอาข้อมูลทั้งหลายที่ได้ จากการทดสอบหรือการวัดผล มาประเมินค่าหรือตีราคาอีกชั้นหนึ่งซึ่งจำเป็นจะต้องใช้วิจารณ์ (Judgment) ของผู้ที่จะประเมินผลด้วย

จึงกล่าวได้ว่าคำทั้งสามนี้มีความสัมพันธ์กันมาก คือ การวัดผลมักจะใช้วิธีทดสอบ ผลจากการทดสอบจะนำไปสู่การประเมินผลหรือพูดอีกนัยหนึ่งว่าการทดสอบเป็นเหตุ การวัดเป็นผล และการประเมินค่าเป็นการนำทั้งเหตุและผลที่ได้ไปใช้อีกทีหนึ่ง

การประเมินผลที่ดีย่อมขึ้นอยู่กับรากฐานของการวัดผลที่มีประสิทธิภาพกับการมี วิจารณ์ญาณที่ถูกต้องเป็นประการสำคัญ

สมหวัง พธิยานุวัฒน์ และนิคม ดังกะพิภพ(2524 :56) ได้กล่าวว่า ถึงการประเมินผลการ เรียนควรมุ่งที่ เอกัตตบุคคล มิใช่ความแตกต่างระหว่างบุคคล กล่าวคือ ควรเน้นว่าผู้เรียนรู้อะไรบ้าง โดยเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ฉะนั้นการประเมินผลการเรียนจึงมี วัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ

1. เพื่อบ่งชี้สัมฤทธิ์ผลในการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน
2. เพื่อชี้ว่าผู้เรียนมีทักษะและความรู้ที่สำคัญเพียงพอหรือไม่
3. เพื่อวินิจฉัยจุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียน โดยสังเกตจากกระบวนการของสัมฤทธิ์ผล

ที่แสดงออกมาให้เห็น

นอกจากนั้น ยังได้กล่าวถึงหลักการวัดผลและการประเมินผลการเรียน ไว้ดังนี้

1. เน้นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนมากกว่าการตัดสิน ได้-ตก หรือ การให้ระดับคะแนน
2. ประเมินการเรียนอย่างเป็นระบบและผสมผสานกับการสอน
3. การประเมินผลการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียน กล่าวคือ ประเมินว่าผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการสอนเพียงใด
4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน
5. บอกเกณฑ์การประเมินผลและแนวปฏิบัติที่นำไปสู่การบรรลุผล ซึ่งผลสัมฤทธิ์ สูงสุดให้ผู้เรียนทราบตั้งแต่เริ่มเรียนเริ่มสอน
6. ประเมินการเรียนโดยคำนึงถึงประสบการณ์และลักษณะของผู้เรียน
7. ประเมินให้รอบด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

กรมวิชาการ (2531 : 68) ได้กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนว่า การประเมินผล การเรียนที่พึงปรารถยานั้นแบ่งเป็น 3 ลักษณะ

1. การประเมินผลก่อนเรียน
2. การประเมินผลระหว่างเรียน
3. การประเมินผลหลังเรียน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียน หมายถึง กระบวนการ ทดสอบความรู้ความสามารถของผู้เรียนด้วยเครื่องมือต่างๆ แล้ววินิจฉัยตัดสินคุณค่าอย่าง

มีกฎเกณฑ์ แล้วนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน

9. ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้ว จะเกิดผลการเปลี่ยนแปลงแก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลการเปลี่ยนแปลงนี้จะเป็นคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาที่แสดงออกถึงประสิทธิภาพในตัวของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งมีนักศึกษาหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านคอมพิวเตอร์ไว้ดังนี้

สุกัญญา สวัสดิเวทิน (สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. 2536 : 17 ; อ้างอิงมาจากสุกัญญา สวัสดิเวทิน. 2531 : 9) วิจัยพบว่า คุณสมบัติพิเศษที่นายจ้างระบุ ได้แก่

1. มีความรู้ทางคอมพิวเตอร์
2. มีความรู้ภาษาอังกฤษดี
3. มีความรู้ทางการส่งออก
4. มีความคิดริเริ่ม
5. มีความประพฤติดี
6. มีความกระตือรือร้น
7. มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน
8. พิมพ์ดีดได้
9. พ้นการเกณฑ์ทหาร
10. มีบุคลิกดี
11. ผลการเรียนดี
12. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
13. มีใบขับขี่รถยนต์ จักรยานยนต์ ขับรถได้
14. พูดภาษาจีนได้
15. พูดภาษาญี่ปุ่นได้
16. สุขภาพดี ทำงานหนักได้

ดร.ปัญญา เปรมปรีดิ์ (กรรชิต มาลัยวงศ์. 2533 : 142 ; อ้างอิงมาจากดร.ปัญญา เปรมปรีดิ์. 2533) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของนักคอมพิวเตอร์ที่ตลาด ต้องการ ดังนี้

1. มีไหวพริบดี
2. มีขีดความสามารถที่จะเขียนโปรแกรมทำอะไรเองได้

3. ต้องเป็นนักวิเคราะห์

4. ติดต่อกับคนได้เก่งทำให้คนอื่นรู้เรื่อง ชาบซึ่งได้

มานิตย์ จิตวัฒนากร (ครรชิต มัลลียงศ์.2533 : 142 ; อ้างอิงมาจาก

มานิตย์ จิตวัฒนากร.2533) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของนักคอมพิวเตอร์ที่ตลาด ต้องการ ดังนี้

1. มีความกระตือรือร้น
2. มีทัศนคติกว้าง มองโลกในแง่ดี
3. มีบุคลิกดี

วิจิต อมรวิรัตนสกุล (ครรชิต มัลลียงศ์.2533 : 142 ; อ้างอิงมาจาก

วิจิต อมรวิรัตนสกุล.2533) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของนักคอมพิวเตอร์ที่ตลาด ต้องการ ดังนี้

1. ต้องมีความรู้ทางด้านเทคนิค
2. มีความคิดเป็นตรรกะ
3. ต้องสู้งาน
4. มีความรักในการทำงาน
5. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
6. มีความรู้ลึกถึงกติกาสื่อองค์กร

ธวิธ จารูวนะ (ครรชิต มัลลียงศ์.2533 : 142 ; อ้างอิงมาจาก

ธวิธ จารูวนะ.2533) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของนักคอมพิวเตอร์ที่ตลาด ต้องการ ดังนี้

1. ต้องมีความตั้งใจในการทำงาน
2. สนใจที่จะใฝ่หาความรู้

รอม หิรัญพฤษ (ครรชิต มัลลียงศ์.2533 :140 อ้างอิงมาจาก

รอม หิรัญพฤษ.2533) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของนักคอมพิวเตอร์ที่ดี และประสบผลสำเร็จในการทำงาน จะต้องมีความขยัน นอกจากนั้นก็ต้องมีความถนัดและความชอบทำงานแก้ปัญหาแบบเป็นระบบ และเป็นขั้นตอนในลักษณะงานหลายแบบ และรักการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ตลอดเวลา

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา จะต้องประกอบไปด้วย

1. ต้องมีความตั้งใจในการทำงาน
2. มีความกระตือรือร้น
3. มนุษยสัมพันธ์ที่ดี
4. มีความสนใจที่จะใฝ่หาความรู้
5. มีความรักในการทำงาน
6. มีทัศนคติกว้างมองโลกในทางดี

แนวคิดและรูปแบบการประเมินหลักสูตร

1. ความหมายของการประเมินหลักสูตร

มีนักการศึกษาได้สรุปความหมายของการประเมินหลักสูตร ไว้หลายทัศนะดังนี้
 สกรีเวน (Scriven. 1967 : 52) มีความเห็นว่า การประเมินหลักสูตรนั้นมีใช้เพียง แต่ดูว่า
 รายวิชาแต่ละรายวิชานั้นได้สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่เท่านั้น แต่ควรจะดูว่ารายวิชาแต่ละ
 รายวิชานั้นดีไม่น้อยเพียงใดด้วย

ทาบา (Taba. 1962 : 52) มีความเห็นว่า การประเมินหลักสูตรมีความมุ่งหมายที่
 ครอบคลุมขอบข่ายหลายประการ เราอาจจะประเมินหลักสูตรโดยประเมินจุดมุ่งหมายและขอบข่าย
 ของหลักสูตรคุณสมบัติของบุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับหลักสูตรความสามารถของนักเรียน
 ความสำคัญของรายวิชาต่างๆผลสัมฤทธิ์ของการนำจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไปใช้ และวัสดุสื่อ
 การเรียนต่างๆ เป็นต้น

สุมิตร คุณานุกร (2523 : 7) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ว่า
 " การประเมินหลักสูตร คือ การหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ ผลตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมาย
 ของหลักสูตรหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด และอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้หลักสูตรไม่สัมฤทธิ์ผลตาม
 ความมุ่งหมายนั้น"

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2530 : 7) ให้ความหมายไว้ว่า การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการ
 เปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรที่จัดไว้กับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ว่าการปฏิบัติจริง
 นั้นผลที่ได้ใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

จากความหมายของการประเมินหลักสูตรดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า การประเมิน
 หลักสูตร เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรในด้านต่างๆ เพื่อดูว่า
 หลักสูตรนั้นได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใดและจะปรับปรุง
 หลักสูตรและการเรียนการสอนให้ดีที่สุดอย่างไร

2. จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร
 ประโยชน์ของขั้นตอนนี้ คือผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจแก้ไขและปรับ
 ปรุงหลักสูตรต่อไป (ธวัชชัย ชัยจิรฉายกุล. 2527 :258) การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณา
 เกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร โดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุมต่างๆของสิ่งที่ประเมินเพื่อนำมา
 พิจารณาร่วมกัน และสรุปว่าจะให้คุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมานั้นมีคุณภาพได้ผลตาม

วัตถุประสงค์ที่วางไว้ หรือต้องปรับปรุงแก้ไข โดยมีจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

2 ประการ คือ ประเมินผลเพื่อปรับปรุงหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผลการประเมินนั้นเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร และประเมินผล เพื่อสรุปคุณค่าของการพัฒนาหลักสูตรว่าดีหรือควรปรับปรุงแก้ไขต่อไปหรือยกเลิกทั้งหมด หรืออาจยกเลิกเพียงบางส่วน (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2527 :149-150) การประเมินหลักสูตรนั้น อาจมีจุดมุ่งหมายในการประเมินเพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร เพื่อตัดสินใจความต้องการในการวางแผนหลักสูตร และรูปแบบของหลักสูตร การบริหารงานด้านวิชาการและด้านหลักสูตร และเพื่อติดตามผลผลิตที่ได้จากหลักสูตร สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 175) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นเรื่องที่ผู้วางแผนประสบการณ์การเรียนรู้จะต้องคำนึงถึง นักพัฒนาหลักสูตรนั้นจะต้องคิดถึงวิธีการที่จะพิจารณาตัดสินว่าหลักสูตรหรือประสบการณ์ที่จัดขึ้นถูกหลักการจัดมากหรือน้อย ถ้าต้องการความเป็นเลิศหรือคุณภาพที่ยอดเยี่ยมของการศึกษาจำเป็นต้องมีที่ตรวจสอบ พิจารณาวิเคราะห์ถึงส่วนดีและส่วนบกพร่องของขั้นตอนต่างๆ ในการจัดประสบการณ์เพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้บรรลุเป้าหมายให้ดีที่สุดในการประเมินหลักสูตร อาจเริ่มศึกษาจากสิ่งต่อไปนี้ คือ ความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา หรือสิ่งที่ต้องให้ ผู้เรียนคิด และปฏิบัติ กิจกรรม แหล่งวิทยาการ การประเมินผลวิชาชีพ และอิทธิพลที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโปรแกรม (เสริมศรี ไชยสร. 2523 : 151-152)

จากจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร ดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร คือแนวทางที่วางไว้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและหาคุณค่าของการพัฒนาหลักสูตรว่าดีหรือการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3. รูปแบบการประเมินหลักสูตร

ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอรูปแบบการประเมินหลักสูตรออกเป็นประเภทใหญ่ๆแตกต่างกันออกไปหลายรูปแบบ

วอร์เรน และแซนเดอร์ (Worthen and Sanders.1973: 40-217) ได้จัดกลุ่มการประเมินหลักสูตรออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ครอนบัค(Cronbach) มิเชล สคริเวน(Michael Scriven) และสเตก (Stake) แนวคิดของกลุ่มนี้ต้องการให้ใช้การประเมินเพื่อการตัดสินใจโดยครอนบัคเสนอแนวคิดก่อน แล้วสคริฟเวนก็ขยายแนวคิดของครอนบัค ส่วนสเตกก็มีแนวคิดเน้นเรื่องการวัดเป็นสิ่งสำคัญ

กลุ่มที่ 2 สตัฟเฟิลบีม(Stufflebeam) และอัลคิน (Marvin C. Alkin) ทั้งสองท่านนี้เน้นการประเมินเพื่อการตัดสินใจด้านจัดการ (Decision Management Approaches)

กลุ่มที่ 3 ราล์ฟ ไทเลอร์ (R.W.Tyler) แฮมมอน(Hammond) และโพรวิส (Provus)

เน้นการวางแผนเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ (Decision Objectives Approach)

ลิววี (Lewy, 1977 : 10) ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับรูปแบบของการประเมินหลักสูตร

ไว้ 3 ลักษณะ คือ

1. การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรซึ่งได้แก่การประเมินหลักสูตรของ
ราล์ฟ ไทเลอร์
2. การประเมินค่าของหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อดูว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ใน
สถานการณ์ที่กำหนดได้ดีเพียงใดและได้รับผลตอบแทนคุ้มค่าหรือไม่ การประเมินหลักสูตรที่จัด
อยู่ในแนวนี้นี้ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของสเตก และโพรวิส
3. การประเมินในลักษณะของการตัดสินใจ ซึ่งมีความเชื่อว่าหลักสูตรที่ดีควรจะส่ง
ผลกระทบต่อการทำงานในอนาคต ดังนั้นการประเมินจึงเน้นการกระทำอย่างมีระบบ รูปแบบการ
ประเมินในแนวนี้นี้ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของฟาย เดลตา แคปปา (Phi Delta Kappa) หรือซีป
โมเดล (CIPP Model)

อุทุมพร จามรมาน(2528 : 12-14) ได้เสนอรูปแบบการประเมินออกเป็นประเภท
ใหญ่ๆ 3 ประเภท ดังนี้

1. รูปแบบที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal-Attainment Model) เป็นรูปแบบที่เน้น
จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์เป็นหลัก การประเมินจะให้คุณค่ามากหรือน้อยจะพิจารณาจากการ
บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้นำในการประเมินแบบนี้ ได้แก่ ไทเลอร์ และแฮมมอนด์
2. รูปแบบที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) รูปแบบนี้อาศัยเกณฑ์เป็นหลักแบ่ง
ได้ 2 ประเภท คือ

- ก. เกณฑ์ภายใน ได้แก่ กระบวนการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้วัตถุประสงค์ บรรลุผล เช่น
การประเมินกระบวนการหรือวิธีการ
- ข. เกณฑ์ภายนอก ได้แก่ ผลของการที่วัตถุประสงค์บรรลุผล เช่น การวัดและ
ประเมินผล

3. รูปแบบที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision-Making Model) เป็นรูปแบบที่สร้าง
ขึ้นมาเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ผู้นำในการประเมินแบบนี้ ได้แก่ สดัทฟีลปิม อัลคิน และโพรวิส
- จากการจัดกลุ่มรูปแบบการประเมินออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ จะเห็นว่ารูปแบบการประเมิน
หลักสูตรที่ใช้กันอยู่ทั่วไปมี 8 รูปแบบ ได้แก่

1. รูปแบบการประเมินของครอนบัค
2. รูปแบบการประเมินของสคริเวน
3. รูปแบบการประเมินของสเตก
4. รูปแบบการประเมินของอัลคิน

5. รูปแบบการประเมินของไทเลอร์
6. รูปแบบการประเมินของแฮมมอนด์
7. รูปแบบการประเมินของไพรวาส
8. รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีม

ซึ่งจะขอนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรของแต่ละรูปแบบตามลำดับ

ดังนี้ (Worthen and Sanders. 1973 : ix-x)

1. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของครอนบัค

แนวคิดการประเมินของครอนบัค มุ่งเน้นการประเมินเพื่อการตัดสินใจ

ได้เสนอว่าการประเมินที่จะนำไปสู่การตัดสินใจนั้นมี 3 กรณี คือ

1. การปรับปรุงหลักสูตรรายวิชา เพื่อช่วยตัดสินใจว่า วัสดุอุปกรณ์การสอน และวิธีการสอนที่ใช้อยู่เป็นที่พอใจเพียงใด มีส่วนใดบ้างที่ควรปรับปรุง
2. การพิจารณาตัวบุคคล เพื่อช่วยตัดสินใจว่าจะวางแผนการสอนอย่างไรจึงจะสอดคล้องกับความต้องการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน
3. การจัดระบบการบริหาร เพื่อช่วยตัดสินใจว่าจะจัดระบบการบริหารอย่างไรจึงจะเหมาะสม

วิธีการประเมิน ครอนบัค ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรไว้ 4 วิธี คือ

1. การศึกษากระบวนการ เป็นการศึกษาขั้นตอนต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินการเรียนการสอน เน้นการปฏิบัติงานของครู
2. การวัดความสามารถของผู้เรียนซึ่งจะวัดความสามารถในหลายด้านไม่เฉพาะแต่ตามวัตถุประสงค์หลักสูตรเท่านั้นขึ้นอยู่กับผู้ประเมินและใช้วิธีการหลายวิธีในการวัดแต่ต้องเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายที่จะวัด สิ่งสำคัญต้องมีความเชื่อมั่นได้
3. การวัดเจตคติ เขาเชื่อว่าเจตคติเป็นความเชื่อของบุคคลถ้าผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ผู้เรียนจะมีความสนใจในกิจกรรมการเรียน การจัดอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม ฯลฯ
4. การติดตามผล เป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาติดตามผลผู้สำเร็จตามหลักสูตร โดยมุ่งผลหลักสูตรหรือรายวิชาในภาพรวม ไม่เน้นการเปรียบเทียบหลักสูตรซึ่งมีความเบี่ยงเบนได้ง่าย

ข้อจำกัด

1. เน้นการประเมินผลรวมมากกว่าผลย่อย
2. เกณฑ์การตัดสินใจเป็นเกณฑ์สัมพันธ์กับกลุ่ม
3. การประเมินกระบวนการเน้นที่กระบวนการเรียนการสอนเท่านั้นในขณะที่
4. องค์ประกอบอื่น ๆ ให้ความสำคัญน้อย

2. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริเวน

ไมเคิล สคริเวน ได้ขยายแนวความคิดการประเมินของครอนบัคให้กว้างขวางออกไป เน้นการประเมิน 4 ลักษณะคือ

1. การประเมินย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการโครงการหรือการดำเนินหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนโดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)
2. การประเมินรวมหรือประเมินรวบยอด (Summative Evaluation) เป็นการประเมินสรุปผลของหลักสูตร ซึ่งการประเมินลักษณะนี้จะดำเนินการเมื่อสิ้นสุดการใช้หลักสูตรแล้ว เพื่อเป็นการตัดสินคุณค่าของการใช้หลักสูตร ตลอดจนหาจุดเด่นจุดบกพร่องของการใช้หลักสูตรที่ดำเนินการไปแล้วเพื่อนำไปใช้กับหลักสูตรอื่นต่อไป
3. การประเมินภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่างๆ ภายในตัวมันเอง เช่น การประเมินเนื้อหา จุดมุ่งหมาย กระบวนการให้คะแนน เจตคติของครู เป็นต้น
4. การประเมินผลสำเร็จ (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากสิ่งต่างๆ สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้ในการดำเนินการหลักสูตร เช่น การประเมินผลการสอนของครูที่มีคือนักเรียน หรือผลที่เกิดกับครู เกิดกับผู้ปกครอง เป็นต้น

เพื่อให้เข้าใจแนวความคิดการประเมิน 4 ลักษณะพิจารณาจากตารางประกอบดังนี้

ลักษณะการประเมิน	Intrinsic	Pay-off
Formative	พิจารณาตัดสิน ความสมบูรณ์ ของเนื้อหาเช่น โครงสร้าง ลำดับ ชั้นของเนื้อหา	พิจารณาตัดสิน ผลที่เกิดขึ้นระหว่าง การดำเนินการเพื่อ แจ้งผลให้กับผู้รับ ผิดชอบหลักสูตร
Summative	พิจารณาตัดสิน คุณค่าของวัสดุ ต่างๆ ขึ้นสุดท้าย	พิจารณาตัดสินผล ที่เกิดขึ้นครั้งสุดท้าย

สคริเวนยังเน้นความสำคัญการประเมินจุดมุ่งหมายว่า ควรจะดำเนินการก่อนซึ่งถ้าจุดมุ่งหมายยังไม่เหมาะสมจะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ในการพิจารณาปรับปรุงจุดมุ่งหมายอาจใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญก็ได้

ข้อจำกัด

1. สคริเวนมิได้เสนอแนะวิธีการประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรว่า จะอย่างไรเพียงแต่บรรยายแนวคิดรวบยอดในลักษณะกว้าง ๆ ซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ
2. การอธิบายความคิดรวบยอดบางอย่างค่อนข้างคาบเกี่ยวกันอยู่ เช่น อธิบายเกี่ยวกับ บทบาทของการประเมินว่าเป็นอย่างไร แล้วอธิบายเกี่ยวกับการประเมินย่อย การประเมินรวม การประเมินภายใน การประเมินผลสำเร็จ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วการประเมินทั้งสี่ลักษณะ ดังกล่าวก็คือ บทบาทของการประเมินนั่นเอง

3. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเดก

รูปแบบการประเมินของสเดกเน้นการประเมินอย่างมีแบบแผน เน้นการประเมินทั้งด้าน สิ่งที่มาก่อนหรือตัวป้อน ประเมินกระบวนการ และประเมินผลที่เกิดขึ้นหรือผลผลิต โดยใช้ฐานที่สำคัญ 2 ด้าน คือ การบรรยายและการตัดสิน และใช้การเปรียบเทียบทั้งกับเกณฑ์มาตรฐานกับ โปรแกรมหรือหลักสูตรอื่น ๆ

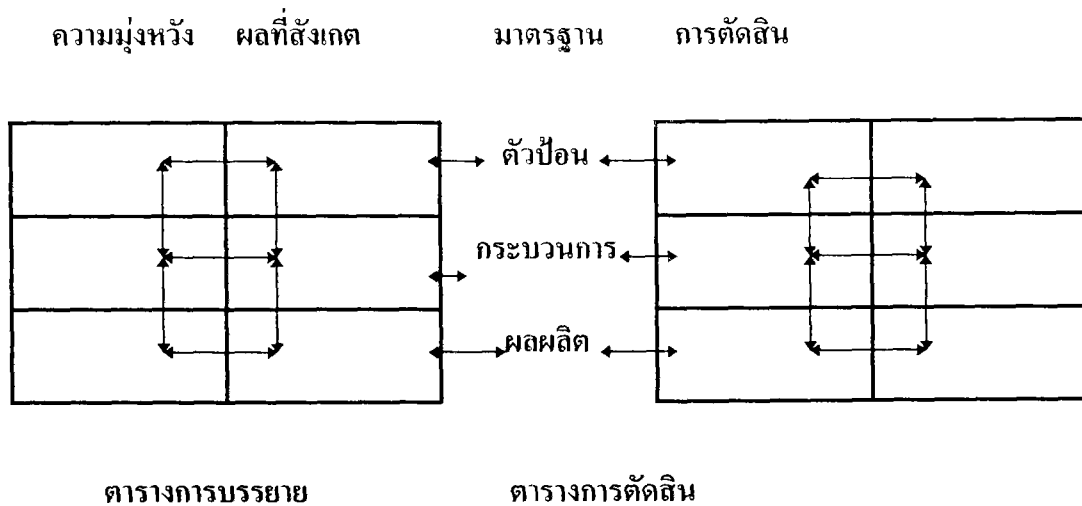
ด้านที่จะต้องประเมินนั้นสเดกกล่าวว่าจะต้องประเมินทั้ง 3 ด้าน

1. ตัวป้อนเข้า (Antecedent) เป็นการประเมินสิ่งที่มีอยู่ก่อนการเรียนการสอนหรือ ประเมินปัจจัยเบื้องต้น ซึ่งอาจจะมีผลสัมพันธ์กับผลผลิตอันได้แก่ ด้านตัวผู้เรียน ด้านผู้สอน เนื้อหาสาระ วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น
2. กระบวนการ (Transaction) เป็นการประเมินปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนกับผู้สอน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เขียนกับผู้อ่าน ผู้ปกครองกับผู้แนะแนว เป็นต้นซึ่งต้องอาศัยขบวนการของการศึกษา เช่น กิจกรรมการเรียนการสอน อันได้แก่ การทำการบ้าน การอภิปราย การรายงาน การวิจารณ์ ฯลฯ
3. ผลผลิต (Outcome) คือประเมินผลอันเกิดจากการสอน หรือกระบวนการ อันได้แก่ประเมินความสามารถ ผลสัมฤทธิ์ เจตคติ ข้อเสนอแนะ ผลกระทบต่อการเรียนการสอน ต่อผู้บริหารต่อนักแนะแนว การเสื่อมคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายต่างๆ เป็นต้น

การจัดรูปข้อมูลที่จะต้องประเมินทั้ง 3 ด้านนั้น จะจัดอยู่ในรูปของตารางบรรยาย (Descriptive Matrix) และตารางการตัดสิน (Judgment Matrix)

1. ตารางบรรยาย (Descriptive Matrix) จะบรรยายในรูปของความมุ่งหวังทั้ง ตัวป้อน กระบวนการ และผลผลิต และผลที่สังเกตทั้งตัวป้อน กระบวนการ และผลผลิต
2. ตารางการตัดสิน (Judgment Matrix) จะเป็นข้อมูลด้านเกณฑ์มาตรฐานและการตัดสินใจ ตัวป้อน กระบวนการและผลผลิต

ในส่วนของกระบวนการของการประเมินนั้นจะแบ่งพิจารณาออกเป็น 2 ชั้น คือ

ขั้นที่ 1 พิจารณาความสอดคล้องและความสัมพันธ์ของข้อมูลต่าง ๆ ในตารางการบรรยาย

1. พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวป้อน กระบวนการ และผลผลิตตามที่มุ่งหวังไว้ และจากการสังเกตตามสภาพที่เป็นจริง (จากตารางพิจารณาตามแนวดิ่ง $\updownarrow$)
2. พิจารณาความสอดคล้องระหว่างความมุ่งหวังกับผลที่สังเกตของตัวป้อน กระบวนการ และผลผลิต (จากตารางพิจารณาตามแนวนอน $\leftrightarrow$)

ขั้นที่ 2 ตัดสินโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานและเปรียบเทียบกับหลักสูตรอื่นในตารางการตัดสิน

1. นำข้อมูลตัวป้อน กระบวนการ ผลผลิต ของผลการสังเกตมาเปรียบเทียบกับข้อมูลตัวป้อน กระบวนการ และผลผลิตของมาตรฐาน (มาตรฐานสัมบูรณ์)
2. นำเอาข้อมูลจากตารางการบรรยายไปเทียบกับข้อมูลของโครงการอื่น หรือหลักสูตรอื่น ในด้านตัวป้อน กระบวนการ และผลผลิต (มาตรฐานสัมพัทธ์)

ข้อจำกัด

1. แนวคิดการประเมินของสเตก ไม่มีการเสนอแนะ ในส่วนของวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละองค์ประกอบอย่างชัดเจนเพียงพอว่าจะทำอะไร เช่น ข้อมูลในตัวป้อน กระบวนการ และผลผลิต ตามความคาดหวังนั้น เป็นการพิจารณาตามความคาดหวังของใคร
2. ในส่วนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบหลักสูตรที่มีความสำคัญได้มีการกล่าวถึงว่าจัดอยู่ในองค์ประกอบในการประเมิน และรูปแบบการประเมินนี้ มุ่งเน้นในส่วนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ ซึ่งถ้าผู้ประเมินละเลยในส่วนนี้โดยไม่มีการประเมินจะทำให้ขาดสาระสำคัญขององค์ประกอบหลักสูตรไป
3. ความขัดแย้งของบุคคลดำเนินการในเรื่องของการตัดสินคุณค่าซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ทั้งนี้

เพราะความสำเร็จและความล้มเหลวของหลักสูตรอาจกล่าวได้ว่าจะพิจารณาจากความสอดคล้องและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ แต่ถ้าหากข้อมูลในส่วนของการบรรยายไม่สอดคล้องกับส่วนของการตัดสินใจ หรือกรณีเกิดความขัดแย้งขึ้นในการใช้มาตรฐานสัมบูรณ์ และมาตรฐานสัมพัทธ์ที่ว่าผลที่ได้เป็นไปตามมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่งอย่างไม่เป็นระบบ จะสรุปคุณค่าของหลักสูตรว่าอย่างไร

4. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของอัลคิน

อัลคินได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการประเมินเพื่อการตัดสินใจโดยมีสิ่งที่จะต้องประเมินอยู่ 5 อย่าง คือ

1. การประเมินระบบ (System Assessment) เป็นการประเมินข้อสนเทศสำหรับรวบรวมข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับระบบ เป็นการพิจารณาขอบเขตและกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนซึ่งอาจใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ หลาย ๆ วิธีการ เพื่อให้ได้ข้อมูลมา

2. การประเมินการวางแผนหลักสูตร (Program Planning) เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการกำหนดวิธีการดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามความต้องการหรือเป้าหมาย เป็นการประเมินก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

3. การประเมินนำหลักสูตรไปใช้ (Program Implementation) เป็นการประเมินเพื่อนำหลักสูตรไปใช้ว่าได้ดำเนินการเป็นไปตามที่คาดหวังไว้มากน้อยเพียงใด เป็นการประเมินข้อกำหนดปัจจัยเบื้องต้นของระบบว่าสอดคล้องกับปัจจัยเบื้องต้นที่เป็นจริงหรือไม่เพียงใด

4. การประเมินเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร (Program Improvement) เป็นการประเมินเพื่อเสนอผู้มีอำนาจตัดสินใจในการปรับปรุงหลักสูตร การประเมินต้องเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในส่วนที่เป็นความสำเร็จ และส่วนที่บกพร่องเป็นปัญหาให้ได้ข้อมูลให้มากที่สุด ซึ่งอาจเป็นข้อมูลที่แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรด้วยก็ได้

5. การประเมินเพื่อการรับรองหลักสูตร (Program Certification) เป็นการประเมินเพื่อเสนอผู้มีอำนาจตัดสินใจโดยประเมินหลักสูตรทั้งหมด เพื่อตีราคาว่าหลักสูตรควรเลิกใช้ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือใช้ต่อไปได้อีกโดยต้องคำนึงถึงผู้ตัดสินใจว่าเป็นใคร เช่น ครูหรือผู้บริหาร ข้อมูลที่ได้จึงมีความเที่ยงตรงและมีความเชื่อมั่น

แนวการประเมินของอัลคินจะมีส่วนคล้ายกับของสตัฟเฟิลบีมโดยเฉพาะการประเมินการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตรตรงกับกระบวนการประเมินกระบวนการแบบ ซิป (CIPP) ของสตัฟเฟิลบีม

5. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์

แนวคิดของไทเลอร์มุ่งเน้นการประเมินความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นสำคัญ ไทเลอร์มีความเชื่อว่าถ้าจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้มีความชัดเจน รัดกุม และจำเพาะเจาะจงแล้ว การประเมินจะดำเนินการไปได้เป็นอย่างดี

ไทเลอร์ได้เสนอแนวคิดวิธีการประเมินควรจะทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กระบวนการประเมินเริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายของการศึกษาว่า มีความชัดเจนเพียงใด และสามารถแสดงพฤติกรรมที่วัดได้ ทั้งนี้เนื่องจากแนวคิดของไทเลอร์มุ่งเน้นการวัดความสำเร็จของจุดมุ่งหมายเป็นสำคัญ การวัดจึงเน้นให้ทราบว่าคุณสมบัติแต่ละอย่างที่กำหนดตามจุดมุ่งหมายบรรลุมากน้อยเพียงใด

2. วิเคราะห์สภาพการเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงออก ซึ่งพฤติกรรมตามความมุ่งหมายไม่ว่าจะเป็นการสร้างสถานการณ์ต่างๆ มากกระตุ้นการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมาย

3. สำรวจเครื่องมือที่มีอยู่ มาใช้ในการตรวจสอบพฤติกรรมเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินจะต้องสามารถใช้ตรวจสอบนักเรียนว่า ผู้เรียนสามารถบรรลุพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายหรือไม่เพียงใด พฤติกรรมแต่ละอย่างจะต้องใช้การตรวจสอบด้วยวิธีการใดให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน เช่น การใช้แบบทดสอบหรืออาจใช้การสังเกตพัฒนาการการปรับตัวของเด็กเล็กก็ได้

4. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ไทเลอร์ได้เสนอเกณฑ์ในการใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการประเมินจะต้องมีความเป็นปรนัย (Objective) มีความเชื่อมั่น (Reliability) และมีความเที่ยงตรง (Validity) สูงพอสมควร

จากแนวความคิดของไทเลอร์จะสามารถนำมาประยุกต์ในการประเมินหลักสูตรได้ดังนี้ คือ

1. ค้นหาจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของหลักสูตรซึ่งไทเลอร์เน้นสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
2. นำจุดมุ่งหมายมาแยกเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. จัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ต่าง ๆ
4. ทำการทดสอบผู้เรียนก่อนทำการเรียนการสอน
5. เลือกวิธีสอนและอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์
6. เมื่อสอนจบทำการทดสอบตามเนื้อหา (อาจทำบางส่วนหรือทั้งหมด)
7. ประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรโดยเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนและหลัง

การดำเนินการ

8. นำผลการเปรียบเทียบมาทดสอบจุดบกพร่องเพื่อทำการปรับปรุงแก้ไข

9. ต้องตระหนักเสมอว่าการประเมินเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน

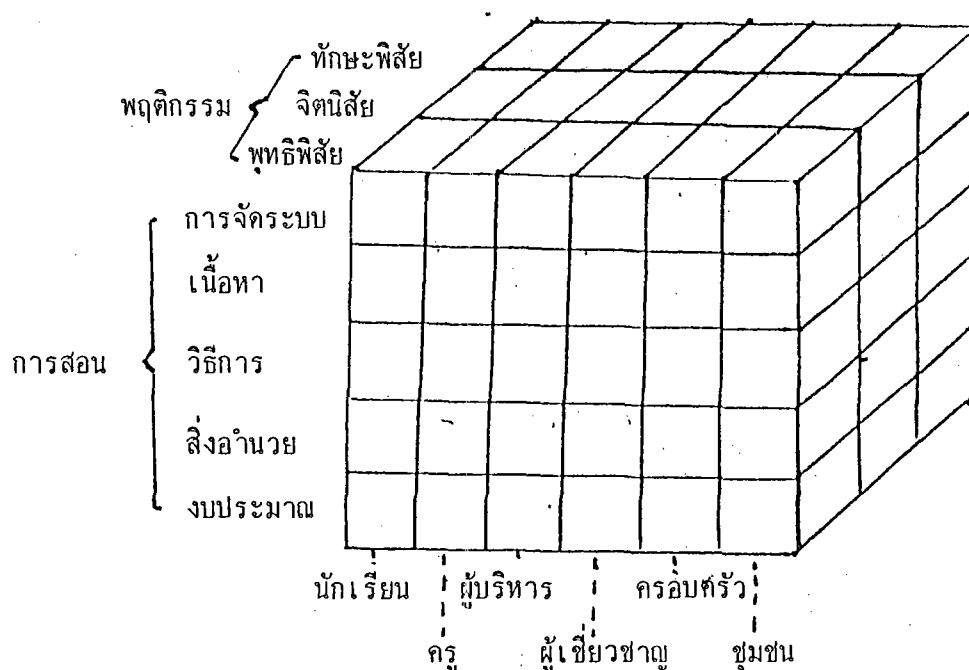
ข้อจำกัด

1. ไม่ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่นนอกจากผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์
2. เนื่องจากการเน้นการทดสอบวัดที่จุดประสงค์ เครื่องมือที่ใช้ต้องมีมาตรฐานจึง

เป็นปัญหาในกรณีที่ครูสร้างเครื่องมือจะมีความเป็นมาตรฐานเพียงพอหรือไม่

6. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์

แฮมมอนด์ เป็นผู้หนึ่งซึ่งได้เสนอแนวคิดการประเมินหลักสูตรโดยมุ่งเน้นการประสพความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยเสนอการประเมินในรูป 3 มิติ ซึ่งนำมาเขียนเป็นรูปลูกบาศก์ได้ดังนี้

1. มิติด้านการสอน (Instructional Dimension)
2. มิติด้านสถาบัน (Institutional Dimension)
3. มิติด้านพฤติกรรม (Behavioral Dimension)

แต่ละด้านประกอบด้วยตัวแปรหลายตัวดังแสดงในภาพความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตรพิจารณาได้จากปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างตัวแปรในมิติต่างๆ ทั้ง 3 แนวคิดของแฮมมอนต์จะเริ่มจากการประเมินโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบันจากนั้นจึงเริ่มกำหนดทิศทางและกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงโดยการใช้นวัตกรรมหรือพัฒนาโครงการขึ้นใหม่โดยมีขั้นตอนในการประเมินดังต่อไปนี้

1. ประเมินโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่ในการประเมินนั้นควรนำการประเมินส่วนย่อยของโครงการ เช่น การประเมินระบบหลักสูตรจะประเมินเพียงรายวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร
2. นิยามลักษณะต่างๆ ของตัวแปรในมิติด้านการสอนและมิตินักเรียนตัวแปรทางด้านค่าใช้จ่าย
3. กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. ประเมินพฤติกรรมที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ ผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นตัวกำหนด พิจารณาโครงการที่เป็นอยู่ เพื่อการพิจารณาวัตรกรรมที่ใช้ต่อไปนี้
5. เพื่อการประเมินประสิทธิภาพของโครงการว่ามีมากน้อยเพียงใดโดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ เพื่อหาข้อสรุปในสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

ในการประเมินตามแนวคิดของแฮมมอนต์ผู้จะทำหน้าที่ประเมินควรเป็นครูและผู้บริหารที่ได้รับการฝึกฝนอบรมในด้านการประเมินโครงการเป็นอย่างดี และแฮมมอนต์ยังได้เสนอให้มีบุคคลในท้องถิ่นที่ได้รับการฝึกอบรมจากนักประเมินที่เชี่ยวชาญมาช่วยในการประเมินด้วย

ข้อจำกัด

1. จากรูปแบบการประเมินแบบมิติใหญ่ 3 มิติ ถ้าแบ่งออกเป็นลูกบาศก์ย่อยๆ จะได้ถึง 90 ลูกบาศก์ ซึ่งนับว่าเป็นความพยายามที่จะประเมินตัวแปรให้มีความชัดเจนและละเอียดที่สุดแต่ค่อนข้างจะเป็นการจำกัดกรอบในแต่ละลูกบาศก์ซึ่งจะเหมาะสมกับใช้ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษามากกว่า ขณะเดียวกันการประเมินนับว่าเป็นการซับซ้อนและมีความยุ่งยากมากซึ่งทำให้ต้องเสียเวลามาก และยังเป็นภาระในการจัดหาข้อมูลให้พอเพียงในหลายๆ มิติ และหลายๆ ตัวแปร
2. การประเมินโดยมุ่งเอาบุคคลท้องถิ่นในฐานะผู้ร่วมประเมินเข้ามาเกี่ยวข้องอาจประสบปัญหาเกี่ยวกับการจูงใจเป็นอย่างมากทีเดียว
3. ในรูปแบบการประเมินนี้มิได้มีการเสนอแนะไว้ว่าในการตัดสินคุณค่าของตัวแปรต่างๆ นั้นจะอย่างไรจึงทำให้มองไม่เห็นแนวทางของการตัดสินได้

7. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไพรวัต

ไพรวัตได้เสนอรูปแบบการประเมินเรียกว่า รูปแบบการประเมินความไม่สอดคล้องกัน (The Discrepancy Evaluation Model) โดยเสนอขั้นตอนในการประเมิน 5 ขั้นตอนคือ

1. การนิยามหลักสูตร(Program Definition) เป็นการบอกรายละเอียดหรือ พิจารณาคุณภาพของสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรอันได้แก่ วัตถุประสงค์ คุณลักษณะของครูและนักเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอน อันรวมถึงวัสดุอุปกรณ์ด้วย โดยเปรียบเทียบกับโครงการเกณฑ์มาตรฐาน (Program Standard) หรืออาจใช้มาตรฐานจาก Taxonomy ก็ได้
2. การประเมินการจัดตั้งหลักสูตร(Program Installation) เป็นการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินการว่ามีความเหมาะสมกับมาตรฐานที่ตั้งไว้เพียงใด ซึ่งจะทำให้ทราบความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ตั้งไว้กับสิ่งที่เป็นอย่างจริง
3. การประเมินกระบวนการ(Program Process) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นบางส่วนจากการดำเนินการ ผลย่อย ๆ ที่เกิดขึ้นนี้จะเป็ประโยชน์ในแง่ของการปรับปรุงการดำเนินการ ผู้ประเมินซึ่งมุ่งหาคำตอบในขั้นนี้ว่าหลักสูตรบรรลุวัตถุประสงค์ย่อยๆ เพียงใดและจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้ายได้เพียงใด ภายใต้เงื่อนไขใด อาจกล่าวได้ว่า การประเมินกระบวนการนี้คือความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการกับผลผลิตที่จะเกิดขึ้นตามที่ระบุไว้
4. การประเมินผลผลิตของหลักสูตร(Program Product) เป็นการประเมินผลผลิตขั้นสุดท้ายของหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อมุ่งหาคำตอบว่าหลักสูตรได้บรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้าย หรือจุดหมายปลายทางหรือไม่ เพียงใด
5. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลที่ได้รับ(Cost-Benefit Analysis) เป็นการวิเคราะห์ว่าหลักสูตรดังกล่าวได้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุนมากน้อยเพียงใด ซึ่งการประเมินในขั้นนี้อาจมีหรือไม่ก็ได้ ขึ้นอยู่กับผู้ประเมินจะพิจารณาเห็นเป็นอย่างไร

ในการประเมินทุกขั้นตอนของไพรวัตจะมีการเปรียบเทียบสิ่งที่เป็จริงกับเกณฑ์มาตรฐานว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่เพียงใด ซึ่งถ้าพบความไม่สอดคล้องก็จะได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในขั้นการตัดสินใจหรือจะตัดสินใจยกเลิกโครงการต่อไป

ข้อจำกัด

แนวคิดการประเมินของไพรวัตนั้นต้องใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ตลอดเวลา และมีการตรวจสอบความสอดคล้องกับมาตรฐาน การประเมินของไพรวัตมีข้อจำกัดบางประการ โดยเฉพาะการประเมินหลักสูตรหนึ่ง ๆ นั้นคงต้องใช้เวลาในการดำเนินการอย่างมากจึงจะสำเร็จลงได้และอาจต้องใช้เงินทุนมากด้วย ความสำคัญอีกประการหนึ่งที่ต้องพบ คือการสร้างหลักฐานที่เป็นมาตรฐานมาใช้ในการเปรียบเทียบ ซึ่งจะต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเป็นอย่างมากทีเดียว จึงจะสร้างได้และเสียเวลาอย่างมากด้วย

8. รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม

สตัฟเฟิลบีมได้เสนอรูปแบบเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรหรือโครงการซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไป ชื่อชิปโมเดล(CIPP Model) คำว่า ชิป มาจากอักษรย่อของคำ 4 คำ คือ

C = Context คือ สภาพแวดล้อม

I = Input คือ ปัจจัยเบื้องต้น

P = Process คือ กระบวนการ

P = Product คือ ผลผลิต

รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีมเป็นรูปแบบที่เน้นเกี่ยวกับการตัดสินใจทางด้านการศึกษา โดยสตัฟเฟิลบีมได้อธิบายเกี่ยวกับแนวทางของการตัดสินใจไว้ 4 แนวทาง คือ

1. การตัดสินใจเพื่อนำไปสู่แนวทางการเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง หรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมดทั้งสิ้น(Metamorphism)
2. การตัดสินใจเพื่อเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่างแต่ยังคงรักษาหรือคงสภาพการเดิมไว้ (Homeostasis)
3. การตัดสินใจเพื่อปรับปรุงและพัฒนา(Incremental)
4. การตัดสินใจนำสิ่งใหม่เข้ามาในระบบ โดยใช้วิธีการทดลองและสืบค้นหาอย่างมีระบบ (Neomobilistic)

จากแนวทางของการตัดสินใจทั้ง 4 แนวทางดังกล่าวนี้ สตัฟเฟิลบีมได้กำหนดรูปแบบการประเมินและการตัดสินใจเป็น 4 อย่างคือ

	คาดหวัง(Intended)	เกิดขึ้นจริง(Actual)
จุดหมายปลายทาง (End)	1. การประเมินสภาพแวดล้อมตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน (Planning)	2. การประเมินผลผลิตตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานต่อ (Recycling)
วิธีการ (Means)	2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้นตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง (Structuring)	3. การประเมินกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติ (Implementing)

1. การตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำหนดไว้ว่าจะดำเนินการและตัดสินใจเกี่ยวกับจุดหมายซึ่งเป็นผลที่คาดหวังไว้ กระทำโดยการประเมินสภาพแวดล้อม(Context Evaluation)
2. การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดวิธีการที่เหมาะสม การวางรูปแบบการดำเนินการตามทรัพยากรที่มีอยู่ การพิจารณาแหล่งทรัพยากร กระทำโดยการประเมิน

ปัจจัยเบื้องต้น (Input evaluation)

3. การตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อใช้ประโยชน์ควบคุมปรับปรุงวิธีการซึ่งเป็นวิธีการที่เกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจริงๆกระทำ โดยการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

4. การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดการใช้หลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อจะทำการปรับปรุงอาจแก้ไขหรือพัฒนาตรวจสอบความสำเร็จหรือปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตรอื่นหรือล้มเลิก ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจริงๆกระทำ โดยการประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

ในส่วนของรูปแบบการประเมินในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม เป็นการประเมินสิ่งที่เป็นพื้นฐานของหลักสูตร โดยทั่วไปเป็นการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผลเพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการประเมินนั้นมี 2 วิธี คือ

1.1 Contingency Mode เป็นการประเมินสภาวะแวดล้อม โอกาสและแรงผลักดันจากภายนอกเพื่อให้ได้ข้อมูลมาพัฒนา เช่น การสำรวจงานวิจัย และวรรณคดี ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินข้อเสนอแนะต่าง ๆ เป็นต้น

1.2 Congruence เป็นการประเมินโดยเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติจริงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งจะทำให้ทราบว่าวัตถุประสงค์ใดสามารถจะทำให้บรรลุเป้าหมายได้

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินเพื่อทราบข้อสนเทศเพื่อนำมากำหนดวิธีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสัมฤทธิ์ผล เป็นการประเมินสมรรถภาพของหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอัตราค่าจ้าง เวลา งบประมาณ วิธีการต่าง ๆ ถึงความสามารถในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์

3. การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินหลักสูตรเมื่อได้มีการดำเนินการตามที่ได้วางไว้ไปแล้ว เพื่อส่งข้อมูลย้อนกลับให้กับผู้รับผิดชอบโครงการเป็นระยะ การประเมินกระบวนการมีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ

3.1 เพื่อค้นหาข้อบกพร่องของส่วนที่ได้ออกแบบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานหลักสูตร

3.2 เพื่อหาข้อสนเทศต่าง ๆ สำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร

3.3 เพื่อเก็บรักษาข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงาน

4. การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลผลิตและผลกระทบของโครงการหรือหลักสูตรว่าได้ผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เพื่อเป็นการนำไปใช้ในการปรับปรุงโครงการหรือหลักสูตรเพื่อเริ่มโครงการใหม่

จะเห็นได้ว่า รูปแบบในการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก และรูปแบบที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก ต่างก็มุ่งองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง ส่วนรูปแบบที่ช่วยในการตัดสินใจเป็นการประเมินในหลายๆองค์ประกอบ แล้วนำผลที่ได้มาประกอบกัน

4. การประเมินหลักสูตรตามแบบจำลองชิป (CIPP MODEL)

จากการที่ได้ศึกษารูปแบบการประเมินผลทั้ง 8 รูปแบบ ผู้วิจัยจึงได้เลือกรูปแบบการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบการประเมินชิปของสตัฟเฟิลบีมมาเป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมธานี ปี 2534 เพราะเห็นว่า รูปแบบการประเมินชิป เป็นการประเมินที่เป็นระบบครอบคลุมทั้งการวางแผนการดำเนินงานและผลผลิต ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์และสอดคล้องกันของหลักสูตร และจุดบกพร่องที่ควรแก้ไข

การประเมินหลักสูตรโดยใช้รูปแบบการประเมินชิป มีรายละเอียดของการประเมิน 4 ประการดังนี้

1. การประเมินบริบท(Context Evaluation) คือ การประเมินส่วนที่เป็นความมุ่งหมายของหลักสูตร ความมุ่งหมายนี้อาจเป็นความมุ่งหมายทั่วไป และความมุ่งหมายเฉพาะ ซึ่งวิเคราะห์ได้จากโครงสร้างหรือเนื้อหาสาระของหลักสูตรนั้น หรือสอบถามจากผู้สร้างหลักสูตร เพื่อที่จะให้ได้ความหมายที่แท้จริงของหลักสูตรนั้นๆ วิธีการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติในการประเมินบริบท

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น(Input Evaluation) การประเมินปัจจัยต่างๆที่ใช้ในการดำเนินการในกระบวนการตามโครงการนั้น เพื่อดูความเหมาะสมสอดคล้องหรือความพร้อมที่จะใช้หรือดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ปัจจัยเบื้องต้นที่สำคัญของหลักสูตร ได้แก่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน

3. การประเมินกระบวนการ(Process Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินการสอน จัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่างๆ การวัด และประเมินผลดูว่ากระบวนการต่างๆมีความเหมาะสม ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความมุ่งหมายหรือไม่ เพียงใด

4. การประเมินผลผลิต(Product Evaluation) เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้ผ่านกระบวนการไปแล้ว มีคุณสมบัติตามความมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด ซึ่งจากการประเมินของผู้สำเร็จการศึกษา จะทำให้ทราบคุณค่าของหลักสูตร โดยส่วนรวมด้วย

กล่าวโดยสรุป จะเห็นได้ว่าการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบการประเมินชิปนี้ เป็น

การประเมินหลักสูตรอย่างมีระบบ ทำให้ทราบว่าส่วนใดของหลักสูตรใช้ได้ ส่วนใดบกพร่อง หรือต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้แก้ไขให้ตรงจุด และข้อมูลที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

5. การประเมินผลกระทบของหลักสูตร

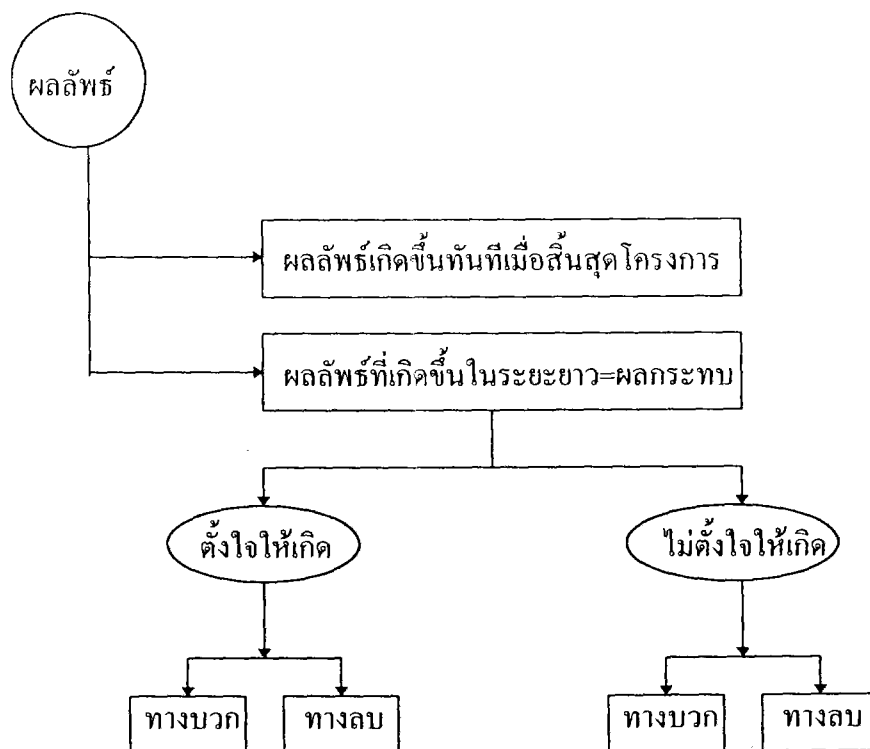
1. ความหมายของผลกระทบ

ผลกระทบ(Impact) ได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ผลกระทบ” ไว้พอที่จะสรุปได้ดังนี้

สมพร แสงชัยและสุนทร เกิดแก้ว (2520:47) ได้กล่าวถึงผลกระทบว่า เป็นผลของการดำเนินงานในช่วงระยะเวลาที่ยาวนานออกไป บางครั้งผลกระทบอาจเกิดขึ้นต่อเมื่อได้จบหรือสิ้นสุดการดำเนินการนั้นๆ ไปช่วงหนึ่งแล้ว และเป็นผลที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลและชุมชน เช่น การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทางการเกษตร ซึ่งมีผลมาจากการอ่านเอกสารหรือหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร หรือการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม เป็นผลมาจากการฝึกอบรมหรือการแนะนำให้มีการรวมกลุ่ม เป็นต้น นอกจากนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ผลกระทบหรือความสำคัญเหล่านั้นอาจเป็นผลทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหารหรือทางนิเวศน์วิทยาก็ได้

โกวิท ประวาลพฤกษ์ (2513:11) ได้กล่าวถึงผลกระทบของโครงการว่าเป็นขั้นตอนที่จัดทำขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการในลักษณะรวบยอด โดยส่วนใหญ่จะมีลักษณะคล้ายคลึงกับการประเมิน เมื่อเริ่มต้นโครงการ ในส่วนของการประเมินสภาพแวดล้อมนั้นจำเป็นต้องประเมินซ้ำกับสภาพแวดล้อมเดิม เพื่อตรวจสอบว่าสิ่งใดบ้างที่เปลี่ยนแปลง ถ้าในช่วงเวลาดำเนินการไม่มีเหตุการณ์สำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นแล้วก็ย่อมยึดถือได้ว่าความเปลี่ยนแปลงนั้นเกิดจากโครงการซึ่งเป็นผลกระทบของโครงการนั่นเอง

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และนิคม ดังคะพิภพ (2528:41-46) ได้ให้ความหมายของผลกระทบว่า หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นในระยะยาว ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่มุ่งมั่น ต้องการให้เกิดขึ้นหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ตั้งใจนอกจากนี้ผลกระทบยังแบ่งตามทิศทางเป็นผลกระทบทางบวกกับผลกระทบทางลบ โดยสรุปความหมายและประเภทของผลกระทบแสดงได้ดังภาพ

ภาพประกอบ 1 ความหมายและประเภทของผลกระทบ

ลักษณะของการศึกษาผลกระทบจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกทางเลือกเกี่ยวกับการยุติ หรือล้มเลิกการดำเนินงาน หรือการดำเนินการต่อไป โดยปรับขยายเป็นบางส่วน อย่างไรก็ตามผลกระทบของโครงการเป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในระยะยาวในสภาพธรรมชาติของสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงเป็นการยากมากที่จะแยกผลกระทบของโครงการ จะต้องแสดงความเกี่ยวข้องระหว่างผลลัพธ์กับโครงการด้วย (ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์, 2530 : 49)

จากการศึกษาความหมายของผลกระทบของโครงการดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปสาระสำคัญของผลกระทบได้ว่า ผลกระทบนั้นเป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในระยะยาว ซึ่งอาจเป็นผลลัพธ์ที่ตั้งใจให้เกิดในทางบวกและทางลบ ผลที่เกิดขึ้นอาจเกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม และผลดังกล่าวที่เกิดขึ้นจะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคล ชุมชนและสังคม

2. กระบวนการประเมินผลกระทบของโครงการและหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมีรูปแบบและวิธีการหลายอย่าง แต่เมื่อวิเคราะห์ดูการที่จะเลือกรูปแบบใดและวิธีการใดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความสามารถของผู้ประเมินที่มีอยู่ รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้และงบประมาณค่าใช้จ่าย เป็นต้น (ธารัง บัวศรี, 2532 : 304) แต่การประเมินไม่ควรเน้นที่รูปแบบใดแบบหนึ่งโดยเฉพาะ จำเป็นจะต้องนำทุกวิธีการมาใช้ในการประเมินผล เพื่อให้การประเมินหลักสูตรมีความสมบูรณ์

โดยครอบคลุมทุกแง่มุม(รัชชชัย ชัยจิรฉายากุล. 2529 : 216) และผลจากการวัดในแง่มุมต่างๆ ของสิ่งที่ประเมินจะนำมาพิจารณาร่วมกัน และสรุปว่าจะให้คุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมานั้น ว่าเป็นอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใด มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุง หรือได้ผลตรงตาม วัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้หรือไม่(อารี สันทรวี. 2521:149) นอกจากนี้ เสาวนีย์ เลวลัย ได้ให้ความเห็นว่า การประเมินผลนั้น ไม่ควรเพียงแต่จะทราบผลทั่วไปเท่านั้น ควรจะประเมิน ผลกระทบต่างๆที่เกิดขึ้นด้วย การประเมินผลกระทบมักจะมีการประเมินหรือการศึกษาวิเคราะห์กัน เมื่อการดำเนินโครงการหรือหลักสูตรนั้นๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ไประยะหนึ่งแล้ว สำเร็จไปถึงระยะที่ คาดว่าจากการดำเนินโครงการหรือหลักสูตรนั้น นอกจากได้ผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการหรือหลักสูตร รวมทั้งผลสำเร็จอาจก่อให้เกิดผลพิเศษอื่นใดตามมา เป็นการ ค้นหาว่าการดำเนินงานและความสำเร็จของโครงการหรือหลักสูตรนั้นมี ผลกระทบต่อสิ่งอื่นๆ อย่างไรบ้าง ก่อให้เกิดผลพลอยได้หรือผลพลอยเสีย หรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสิ่งอื่น เช่น ความเชื่อ ความนิยม มติมหาชน การพิจารณาตัดสินในแนวทางใหม่ๆ วิธีการปฏิบัติ หรือ วิถีชีวิตใหม่ ตลอดจนเกิดการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติอย่างใดหรือไม่ เป็นต้น (เสาวนีย์ เลวลัย . 2535 : 128-129)

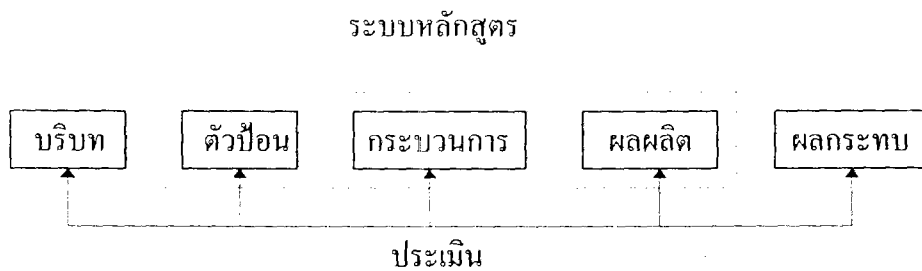
การประเมินผลกระทบเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการประเมิน ภายหลังการปฏิบัติงาน เสร็จแล้ว หรือประเมินในช่วงเวลาที่เห็นสมควรที่จะดูผลจากการดำเนินโครงการ เมื่อพิจารณา เห็นว่า ผลที่เกิดขึ้นได้ก่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาต่างๆในตัวบุคคลเองและสังคมอย่างไร ดังนั้นคุณประโยชน์ของการศึกษาจึงดูได้จากสภาพสังคมว่ามีความเป็นอยู่อย่างไร มีระบบ เศรษฐกิจเป็นอย่างไร มีระบบการอยู่ร่วมกันอย่างไร และคุณภาพชีวิตของสมาชิกต่างๆ ดีเพียงใด ถ้าผลผลิตออกมามีชัดเจนและก่อให้เกิดผลกระทบตามที่คาดหมายไว้ ก็สามารถกล่าวอ้างได้ว่า มาจากผลของโครงการโดยตรงมิใช่ได้มาจากการเผชิญ สิ่งแวดล้อมดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ผลกระทบจะเกิดขึ้นได้ต้องมีผลผลิตที่ดีเสียก่อน แต่ผลกระทบที่ดีอย่างเดียวยังไม่แน่นอนที่จะทำ ให้เกิดผลกระทบและคุณประโยชน์ได้ ผลผลิตเหล่านั้นจะต้องมีองค์ประกอบสำคัญต่อการให้เกิด ผลกระทบด้วย(โกวิท ประวาลพุกษ์. 2529:1-2)

และเมื่อย้อนกลับมาดูรูปแบบการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตร บุญชม ศรีสะอาด (2528. 247-252) ได้เสนอรูปแบบที่ผสมผสานแนวความคิดจากรูปแบบ การพัฒนาหลักสูตร ในแบบต่างๆ โดยได้แสดงลำดับขั้นของการประเมิน ดังนี้

1. ด้านที่จะต้องประเมิน

จะต้องประเมินองค์ประกอบในระบบหลักสูตร และส่วนที่เกี่ยวข้องดังแสดงใน

ภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ด้านที่จะต้องประเมิน

องค์ประกอบในระบบหลักสูตรที่จะต้องประเมินได้แก่ ตัวป้อน กระบวนการ และผลผลิต ส่วนที่เกี่ยวข้องที่ต้องประเมินได้แก่ บริบท และผลกระทบ

1.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation)

เป็นการประเมินเพื่อทราบความต้องการส่วนบุคคล ปรัชญาและนโยบายการศึกษา ลักษณะวัฒนธรรมและสภาพของท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาในการกำหนด จุดประสงค์รายวิชา จุดประสงค์ของหลักสูตร

1.2 การประเมินตัวป้อน (Input Evaluation)

เป็นการประเมินเกี่ยวกับคุณลักษณะ และสถานภาพของครู นักเรียน อุปกรณ์ หรือสื่อการเรียนการสอน สิ่งอำนวยความสะดวกการวางแผน โดยพิจารณา 2 ลักษณะ ตามแนวคิดของสเตคกล่าวคือ พิจารณาความสัมพันธ์กับกระบวนการและพิจารณาความสอดคล้องระหว่างตัวป้อนที่คาดหวังหรือที่ได้วางแผนไว้กับที่เกิดขึ้นจริงและกับเกณฑ์มาตรฐาน

1.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

เป็นการประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนการสอน วิธีการสอน การบริหาร หลักสูตร โดยพิจารณา 2 ลักษณะ ตามแนวคิดของสเตค กล่าวคือ พิจารณาความสัมพันธ์กับ ตัวป้อนและผลผลิต และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างกระบวนการที่คาดหวังหรือที่ได้วางแผนไว้ กับกระบวนการที่ใช้จริง และกับเกณฑ์มาตรฐาน

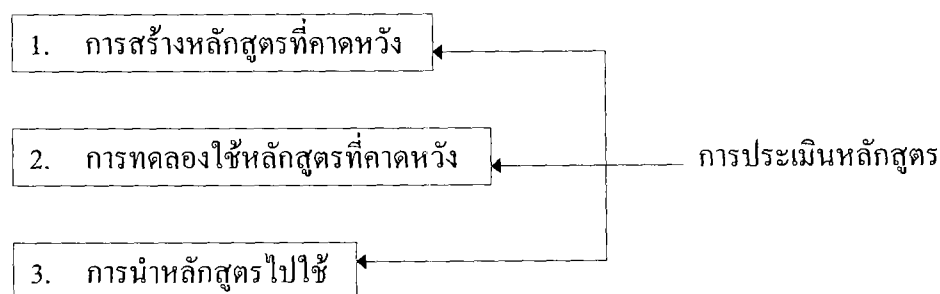
1.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

เป็นการประเมินเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ควรประเมินให้ครบทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ประเมินทั้งในขณะใช้หลักสูตร (ประเมินตามจุดประสงค์ย่อย) และประเมินเมื่อจบการเรียนรู้ (ประเมินตามจุดประสงค์ปลายทาง) โดยพิจารณา 2 ลักษณะ ตามแนวคิดของสเตค กล่าวคือ พิจารณาความสัมพันธ์กับตัวป้อน กับกระบวนการ และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างผลผลิตที่คาดหวัง หรือที่ได้วางแผนไว้ กับผลผลิตที่เกิดขึ้นจริง และกับเกณฑ์มาตรฐาน นอกจากนี้แล้วควรประเมินติดตามผล (Follow Up Study) หลังจากผู้ศึกษาจบออกไปทำงานอีกด้วย

1.5 การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

เป็นการประเมินเกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตรต่อสังคม ซึ่งจะช่วยตอบคำถามที่ว่า หลักสูตรนั้นได้ช่วยแก้ปัญหาของชาติ หรือของสังคมหรือไม่ ช่วยสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบันที่รับผิดชอบหรือไม่ ช่วยให้เกิดการพัฒนาความรู้ วิชาการต่างๆหรือไม่ เป็นต้น

องค์ประกอบในระบบหลักสูตรที่จะต้องประเมิน ได้แก่ ตัวป้อน กระบวนการ และผลผลิต ส่วนที่เกี่ยวข้องที่ต้องประเมิน ได้แก่ บริบท และผลกระทบ ซึ่งเห็นว่าจะคล้ายกับรูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตฟเพิมปีม(CIPP) โดยเพิ่มการประเมินด้านผลกระทบ (Impact Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตรต่อสังคม ซึ่งจะช่วยตอบคำถามที่ว่า หลักสูตรนั้นได้ช่วยแก้ปัญหาของชาติ หรือของสังคมหรือไม่ ช่วยสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบันที่รับผิดชอบหรือไม่ ช่วยให้เกิดการพัฒนาความรู้ วิชาการต่างๆหรือไม่ เป็นต้น โดยได้แบ่งลำดับขั้นของการประเมินตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรไว้ 3 ขั้นตอน ดังภาพที่ 3

ภาพประกอบ 3 ลำดับขั้นของการประเมิน

1. การประเมินในขั้นการสร้างหลักสูตรที่คาดหวัง

ในขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรขั้นแรก เป็นการสร้างหลักสูตรที่คาดหวัง ซึ่งจะกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหาการเรียนรู้อย่างไร เพื่อให้การกำหนดจุดประสงค์เป็นไปอย่างเหมาะสม จึงควรประเมินบริบทและนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาพิจารณากำหนดจุดประสงค์ และหลังจากสร้างหลักสูตรที่คาดหวังเสร็จ ควรมีการประเมินหลักสูตรดังกล่าวในแง่ของ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ พิจารณาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวป้อน กระบวนการ ผลผลิต แล้วทำการปรับปรุงหลักสูตรที่คาดหวังนั้น

2. การประเมินในขั้นการทดลองใช้หลักสูตรที่คาดหวัง

การพัฒนาหลักสูตรในขั้นนี้จะเป็นการนำเอาหลักสูตรที่คาดหวังไปทดลองใช้เพื่อทราบ ปัญหา และประสิทธิภาพของหลักสูตร โดยจะทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะที่เป็นตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายที่จะใช้หลักสูตรนั้น ควรเปรียบเทียบผลการใช้หลักสูตรใหม่กับหลักสูตรเดิม

ในด้านที่สามารถเปรียบเทียบกันได้ ข้อมูลที่ได้จากการประเมินในขั้นนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรที่คาดหวัง

3. การประเมินในขั้นการนำหลักสูตรไปใช้

หลังจากที่ได้ปรับปรุงแก้ไขในขั้นที่ 2 จนมีความมั่นใจแล้วขั้นต่อไปก็เป็นการนำหลักสูตรไปใช้จริงในขั้นนี้ควรเน้นที่การประเมินผลผลิตและการประเมินผลกระทบ สำหรับการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ และผลผลิต จะพิจารณาจากผลการใช้หลักสูตรจริง

โชติ เพชรชื่น(2529 : 43-44) ได้กล่าวว่าข้อเสียของการประเมินหลักสูตรใหม่ที่นับว่าร้ายแรงก็คือ การไม่สามารถอ้างอิงสรุปผลการศึกษจากการศึกษานำทาง(Pilot Study) ไปยังกลุ่มประชากรได้ ทั้งนี้เพราะการเลือกตัวอย่างไม่ดีพอ ทั้งๆที่อุปกรณ์การสอนต่างๆ มีพร้อมมูล เมื่อได้ตัวอย่างไม่ดี ก็ย่อมเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับการวิเคราะห์ รวมทั้งเกณฑ์ต่างๆ ก็ได้รับความเชื่อถือน้อยและการประเมินก็อาจผิดพลาดด้วย คำว่าผลกระทบทุกขณูมินั้น ได้แก่ ผลที่เกิดขึ้นแก่บุคคลอื่นนอกเหนือจากนักเรียนที่เรียนรายวิชา นั้นบุคคลอื่นๆ ก็ได้แก่

1. ครู เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเก่า เปลี่ยนแปลงวิธีการสอน เปลี่ยนแปลงคำนิชม แนวความคิด ก็ต้องมีการอบรมครูขึ้น
2. ผู้ร่วมงานของครู ได้แก่ ครูคนอื่นฯซึ่งอาจได้รับการกระตุ้นให้ร่วมอภิปรายกับครูที่ร่วมอยู่ในโครงการทดลอง แต่ผลกระทบดังกล่าวนี้ก็ไม่ส่งผลกระทบต่อผลของหลักสูตรใหม่ที่กำลังทดลองมากนัก
3. นักเรียนคนอื่นๆ ที่ไม่เป็นกลุ่มทดลอง อาจติดต่อกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง ซึ่งก็อาจได้รับผลกระทบกันทั้งสองฝ่าย และมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อการทดลองหลักสูตรใหม่ที่เดียว
4. ผู้บริหาร เมื่อมีการใช้หลักสูตรใหม่ ผู้บริหารก็จำเป็นต้องจัดระบบการบริหารการศึกษาใหม่ จัดเครื่องมือเครื่องใช้อุปกรณ์การสอน จัดงบประมาณตลอดทั้งระบบ การประเมินต่างๆก็ต้องวางแผนใหม่
5. พ่อแม่และผู้ปกครองนักเรียน ถ้าหลักสูตรเกี่ยวข้องกับระดับผู้ใหญ่ พ่อแม่ผู้ปกครองก็ย่อมได้รับผลกระทบ เช่น หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่เรื่องปัญหาของประชาธิปไตย หลักการทำบัญชีเบื้องต้น ฯลฯ
6. โรงเรียน โรงเรียนที่ได้รับผลกระทบ เช่น โรงเรียนต้องอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เกี่ยวกับความสะดวกสบาย

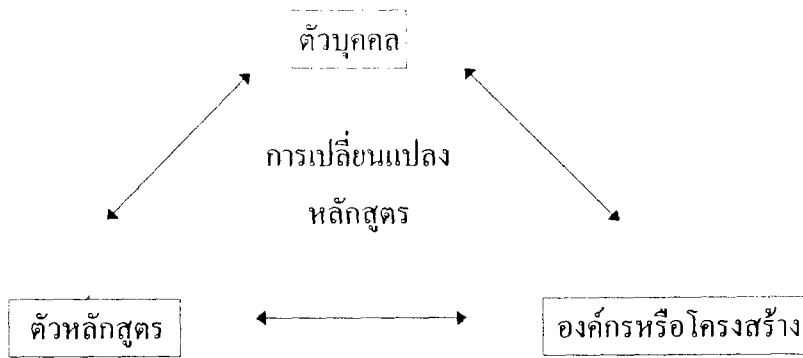
3. ตัวแปรและเกณฑ์ในการประเมินผลกระทบของหลักสูตร

หลักสูตรซึ่งได้สร้างขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งย่อมจะมีความเหมาะสมกับสภาพการณ์

ของสังคมในช่วงเวลานั้น ครั้นเวลาผ่านไปสภาพของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไป ย่อมจะมีผลกระทบต่อหลักสูตรอาจทำให้หลักสูตรไม่มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมในช่วงเวลาใหม่ได้(สังัด อุทรานันท์. 2532 : 294) การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมเกิดจากรับเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่ จากการติดต่อสื่อสารที่กว้างไกล การวางแผนหลักสูตรจะต้องทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และสามารถมองแนวโน้มอนาคตได้ จะเป็นทางเลือกสำหรับการจัดการศึกษา เพื่อเตรียมผู้เรียนให้มีความสามารถในปัจจุบันและมีความพร้อมในอนาคต สิ่งกำหนดหลักสูตรเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี จะมีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อทิศทางและแนวโน้มของหลักสูตร (จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช และคณะ. 2536:128) และผลกระทบที่เกิดขึ้น อาจเกิดขึ้นโดยตั้งใจทั้งทางตรงและทางอ้อม ผลกระทบหรือความสำคัญเหล่านี้อาจเป็นผลทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร และหรือทางนิเวศวิทยาก็ได้(สมพร แสงชัยและสุนทร เกิดแก้ว. 2520:7) ซึ่งสอดคล้องกับที่เกรบ (Grabe. 1983:43-49) กล่าวว่า ผลกระทบ เป็นผลของโครงการในช่วงเวลาที่ยาวนานออกไป บางครั้งผลกระทบดังกล่าวจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อโครงการได้เสร็จสิ้นไปช่วงเวลานึงแล้ว และเป็นผลของโครงการที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลและชุมชนตัวอย่างของโครงการอ่านออกเขียนได้ เช่น การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทางการเกษตร ซึ่งมีผลมาจากการอ่านเอกสารหรือหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรหรือการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม เป็นผลมาจากการฝึกอบรมหรือการแนะนำให้มีการรวมกลุ่มกันเป็นต้น จะเห็นได้ว่าผลกระทบของโครงการจะปรากฏออกมาในด้านเศรษฐกิจ สังคม การประกอบอาชีพ การย้ายถิ่น อุปนิสัย และสภาพจิตใจของบุคคลและชุมชน การพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขหรือการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรย่อมมีความจำเป็นสำหรับหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสามารถสนองความต้องการของสังคมนั้น(วิชัย ดิสสระ. 2533 :33-48) การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนั้นจะต้องเปลี่ยน 3 องค์ประกอบ คือ

1. เปลี่ยนตัวหลักสูตรที่เป็นเล่ม
2. เปลี่ยนในตัวบุคคล
3. เปลี่ยนโครงสร้างหรือองค์กร

หมายความว่า ในการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่ให้ได้ผลที่ดีที่สุดนั้น จะต้องเปลี่ยนแปลงทั้งสามองค์ประกอบ ถ้าเปลี่ยนเพียงหนึ่งหรือสององค์ประกอบ การเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญก็จะไม่เกิดขึ้น

ภาพประกอบ 3 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่จำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร

จากแผนภาพข้างบนนี้อธิบายได้ว่า ตัวบุคคลมีความสำคัญมาก ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในตัวบุคคล ซึ่งได้แก่ ความรู้ เจตคติ ค่านิยม และทักษะ ก็จะสามารถสร้างแรงผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตัวหลักสูตรและโครงสร้างขององค์กรที่เกี่ยวข้องให้ส่งเสริมสนับสนุน หรือสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์ ในทางกลับกัน เมื่อมีการเปลี่ยนหลักสูตรและโครงสร้างทั้งสององค์ประกอบนี้ก็จะส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้าน ความรู้ ค่านิยม และพฤติกรรม ในตัวบุคคล ทำนองเดียวกันตัวหลักสูตรกับโครงสร้างขององค์กรก็จะมีผลกระทบทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงซึ่งกันและกัน เช่น เมื่อตัวหลักสูตรเปลี่ยน ก็จะต้องเปลี่ยนโครงสร้างของการบริหารและอื่นๆ ให้สนองเป้าหมายของหลักสูตรและเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบต่างๆ ของการจัดการศึกษา ก็มีแรงกระทบให้เกิดมีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงตัวหลักสูตร แต่อย่างไรก็ตามจุดหมายปลายทางของการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่สำคัญที่สุด ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคล (รัชชัย ชัยจิรฉายากุล, 2527:304-305)

สังค อุทรานันท์(2532 : 294-297) กล่าวว่าข้อมูลที่สำคัญจะต้องนำมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนา ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงหลักสูตรมี 4 กลุ่มคือ

1. การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

การเปลี่ยนแปลงทางด้านแนวความคิดทางการเมืองของประชาชน ย่อมส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรอยู่ด้วยในทางอ้อม ถึงแม้จะไม่ชัดเจนมากนัก สำหรับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร โดยทางตรงนั้นโดยมากมักจะเป็นการเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการเมืองของรัฐบาล

2. การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

ถ้าหากโครงสร้างทางเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป หลักสูตรที่เป็นเครื่องมือสำหรับการฝึกอบรมเยาวชนก็สมควรจะเปลี่ยนแปลงด้วย

3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม

วัฒนธรรมในสังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงต่างๆภายในสังคม ขณะเดียวกันชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมก็ย่อมจะมีการเปลี่ยนแปลงแต่ละยุคแต่ละสมัย หลักสูตรซึ่งได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หากไม่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเลยย่อมจะเกิดความล้าหลังและไม่สามารถตอบสนองต่อสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมในอีกสมัยหนึ่งได้

4. การเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ในปัจจุบันได้มีนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆเกิดขึ้นในวงการศึกษ การเปลี่ยนแปลงทางด้านวัฒนธรรมและเทคโนโลยีที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมีความเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว เนื่องจากการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีจะช่วยให้การจัดการศึกษาสัมฤทธิ์ผลได้โดยง่าย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นจะต้องปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถนำเอานวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้กับหลักสูตรได้โดยสะดวกยิ่งขึ้น

ชาญชัย ศรีไสยเพชร(2528. 61-63) ได้ชี้ให้เห็นสภาพพื้นฐานด้านต่างๆของการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ
 - การเตรียมกำลังคน
 - การลงทุนทางการศึกษา
2. ด้านสังคม
 - อาชีพ
 - รายได้
 - เชื้อชาติ
 - วัฒนธรรม
 - สถานภาพทางสังคม
 - ความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ
3. ด้านการเมือง
 - บทบาท สิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบที่พึงมีต่อสังคมและประเทศชาติ
4. ด้านปรัชญา
 - ความเชื่อ
 - ค่านิยม
 - อุดมการณ์
5. ข้อมูลจากนักวิชาการแต่ละสาขาวิชา

6. ด้านวิทยาการและเทคโนโลยี

- เอาเครื่องมือและอุปกรณ์ใหม่ๆมาใช้ในการเรียนการสอน
- การผลิตวัสดุการสอนตามแนวใหม่
- การใช้เทคนิคและวิธีการใหม่

7. ด้านจิตวิทยา

- จิตวิทยาพัฒนาการ
- จิตวิทยาการเรียนรู้

4. ขั้นตอนการประเมินผลกระทบ

ในการศึกษาหรือประเมินผลกระทบของโครงการนั้นนิยมใช้วิธีการหนึ่ง คือการติดตามผล(Follow up Study or Tracer Study) โดยมีขั้นตอนดังนี้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และ นิคม ดังคะพิภพ. 2528 : 44)

1. นิยามให้ชัดเจนว่าผลกระทบที่ต้องการติดตามคืออะไร ในการประเมินผลกระทบของโครงการมักกำหนดจากอุดมการณ์หรือเป้าหมาย

2. หาวิธีการวัดที่ได้มาตรฐาน โดยตรวจสอบว่ามีวิธีวัดที่มาตรฐานหรือไม่อย่างไร ผลกระทบของโครงการในการวิเคราะห์ต้นทุนกำไร สามารถวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี ส่วนผลกระทบเกี่ยวกับสังคมและการศึกษานั้น มักไม่มีเทคนิคโดยเฉพาะ

3. ประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมไว้ได้ เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับผลกระทบของโครงการ

4. ลงสรุปเกี่ยวกับผลกระทบของโครงการในเชิงบรรยายสภาพเหตุผลที่เป็นไปได้ โดยมีต้องระบุอย่างแน่ชัดว่าเป็นเหตุผลอย่างแท้จริง กล่าวคือเป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของโครงการ เพื่อให้ผู้อ่านเป็นผู้พิจารณาตัดสินว่าผลนั้นสมเหตุสมผลเพียงไร

งานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

งานวิจัยต่างประเทศ

เพพพาร์ด (Peppard. 1976 : 520 - A) ได้ทำการประเมินผลหลักสูตรฝึกหัดครูประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ที่ปรับปรุงเมื่อ ค.ศ 1959 ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรที่ปรับปรุงนั้นยังไม่เหมาะสมกับครูประถมศึกษา โดยมีสิ่งที่ควรปรับปรุงคือ วิธีสอนอ่าน วิธีสอนวิทยาศาสตร์ และวิธีสอนสังคมศึกษา

เซฟเฟอร์(Schefer. 1961 : 3100-A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินผลหลักสูตร การฝึกหัดครูของวิทยาลัยพาร์สัน เพื่อปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครูในวิทยาลัยให้ดีขึ้น โดยส่ง แบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษาปี ค.ศ 1951-1959 จำนวน 226 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 56 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ทั้ง ผู้ที่สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชา ส่วนใหญ่มีความพอใจในหน้าที่ การงานและการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
2. วิทยาลัยให้บริการไม่พอในเรื่อง บริการให้คำปรึกษา ห้องปฏิบัติการสำหรับการ อ่าน บริการด้านสุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การพักผ่อนหย่อนใจ การปฐมนิเทศ การใช้ สื่อทัศนวัสดุ และห้องปฏิบัติการหลักสูตร
3. ผู้สำเร็จการศึกษาพอใจในความรู้พื้นฐานของตน เห็นว่าได้รับการเตรียมตัวทาง วิชาเอกเพียงพอแล้ว และเห็นว่าการศึกษาใช้อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ และต้องการให้มี รายวิชาพิเศษเพิ่มเติมอีกในแต่ละสาขา
4. การฝึกสอนควรให้นิสิต อาจารย์นิเทศของมหาวิทยาลัย และอาจารย์พี่เลี้ยงมี ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกว่าที่เป็นอยู่ ควรใช้เวลาฝึกสอนเต็มเวลา อย่างน้อยครึ่งภาคเรียนและให้มี การนิเทศการฝึกสอนมากขึ้น

เทเลอร์(Taylor. 1963 : 3806-A) ได้ทำการวิจัย เรื่องการประเมินหลักสูตรปริญญาโท ทางการศึกษา ในวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐโอคลาโฮมา โดยสัมภาษณ์ผู้สำเร็จ การศึกษาจำนวน 125 คน ครูใหญ่โรงเรียนที่ผู้สำเร็จการศึกษาสอนอยู่จำนวน 75 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความรู้ทางวิชาเฉพาะ ควรมีเนื้อหารายวิชาต่างๆเพิ่มขึ้น ส่วนใน วิชาการศึกษาควรปรับปรุงบางส่วนเพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์จริง ควรให้มีโอกาสเลือกเรียน รายวิชาตามความสนใจของผู้เรียน

งานวิจัยในประเทศ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524 : 74-77) ได้ศึกษาประเมินผลหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี 2522 โดยใช้รูปแบบการประเมิน แบบชิป พบว่า

1. ผลการประเมินบริบท ด้านวัตถุประสงค์ทั่วไปชัดเจนดี มีการระบุวัตถุประสงค์ เฉพาะ วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะมีความสอดคล้องกันดีทุกข้อ ด้านเนื้อหาสาระ ของหลักสูตร สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ เนื้อหาสาระในด้าน

จำนวนและสัดส่วนไม่เหมาะสมเฉพาะการกำหนดรายวิชาทางจิตวิทยาการศึกษาน้อยและกระจายเกินไป

2. ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น นิสิตที่เรียนสาขานี้มีประสบการณ์เป็นอาจารย์พอสมควรส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ทางจิตวิทยา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาตรี และโทอยู่ในระดับปานกลางความถนัดเชิงวิชาการและความรู้ทางภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ด้านอาจารย์ผู้สอนได้ปฏิบัติหน้าที่ตามเกณฑ์และปฏิบัติงานสอนมากกว่าเกณฑ์ในอุดมศึกษา 6 หน่วยกิตต่อภาคการเรียน ควบคุมวิทยานิพนธ์ไม่เกิน 5 เล่ม ต้องรับภาระหน้าที่พิเศษ ประสบการณ์ในระดับวิชาชีพระดับปริญญาตรี และค้นคว้าวิจัยและให้บริการต่อชุมชนค่อนข้างต่ำ

3. ผลการประเมินกระบวนการ ด้านการบริหารหลักสูตรยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ด้านกระบวนการเรียนการสอน นิสิตและอาจารย์ไม่ทราบปรัชญาของบัณฑิตศึกษาอย่างเด่นชัด ขาดแคลนหนังสือตำราและห้องเรียนไม่มีคุณภาพ นิสิตและอาจารย์ยอมรับการสอนแบบกลุ่มเล็กที่มีการอภิปราย การสอนของอาจารย์มีประสิทธิภาพต่ำ โดยเฉพาะในเรื่องไม่มีการประเมินผล การสอน เทคนิคการสอนไม่เหมาะสม ไม่ได้ใช้หลักจิตวิทยาในการสอน เนื้อหาไม่ทันสมัย อาจารย์ไม่ทุ่มเทให้การสอนอย่างเต็มความสามารถ

4. ผลการประเมินผลผลิต การผลิตบัณฑิตผลิตได้ต่ำกว่าแผนร้อยละ 85 การศึกษาตลอดหลักสูตร ใช้เวลามากกว่าที่ควรจะเป็น บัณฑิตที่จบรุ่นแรกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พรทิพย์ อาจณรงค์(2526 : 246-274) ได้ประเมินหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2525 โดยใช้รูปแบบชิปโมเดล พบว่า

1. ผลการประเมินสภาวะแวดล้อม ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดมุ่งหมายทั่วไปมีลักษณะของจุดมุ่งหมายที่ดีสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของหลักสูตรและ จุดมุ่งหมายเฉพาะของรายวิชาด้านเนื้อหาสาระในหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาสาระบางส่วนมีความซ้ำซ้อนกันอยู่บ้าง ซึ่งควรพิจารณาปรับปรุง

2. ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น ด้านผู้เข้ารับการอบรม มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรซึ่งเป็นเกณฑ์ที่มีความเหมาะสม ด้านบุคลากรมีความพอดี ด้านอุปกรณ์และสิ่งแวดล้อมประกอบการเรียนการสอน อุปกรณ์มีเพียงพอที่จะอำนวยความสะดวกแต่ยังมีบริการบางส่วนที่ควรปรับปรุง เช่น ห้องสมุด ด้านการวางแผนการดำเนินงานหลักสูตรมีการวางแผนตลอดการอบรมอย่างมีระบบ

3. ผลการประเมินกระบวนการ การดำเนินการหลักสูตรโดยทั่วไปเป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผนด้านการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความราบรื่น เป็นที่น่าพอใจของผู้เข้ารับการอบรมการบริการสวัสดิการต่าง ๆ ยังมีบางประการที่ควรปรับปรุง

4. ผลการประเมินผลผลิตผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ทางวิชาการและมีประสิทธิภาพใน

การปฏิบัติการพยาบาลเฉพาะทาง

สุทัศน์ วิวัฒนปฐพี (2527 : ค-ง) ได้ทำการประเมินหลักสูตรกายภาพบำบัด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้รูปแบบชิป พบว่า

1. การประเมินบริบท ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความชัดเจนเป็นที่เข้าใจ มีความเหมาะสมกับสังคมปัจจุบันโดยทั่วๆ ไปอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ขาดการนำไปปฏิบัติได้จริง ด้านโครงสร้างของหลักสูตรเน้นทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติด้านเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ไม่สอดคล้อง 3 ข้อ ไม่มีวิชาให้เรียนตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความสามารถทางการจัดระเบียบและบริหารงานทางด้านกายภาพบำบัดและวัตถุประสงค์ทางด้านบุคลิกภาพ คุณธรรมและจรรยาบรรณ มีเนื้อหาให้เรียนจริงแต่ไม่มีหน่วยกิต และเนื้อหาวิชาต่าง ๆ มีความซ้ำซ้อนกันอยู่บ้าง

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ด้านอาจารย์ผู้สอนทำหน้าที่วิจัยและบริการวิชาการค่อนข้างต่ำ ส่วนสัดส่วนวุฒิศร-อาจารย์ประจำต่ำกว่าเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา และ อาคารสถานที่เรียน โดยทั่วไปมีไม่เพียงพอกับความต้องการและจำนวนผู้เรียน

3. การประเมินกระบวนการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ มีการจัดกิจกรรมน้อยมาก

4. การประเมินผลผลิต หัวหน้าผู้รับผิดชอบของนักกายภาพบำบัดเห็นว่าบัณฑิตของหลักสูตรมีคุณภาพดี แต่ยังต่ำกว่าที่พึงประสงค์

มยุรี พลังกูร (2529 : 146-147) ได้ทำการประเมินหลักสูตรแพทยศาสตร์ของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า โดยใช้รูปแบบการประเมินชิป พบว่า

1. องค์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อม ในเรื่องสถานที่ตั้งห้องสมุด และเวลาในการเปิดบริการการประกอบเลี้ยง (โภชนาการ) ห้องประชุมและห้องส้วม และการบริการจัดการจ้าง มีความไม่เหมาะสม

2. องค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้น ยังพบข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับนักเรียนเข้าศึกษาการพิจารณาคัดเลือกอาจารย์ การพัฒนาอาจารย์ ยังขาดเจ้าหน้าที่สายงานบริการที่ทำงานเต็มเวลา ขาดอุปกรณ์การศึกษาที่สำคัญ คือ ผู้ป่วยบางประเภทมีไม่เพียงพอให้นักเรียนฝึกปฏิบัติได้

3. องค์ประกอบด้านกระบวนการ ที่จัดยังมีข้อบกพร่อง ผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว ไม่สามารถแก้ปัญหาสาธารณสุขได้ ไม่สามารถทำวิจัยได้

4. ด้านผลผลิตปริมาณของบัณฑิต มีไม่เพียงพอกับความต้องการของกองทัพ บัณฑิต

ยังมีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานของแพทย์สภางประการ เช่น การคิดอย่างมีเหตุผล การตัดสินใจกรณีผู้ป่วยฉุกเฉิน หักลดทางการแพทย์บางอย่าง และจริยธรรมที่พึงปรารถนา คุณภาพของบัณฑิตมีคุณภาพไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของทางวิทยาลัยเกี่ยวกับสาธารณสุขมูลฐาน การทำวิจัย และลักษณะการเป็นผู้นำบางประการ

ทวีพงษ์ กลิ่นหอม(2528:124-134)ได้ทำการวิจัยการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชาเอกพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา โดยใช้รูปแบบการประเมินชิป พบว่า

1. ประเมินสภาวะแวดล้อม ด้านความต้องการของตลาดแรงงานของบัณฑิต ว.ท.บ. (พลศึกษา) มีแนวโน้มสูงขึ้นในอนาคต ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนด้านภาษา ยังมีความไม่สอดคล้องกับเนื้อหาบางวิชา วัตถุประสงค์ทั่วไป ยังขาดด้านจิตพิสัยด้านโครงสร้างของหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดเหมาะสมเป็นไปตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย แต่หน่วยกิตเลือกไม่เหมาะสม เนื้อหาบางวิชานั้นทางด้านทฤษฎีมาก วิชาพื้นฐานและวิชาเอกมีเนื้อหาซ้ำซ้อนกันทั้งในหมวดวิชาและต่างหมวดวิชา

2. ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ด้านผู้บริหารหลักสูตรและอาจารย์มีปัจจัยสนับสนุน การนำหลักสูตรไปใช้ไม่เหมาะสมเท่าที่ควรเพราะผู้บริหารและอาจารย์ไม่ได้มีการทำวิจัยไม่ได้แต่งตำราและเขียนบทความทางวิชาการ ด้านบัณฑิตและนิสิต ผลการเรียนก่อนเข้าเรียนตามหลักสูตรค่อนข้างต่ำและเลือกเรียนหลักสูตรนี้ในอันดับท้าย ด้านหน่วยงานบริการ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกให้บริการไม่มีประสิทธิภาพ งบประมาณที่ได้ไม่พอเพียงต่อการบริหารหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์มีจำนวนเพียงพอแต่ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้สนามกีฬาไม่สะดวกในการใช้ทั้งสนามกลางแจ้งและสนามในร่ม อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการมีไม่เพียงพอ

3. ประเมินกระบวนการของหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์ได้ปลูกฝังให้นิสิตมีความรับผิดชอบต่องานและหน้าที่ กระตุ้นให้นิสิตศึกษาค้นคว้า แง้่ววัตถุประสงค์และขอบเขตของเนื้อหาสอนได้ครอบคลุมตามขอบเขตของเนื้อหาวิชา ด้านผลสัมฤทธิ์ของนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดตารางสอนไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทะเบียนวิชาเลือก ด้านการฝึกงาน ไม่เพียงพอ อาจารย์นิเทศก์จะต้องมีความรับผิดชอบต่อการฝึกงานมากขึ้นให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์

4. ประเมินผลผลิตของหลักสูตร นิสิตสามารถเรียนจบหลักสูตรทุกคนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ประสิทธิภาพการทำงานอยู่ในระดับดีถึงดีมาก

บรรทม บัวเล็ก(2536 : 125-130) ได้ทำการประเมินหลักสูตรสายเทคโนโลยีอุตสาหกรรม โปรแกรมวิชาก่อสร้าง ระดับอนุปริญญา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ฉบับพุทธศักราช 2528 ของสภาการฝึกหัดครู กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

ศึกษาเฉพาะกรณีสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานของหน่วยศึกษานิเทศก์
กรมการฝึกหัดครู ประเมินทั้งระบบตามแบบจำลองซิป(CIPP MODEL) 4 ด้าน คือ
ประเมินบริบทเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร และการรับเข้าศึกษาประเมินปัจจัยเบื้องต้น เกี่ยวกับ
บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และการบริหารวิชาการ ประเมิน
กระบวนการผลิตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และ
บทบาททางวิชาการของนักศึกษา กศ.บป. และประเมินผลผลิตเกี่ยวกับสมรรถภาพของ
นักศึกษา กศ.บป. ผลการวิจัย พบว่า

1. ด้านบริบท เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรระดับเท่ากันเกณฑ์มาตรฐาน แต่การรับ
เข้าศึกษาแต่ละหมู่เรียน ระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น เกี่ยวกับ
 - 2.1 บุคลากร ด้านผู้สอนมีจำนวนและวุฒิเท่ากับเกณฑ์มาตรฐาน แต่ผู้บริหาร
การสอนที่ปรึกษาโปรแกรมวิชา และผู้บริหารโปรแกรมวิชา ระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
 - 2.2 วัสดุอุปกรณ์ โดยทั่วไประดับเท่ากับเกณฑ์มาตรฐาน แต่เครื่องมือ
งานประจำ เครื่องมืองานสำรวจ เครื่องมืองานเขียนแบบ เครื่องมือทดลองคอนกรีต ระดับต่ำ
กว่าเกณฑ์มาตรฐาน
 - 2.3 อาคารสถานที่ ห้องบรรยายและโรงฝึกงานไม่ระดับเท่ากับเกณฑ์มาตรฐาน
แต่ห้องเขียนแบบและโรงฝึกงานปูระดับต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
 - 2.4 การบริหารวิชาการ เกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลาง
3. ด้านกระบวนการผลิต เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพ ระดับเท่ากับเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนบทบาททางวิชาการของนักศึกษา
กศ.บป. เกณฑ์เฉลี่ยระดับปานกลางและระดับมาก
4. ด้านผลผลิต สมรรถภาพของนักศึกษา กศ.บป. เมื่อสำเร็จการศึกษาสูงกว่าก่อนเข้า
การศึกษา

ธารี วาริสงัด(2537 : บทคัดย่อ)ได้ทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภท
เกษตรกรรม พ.ศ.2521 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี โดยใช้รูปแบบ
ประเมินซิป ประเมินด้านบริบท คือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร
เนื้อหาวิชา ด้านปัจจัยเบื้องต้น คือทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร
ด้านกระบวนการ คือกิจกรรมการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร การวัดและประเมินผล
การเรียนการสอน และประเมินผลผลิต คือคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

ด้านบริบท พบว่า

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน แต่ควรปรับปรุงให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถด้านทักษะการปฏิบัติงานวิชาชีพเกษตร
 2. โครงสร้างของหลักสูตร พบว่ามีความสอดคล้องกันของรายวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แต่ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตภาคปฏิบัติงานเกษตรให้มากขึ้น
 3. เนื้อหาวิชา พบว่า ควรปรับปรุงเน้นภาคปฏิบัติงานเกษตรให้มากขึ้น
- ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ต้องปรับปรุง ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

ด้านกระบวนการ พบว่า

1. กิจกรรมการเรียนการสอนต้องปรับปรุงการสอนวิชาการปฏิบัติงานเกษตร โดยเน้นการฝึกทักษะการปฏิบัติงานเกษตรให้มากขึ้น
2. การบริหารหลักสูตร ควรจัดให้มีคณะกรรมการควบคุมดูแลการบริหารหลักสูตร
3. การวัดและประเมินผลการเรียนควรปรับปรุงการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการวัดและประเมินผลการเรียนวิชางานฟาร์มให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ด้านผลผลิต พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเกษตรและมีความรู้ความสามารถและทักษะด้านต่างๆพอสมควรในการทำงาน

สวาสดี ตอพล(2536 : 90-94) ได้ทำการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีหมู่บ้าน พุทธศักราช 2533 กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7 โดยใช้รูปแบบ ประเมินชีพ(CIPP MODEL) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านบริบท

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาวิชา พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ความพร้อมของครู นักศึกษา พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เอกสารประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน พบว่าอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

3. ด้านกระบวนการ

กระบวนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผลและประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ด้านการบริหารหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับค่อนข้างน้อย

4. ด้านผลผลิต

คุณลักษณะของนักศึกษาตามจุดหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2535 พบว่ามีผลการเรียนของนักศึกษาทั้งหมดผ่านเกณฑ์

อาภากร บุญสม(2536 : 88-95) ได้ทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป พบว่า

1. ด้านบริบท ความมุ่งหมายของหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้เพราะ ความมุ่งหมายของหลักสูตรเน้นครอบคลุมสมรรถภาพต่างๆของเลขานุการในการปฏิบัติงาน อาทิ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า แต่ไม่ได้มุ่งเน้นความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับเครื่องใช้สำนักงาน ที่มีความจำเป็นสำหรับการเรียนการสอนที่จะต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง การเขียนความมุ่งหมายหลักสูตรนั้นเขียนได้ชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ สำหรับโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะบางกลุ่มวิชายังมีจำนวนหน่วยกิตไม่เหมาะสม และมีจำนวนวิชาให้เลือกเรียนน้อยเกินไป นอกจากนั้นลักษณะการเลือกเรียนวิชาเสรี โรงเรียนก็เป็นผู้จัดให้ โดยที่นักศึกษาไม่มีโอกาสได้เลือกเรียนตามความสนใจในด้านเนื้อหาที่เช่นเดียวกันก็มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เนื่องจากเนื้อหาวิชายังไม่ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันของธุรกิจ

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณที่จัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนได้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน

3. ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เป็นวิชาที่เน้นการเรียนในภาคปฏิบัติ เพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ และมีทักษะในการปฏิบัติงาน

4. ด้านผลผลิต มีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะผู้สำเร็จการศึกษาสามารถปฏิบัติงานด้านเลขานุการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความพึงพอใจในลักษณะงานเป็นจำนวนมาก

นุชนภา รื่นอบเชย (2537 : 94-99) ได้ทำการประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามรูปแบบการประเมินชิป(CIPP MODEL) ซึ่งประเมินในด้านบริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิต พร้อมกันนี้ได้ประยุกต์เอาวิธีการประเมินความสอดคล้องระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นอยู่กับสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นตามรูปแบบ

การประเมินความสอดคล้องของสแตมาปรับใช้และนำเอาเทคนิคเคลไฟมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบประเมินหลักสูตร พบว่า

1. ด้านบริบท แยกออกเป็น 2 หัวข้อย่อย

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร พบว่า เป็นเป้าประสงค์ที่แท้จริงของหลักสูตรและมีความชัดเจนดี

โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร พบว่ามีความเหมาะสมในการจัดเนื้อหาให้แก่ นักศึกษา เนื้อหาวิชาเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น แยกออกเป็น 3 หัวข้อย่อย

คุณสมบัตินักศึกษา อยู่ในระดับสภาพที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ อาจารย์มีความพร้อมและศักยภาพในการสอนอยู่ในระดับดีมาก

สิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าอยู่ในระดับที่ส่งผลดีต่อการศึกษาของนักศึกษา

3. ด้านกระบวนการ แยกเป็น 3 หัวข้อย่อย

กิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าในสภาพการณ์ที่เป็นอยู่เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

การประเมินผลการศึกษา พบว่า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์สอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด และส่งผลในระดับดี

การบริการและบริหารหลักสูตร พบว่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เป็นเพราะบริการบางด้าน ไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและอาจารย์

4. ด้านผลผลิต

พบว่า นักศึกษาได้รับความรู้และสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเต็มที่ เกษกานดา สุภาพจน์(2533 : 111-125) ได้ทำการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจศึกษา- การเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2529 โดยใช้รูปแบบการประเมินของชิป(CIPP MODEL) พบว่า

ด้านบริบท

ความมุ่งหมายของหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องกับแนวการจำแนก ความมุ่งหมายทางการศึกษา คือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยแต่เน้นด้านทักษะพิสัย และพุทธิพิสัยมากกว่าจิตพิสัย ควรปรับปรุงความมุ่งหมายให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมปัจจุบัน

โครงสร้างหลักสูตร พบว่า ควรปรับปรุงจำนวนหน่วยกิตในสาขาวิชาเอกทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

เนื้อหาวิชา พบว่า มีบางวิชาขาดเนื้อหาด้านจิตพิสัย และบางวิชามีเนื้อหาไม่เพียงพอ

ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า สื่อการเรียน วัสดุหลักสูตร และสถานที่เรียนยังไม่เหมาะสมและมีไม่เพียงพอแก่นักศึกษา

ด้านกระบวนการ

การเรียนการสอน พบว่าจำนวนผู้สอนด้านเลขานุการมีน้อย ผู้บริหารควรให้ความสนใจและทำความเข้าใจกับการเรียนการสอนในวิชาเอกธุรกิจศึกษา - การเลขานุการให้มากกว่าที่เป็นอยู่ นักศึกษามีความมั่นใจในผลการเรียน

การวัดและประเมินผล พบว่ามีความเหมาะสมแต่ควรวางแผนการวัดและประเมินผลให้ชัดเจน

ด้านผลผลิต

โดยส่วนรวมแล้วประสิทธิภาพของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษายู่ในขั้นดีมาก การปฏิบัติงานทั้งด้านการสอนและการทำงานในสำนักงานมีประสิทธิภาพเป็นที่น่าพอใจของผู้บังคับบัญชา ควรเน้นการปลูกฝังจรรยาบรรณทางอาชีพให้นักศึกษามากกว่าที่เป็นอยู่ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการประเมินหลักสูตร พอสรุปได้ว่า รูปแบบที่มีใช้ในการประเมินผลหลักสูตรมีหลายรูปแบบ แต่รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป (CIPP Model) ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เป็นรูปแบบการประเมินหลักสูตรที่มีผู้นิยมใช้มากที่สุดรูปแบบหนึ่ง เนื่องจาก เป็นรูปแบบที่มีการประเมินทุกขั้นตอนของหลักสูตร ดังนั้นในการศึกษาการประเมินหลักสูตรในครั้งนี้จึงใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิป โดยประเมินหลักสูตรในด้าน

1. สภาวะแวดล้อม คือ
 - 1.1 ความมุ่งหมาย
 - 1.2 โครงสร้างของหลักสูตร
 - 1.3 เนื้อหาวิชา
2. ปัจจัยเบื้องต้น คือ

ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร
3. กระบวนการ คือ
 - 3.1 กิจกรรมการเรียนการสอน
 - 3.2 การวัดและประเมินผลการเรียน
4. ผลผลิต คือ ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา
5. ผลกระทบ คือ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมพรพิสัย 2534 มีการดำเนินงานตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มี 6 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ปีการศึกษา 2539 ที่มีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 18 คน

กลุ่มที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 80 คน ซึ่งแยกเป็นนักศึกษาจากวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ จำนวน 40 คน และนักศึกษา จากคณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 40 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกระบบสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในปีการศึกษา 2538 จำนวน 75 คน ซึ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ จำนวน 36 คนและผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 39 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้บังคับบัญชาของผู้ที่สำเร็จการศึกษา ของทั้งสองแห่งจำนวนทั้งหมด 75 คน

กลุ่มที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร จำนวน 8 คน

กลุ่มที่ 6 ผู้บริหาร จำนวน 9 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมดซึ่งแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม

ดังนี้

กลุ่มที่ 1 อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ปีการศึกษา 2539 ที่มีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 18 คน

กลุ่มที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 68 คน
ซึ่งแยกเป็นนักศึกษาจากวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ จำนวน 40 คน และนักศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 28 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกระบบสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในปีการศึกษา 2538 จำนวน 47 คน ซึ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ จำนวน 32 คนและผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 15 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้บังคับบัญชาของผู้ที่สำเร็จการศึกษาของทั้งสองแห่งจำนวนทั้งหมด 41 คน

กลุ่มที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร จำนวน 8 คน

กลุ่มที่ 6 ผู้บริหาร จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม การประเมิน และการประเมินหลักสูตร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร และหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534

2. สร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดยยึดแนวคำถามจากแบบสอบถามของ มยุรี พลังกูร (2529 : 100-240) สมหญิง จันทรุไทย (2529 :127-151) บุญส่ง นิลแก้ว (2530 :187-239) อัจฉรา ผ่องพิทยา (2538:113-157) และเกษกานดา สุภาพจน์(2533:123-176)

ได้แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 6 ฉบับ คือ

2.1 แบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับอาจารย์ผู้สอน

2.2 แบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับนักศึกษา

2.3 แบบสอบถามฉบับที่ 3 สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษา

2.4 แบบสอบถามฉบับที่ 4 สำหรับผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา

2.5 แบบสอบถามฉบับที่ 5 สำหรับผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร

2.6 แบบสอบถามฉบับที่ 6 สำหรับผู้บริหาร

3. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร เพื่อตรวจแก้

ภาษาสำนวนของข้อคำถาม และตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา

4. นำแบบสอบถามไปดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับสำนวนภาษา แล้วนำเสนอกรรมการควบคุมปริญญาบัตรเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง

5. นำข้อคำถามฉบับที่ 1 และ 2 แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับอาจารย์พิเศษที่สอนวิชาเอกระบบสารสนเทศ จำนวน 6 คน และนักศึกษาภาคสมทบ วิชาเอกระบบสารสนเทศ จำนวน 10 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามสูตรของครอนบัค (Cronbach) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.792 ส่วนฉบับที่ 3 - 6 ให้ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามจะแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

5 ระดับ สร้าง ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert) ถามครอบคลุมองค์ประกอบในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านบริบท

- ความมุ่งหมาย
- โครงสร้างของหลักสูตร
- เนื้อหาวิชา

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

- ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร

3. ด้านกระบวนการ

- กระบวนการเรียนการสอน
- การวัดและประเมินผลการเรียน

4. ด้านผลผลิต

- ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา

5. ด้านผลกระทบ

- ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open ended) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป ซึ่งอยู่ในตอนท้ายของแต่ละข้อขององค์ประกอบหลักสูตร

การจัดทำแบบสอบถาม

ในการศึกษาครั้งนี้ได้จัดทำแบบสอบถาม 6 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประเมินหลักสูตรในด้าน

1. บริบท ถามเกี่ยวกับ ความมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตรและเนื้อหาวิชา
2. ปัจจัยเบื้องต้น ถามเกี่ยวกับ ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร
3. กระบวนการ ถามเกี่ยวกับ กระบวนการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล การเรียน

ตอนที่ 3 คำถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามประเมินหลักสูตรในด้าน

1. ปัจจัยเบื้องต้น ถามเกี่ยวกับ ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร
2. กระบวนการ ถามเกี่ยวกับ กระบวนการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล การเรียน

ตอนที่ 2 คำถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประเมินหลักสูตรในด้าน

1. ผลผลิต ถามเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา
2. ผลกระทบ ถามเกี่ยวกับ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร

ตอนที่ 3 คำถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประเมินหลักสูตรในด้าน

1. ผลผลิต ถามเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา
2. ผลกระทบ ถามเกี่ยวกับ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร

ตอนที่ 3 คำถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามประเมินหลักสูตรในด้าน

1. บริบท ถามเกี่ยวกับ ความมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาวิชา
- ตอนที่ 2 คำถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป
- ชุดที่ 6 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามประเมินหลักสูตรในด้าน
 1. บริบท ถามเกี่ยวกับ ความมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาวิชา
 2. ปัจจัยเบื้องต้น ถามเกี่ยวกับ ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร
- ตอนที่ 3 คำถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

เกณฑ์การกำหนดค่าความสำคัญของแบบสอบถาม

ในการกำหนดค่าความสำคัญของตัวเลือกแต่ละข้อ ผู้วิจัยกำหนดค่าความสำคัญตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีความสำคัญมากที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด หรือปฏิบัติมากที่สุด หรือมีผลกระทบมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสำคัญมาก หรือเหมาะสมมาก หรือปฏิบัติมาก หรือมีผลกระทบมาก
- 3 หมายถึง มีความสำคัญปานกลาง หรือเหมาะสมปานกลาง หรือปฏิบัติปานกลาง หรือมีผลกระทบปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสำคัญน้อย หรือเหมาะสมน้อย หรือปฏิบัติน้อย หรือมีผลกระทบน้อย
- 1 หมายถึง มีความสำคัญน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด หรือปฏิบัติน้อยที่สุด หรือมีผลกระทบน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ข้อมูลสำหรับอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและผู้บริหาร
- ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งด้วยตนเอง รับข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนกลับมา ซึ่งเป็นของอาจารย์ผู้สอนจำนวน 18 ฉบับ คิดเป็น 100 % นักศึกษาจำนวน 68 ฉบับ

จากทั้งหมดจำนวน 80 ฉบับ ซึ่งแยกเป็นแบบสอบถามของนักศึกษาจากวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารอด จำนวน 40 ฉบับ จากทั้งหมด จำนวน 40 ฉบับ และนักศึกษาจาก คณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 28 ฉบับ จากทั้งหมด จำนวน 40 ฉบับ คิดรวมเป็น 85 % ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรจำนวน 8 ฉบับ คิดเป็น 100 % และผู้บริหารจำนวน 9 ฉบับ คิดเป็น 100 %

2. ข้อมูลสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามและคำชี้แจงประกอบไปยังผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาทางไปรษณีย์ และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้สำเร็จการศึกษาส่งกลับให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยสอดซองผนึกดวงตราไปรษณียากรและจำหน่ายให้ผู้วิจัยเรียบร้อยแล้ว และบางส่วนผู้วิจัยได้ฝากบุคคลที่รู้จักผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ช่วยในการเก็บข้อมูลให้ด้วย ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนกลับมา โดยเป็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจำนวน 47 ฉบับ จากทั้งหมด จำนวน 75 ฉบับ ซึ่งแยกเป็นแบบสอบถามของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารอด จำนวน 32 ฉบับ จากทั้งหมดจำนวน 36 ฉบับ และผู้ที่สำเร็จการศึกษาจาก คณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 15 ฉบับ จากทั้งหมด จำนวน 39 ฉบับ คิดรวมเป็น 63 % และผู้บังคับบัญชาของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจำนวน 41 ฉบับ ซึ่งคิดรวม 61 %

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ร้อยละ
2. ข้อมูลการประเมินเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา โครงสร้างของหลักสูตร ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้คุณสมบัติเรื่องความต่อเนื่องของคะแนนเป็นแนวเทียบผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Best. 1983 : 189)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง สำคัญน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด หรือปฏิบัติน้อยที่สุด หรือผลกระทบน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง สำคัญน้อย หรือเหมาะสมน้อย หรือปฏิบัติน้อย หรือผลกระทบน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง สำคัญปานกลาง หรือเหมาะสมปานกลาง หรือปฏิบัติปานกลาง หรือผลกระทบปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง สำคัญมาก หรือเหมาะสมมาก หรือปฏิบัติมาก หรือผลกระทบมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง สำคัญมากที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด หรือปฏิบัติมากที่สุด หรือผลกระทบมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 คะแนนเฉลี่ย จากสูตรดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 64)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 64)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์

แอลฟา (Alpha Coefficient) (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170-171)

$$\alpha = \frac{N}{N-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

N แทน จำนวนข้อแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้น ดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอนตามลำดับ ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ อาจารย์ ผู้ที่สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษาและผู้บริหาร

ตอนที่ 2 ผลการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524 ในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ผลการประเมินองค์ประกอบด้านบริบท ประเมินความเหมาะสมของความมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาวิชา โดยวิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร

2.2 ผลการประเมินองค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้น ประเมินความเหมาะสมของทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร โดยวิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของอาจารย์ นักศึกษา และผู้บริหาร

2.3 ผลการประเมินองค์ประกอบด้านกระบวนการ ประเมินความเหมาะสมของกระบวนการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลการเรียน โดยวิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของอาจารย์ และนักศึกษา

2.4 ผลการประเมินองค์ประกอบด้านผลผลิต ประเมินความเหมาะสมของประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา โดยวิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของผู้ที่สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา

2.5 ผลการประเมินองค์ประกอบด้านผลกระทบ ประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร โดยวิเคราะห์จากการตอบแบบสอบถามของผู้ที่สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปของอาจารย์ นักศึกษา ผู้ที่สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร เกี่ยวกับหลักสูตรในแต่ละด้านของการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของอาจารย์ ผู้ที่สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา และผู้บริหาร มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

1.1 ข้อมูลสถานภาพของอาจารย์

รายละเอียดข้อมูลสถานภาพจากการตอบแบบสอบถามของอาจารย์ ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของอาจารย์จำแนกตามสถานภาพ คือ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สาขาวิชาเอก ประสบการณ์ในการทำงาน การได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	อาจารย์	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	5	27.78
หญิง	13	72.22
รวม	18	100
อายุ		
30-39	5	27.78
40-49	10	55.56

ตาราง 1(ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	อาจารย์	
	จำนวน	ร้อยละ
50-59	3	16.66
รวม	18	100
<u>วุฒิการศึกษา</u>		
ปริญญาตรี	3	16.67
ปริญญาโท	15	83.33
รวม	18	100
<u>สาขาวิชาเอก</u>		
คอมพิวเตอร์	8	44.44
การเงินและการธนาคาร	2	11.10
อุดมศึกษา	2	11.10
ระบบสารสนเทศ	1	5.56
สื่อสารและการจัดการธุรกิจ	1	5.56
ภาษาศาสตร์ประยุกต์	1	5.56
การวัดผลการศึกษา	1	5.56
บริหารการเงิน	1	5.56
บัญชี	1	5.56
รวม	18	100
<u>ประสบการณ์ในการทำงาน</u>		
น้อยกว่า 5 ปี	1	5.56
5-10 ปี	4	22.22
11-15 ปี	5	27.78
มากกว่า 15 ปี	8	44.44
รวม	18	100

ตาราง 1(ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	อาจารย์	
	จำนวน	ร้อยละ
การได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรือ อบรมเกี่ยวกับหลักสูตร		
เคย	15	83.33
ไม่เคย	3	16.67
รวม	18	100

จากตาราง 1 แสดงว่า อาจารย์ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 18 คน เมื่อจำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง(ร้อยละ 72.22) นอกนั้นเป็นเพศชาย (ร้อยละ 27.78)

เมื่อพิจารณาจากอายุ พบว่าส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 40-49 ปี(ร้อยละ 55.56) รองลงมาคือช่วงอายุ 30-39 ปี และในช่วงอายุ 50-59 ปี (ร้อยละ 27.78 และร้อยละ 16.66 ตามลำดับ)

ในเรื่องวุฒิการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (ร้อยละ 83.33) นอกนั้นเป็นผู้มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 16.67)

เมื่อพิจารณาจากสาขาวิชาเอกที่จบมา พบว่าส่วนใหญ่จบสาขาวิชาเอกคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 44.44) รองลงมาเป็นผู้ที่จบสาขาวิชาเอกการเงินและการธนาคาร และสาขาวิชาเอกอุดมศึกษา (ร้อยละ 11.10 เท่ากัน)

ในด้านประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 44.44) รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน อยู่ในช่วง 11-15 ปี ,5-10 ปี และน้อยกว่า 5 ปี (ร้อยละ 27.78, ร้อยละ 22.22 และร้อยละ 5.56 ตามลำดับ)

สำหรับการได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร พบว่า ส่วนใหญ่เคยได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร (ร้อยละ 83.33) นอกนั้นเป็นผู้ที่ไม่เคยได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร (ร้อยละ 16.67)

1.2 ข้อมูลสถานภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา

รายละเอียดข้อมูลสถานภาพจากการตอบแบบสอบถามของผู้ที่สำเร็จการศึกษา

ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจำแนกตามสถานภาพ คือ เพศ อายุ สถานภาพการทำงาน สถานที่ทำงาน งานด้านที่รับผิดชอบ

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	ผู้ที่สำเร็จการศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	15	31.91
หญิง	32	68.09
รวม	47	100
<u>อายุ</u>		
น้อยกว่า 25 ปีลงไป	28	59.57
25 ปีขึ้นไป	19	40.43
รวม	47	100
<u>สถานภาพการทำงาน</u>		
มีงานทำ	41	87.23
กำลังศึกษาต่อ	4	8.51
กำลังหางานทำ	2	4.26
รวม	47	100
<u>สถานที่ทำงาน</u>		
บริษัท	26	55.31
ส่วนตัว	7	14.89
รัฐวิสาหกิจ	4	8.51
โรงเรียน	2	4.26
ธนาคาร	2	4.26
ไม่ได้ทำงาน	6	12.77
รวม	47	100

ตาราง 2(ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	ผู้ที่สำเร็จการศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
<u>งานด้านที่รับผิดชอบ</u>		
คอมพิวเตอร์	18	38.29
ฝ่ายบัญชี	6	12.77
ฝ่ายบุคคล	4	8.51
พนักงานขาย	5	10.64
เจ้าหน้าที่ควบคุมระบบการผลิต	3	6.38
ฝ่ายการเงิน	2	4.26
อาจารย์	2	4.26
เจ้าหน้าที่การตลาด	1	2.13
ไม่ได้ทำงาน	6	12.77
รวม	47	100

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 47 คน เมื่อจำแนกตามเพศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 68.09) นอกนั้นเป็นเพศชาย (ร้อยละ 31.91)

เมื่อพิจารณาจากอายุ พบว่าส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 25 ปีลงไป (ร้อยละ 59.57) นอกนั้นมีอายุ 25 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 40.43)

ในด้านสถานภาพการทำงาน พบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทำงานแล้ว (ร้อยละ 87.23) รองลงมากำลังศึกษาต่อ และกำลังหางานทำ (ร้อยละ 8.51 และ ร้อยละ 4.26 ตามลำดับ)

ส่วนสถานภาพของผู้ที่มีงานทำแล้ว พบว่าส่วนใหญ่จะทำงานบริษัท (ร้อยละ 55.31) รองลงมาคือทำงานส่วนตัว, รัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 14.89 และร้อยละ 8.51 ตามลำดับ)

และด้านงานที่รับผิดชอบของผู้ที่มีงานทำแล้ว พบว่าส่วนใหญ่รับผิดชอบงานด้านคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 38.29) รองลงมาคือเป็นงานด้านฝ่ายบัญชี, ไม่ได้ทำงาน, พนักงานขาย และฝ่ายบุคคล (ร้อยละ 12.77, ร้อยละ 12.77 , ร้อยละ 10.64 และร้อยละ 8.51) ตามลำดับ

1.3 ข้อมูลสถานภาพของผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา

รายละเอียดข้อมูลสถานภาพจากการตอบแบบสอบถามของผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา ดังตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษาจำแนกตามสถานภาพ
คือ เพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษาสูงสุด สาขาวิชาเอก ประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	37	90.24
หญิง	4	9.76
รวม	41	100
อายุ		
35-40	4	9.76
41-45	20	48.78
46-50	11	26.83
51-60	6	14.63
รวม	41	100
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	29	70.73
ปริญญาโท	12	29.27
รวม	41	100
สาขาวิชาเอก		
การบัญชีและบริหารธุรกิจ	6	14.63
เศรษฐศาสตร์	5	12.19
วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์	4	9.76
วารสารศาสตร์	4	9.76
มนุษยศาสตร์	3	7.32
สังคมศาสตร์	3	7.32
ศิลปศาสตร์	3	7.32

ตาราง 3(ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
รัฐประศาสนศาสตร์	3	7.32
นิติศาสตร์	2	4.87
ระบบสารสนเทศ	2	4.87
สถิติ	1	2.44
วิศวกรรมศาสตร์	1	2.44
อุตสาหกรรมเคมี	1	2.44
คณิตศาสตร์	1	2.44
ภาษาศาสตร์	1	2.44
บริหารธุรกิจ	1	2.44
รวม	41	100
<u>การได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรือ อบรมเกี่ยวกับหลักสูตร</u>		
	เคย	4.88
	ไม่เคย	95.12
รวม	41	100

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 41 คนเมื่อจำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย(ร้อยละ 90.24) นอกนั้นเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 9.76)

เมื่อพิจารณาจากอายุ พบว่าส่วนใหญ่มียุอยู่ในช่วง 41-45 ปี(ร้อยละ 48.78) รองลงมาคือช่วงอายุ 46-50 ปี ,51-60 ปีและในช่วงอายุ 35-40 ปี (ร้อยละ 26.83,ร้อยละ 14.63 และร้อยละ 9.76 ตามลำดับ)

ในเรื่องวุฒิการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มียุติการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 70.73) นอกนั้นเป็นผู้มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท (ร้อยละ 29.27)

เมื่อพิจารณาจากสาขาวิชาเอกที่จบมา พบว่าส่วนใหญ่จบสาขาวิชาเอกการบัญชี และบริหารธุรกิจมากที่สุด (ร้อยละ 14.63) รองลงมาเป็นผู้ที่จบสาขาวิชาเอกเศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ และวารสารศาสตร์ (ร้อยละ 12.19 ,ร้อยละ 9.76 และร้อยละ 9.76 ตามลำดับ)

การได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร พบว่าส่วนใหญ่ที่เคยได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร (ร้อยละ 4.88) นอกนั้นเป็นผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร (ร้อยละ 95.12)

1.4 ข้อมูลสถานภาพของผู้บริหาร

รายละเอียดข้อมูลสถานภาพจากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร

ดังตาราง 4

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามสถานภาพ คือ เพศ ตำแหน่ง วุฒิกการศึกษาสูงสุด สาขาวิชาเอก ประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	ผู้บริหาร	
	จำนวน	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	3	33.33
หญิง	6	66.67
รวม	9	100
<u>อายุ</u>		
46-50	3	33.33
51-55	4	44.45
56-60	2	22.22
รวม	9	100
<u>วุฒิกการศึกษา</u>		
ปริญญาตรี	6	66.67
ปริญญาโท	3	33.33
รวม	9	100
<u>สาขาวิชาเอก</u>		
การตลาด	1	11.11
เศรษฐศาสตร์	1	11.11
การปกครอง	1	11.11
การบริหารงานบุคคล	1	11.11
ประวัติศาสตร์	1	11.11
ภาษาไทย	1	11.11
ภาษาอังกฤษ	1	11.11
บริหารธุรกิจ	1	11.11

ตาราง 4(ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว	ผู้บริหาร	
	จำนวน	ร้อยละ
บริหารการเงินการธนาคาร	1	11.12
รวม	9	100
การได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรือ อบรมเกี่ยวกับหลักสูตร		
เคย	9	100
ไม่เคย	-	-
รวม	9	100

จากตาราง 4 แสดงว่า ผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 9 คน เมื่อจำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง(ร้อยละ 66.67) นอกนั้นเป็นเพศชาย (ร้อยละ 33.33)

เมื่อพิจารณาจากอายุ พบว่าส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51-55 ปี(ร้อยละ 44.45) รองลงมาคือช่วงอายุ 46-50 ปี ,และในช่วงอายุ 56-60 ปี (ร้อยละ 33.33 และร้อยละ 22.22 ตามลำดับ)

ในเรื่องวุฒิการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 66.67) นอกนั้นเป็นผู้มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท (ร้อยละ 33.33)

เมื่อพิจารณาจากสาขาวิชาเอกที่จบมา พบว่าจบสาขาวิชาเอกการตลาด , เศรษฐศาสตร์ , การปกครอง , การบริหารงานบุคคล , ประวัติศาสตร์ , ภาษาไทย , ภาษาอังกฤษ , บริหารธุรกิจ , และบริหารการเงินการธนาคาร (โดยแต่ละสาขาคิดเป็นร้อยละ 11.11)

การได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร พบว่าทั้งหมดเคยได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 2 ผลการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524 ในแต่ละด้านดังนี้

2.1 ผลการประเมินองค์ประกอบด้านบริบท ประเมินความเหมาะสม ของความมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาวิชา โดยแบ่งการวิเคราะห์ ดังนี้

2.1.1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของความมุ่งหมายของหลักสูตร ของความคิดเห็นของอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร ดังตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร เกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร

ความมุ่งหมายของหลักสูตร	อาจารย์ (N=18)		ผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตร (N=8)		ผู้บริหาร (N=9)		รวม (N=35)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. มีความชัดเจนในด้านภาษาและเข้าใจง่าย	2.67	1.71	2.50	1.51	3.44	0.73	2.83	1.42
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในระบบสารสนเทศ	3.67	1.24	4.25	0.71	3.89	0.93	3.86	1.06
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการปฏิบัติงาน	3.67	1.46	4.13	0.83	3.56	0.73	3.74	1.17
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะไปถ่ายทอดและบริการสังคม	2.67	1.19	3.13	0.64	3.11	0.33	2.89	0.93
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์	2.94	0.64	3.13	0.83	3.33	0.50	3.09	0.66
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้คิดวิเคราะห์ได้	3.22	1.00	2.75	1.04	3.22	0.40	3.11	0.90
7. ส่งเสริมให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีหลักการ	3.11	0.96	2.63	0.74	3.00	0.50	2.97	0.82

ตาราง 5 (ต่อ)

ความมุ่งหมายของหลักสูตร	อาจารย์ (N=18)		ผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตร (N=8)		ผู้บริหาร (N=9)		รวม (N=35)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสติปัญญา เฉลียวฉลาด	3.06	1.51	3.13	0.35	3.11	0.33	3.09	1.09
9. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความชำนาญ พิเศษเฉพาะด้าน	4.78	0.55	4.88	0.35	4.11	0.78	4.63	0.65
10. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวาง แผนงานเพื่อปฏิบัติงานให้มี ประสิทธิภาพ	2.89	1.45	3.25	0.46	3.22	0.83	3.06	1.14
11. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามัคคี รู้จักรับผิดชอบร่วมกัน	2.28	1.41	2.38	0.74	2.22	0.97	2.29	1.15
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความอดทน ขยันหมั่นเพียร	3.39	0.61	2.63	0.74	2.89	0.33	3.09	0.66
13. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและ ความศรัทธาในอาชีพ	3.00	0.34	2.88	0.35	3.00	0.00	2.97	0.30
14. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย	2.33	0.97	2.13	0.64	2.11	1.05	2.23	0.91
15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต	2.11	1.23	1.75	0.46	1.78	0.83	1.94	1.00
16. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความ สำคัญในอาชีพ	3.44	0.70	3.00	0.93	2.67	0.71	3.34	0.81
17. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นนักธุรกิจที่ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และ สังคม	2.61	1.46	3.38	1.06	3.89	0.33	2.97	1.27
18. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพ เหมาะสมกับความเป็นนักธุรกิจ	3.06	0.64	2.88	0.99	3.22	0.67	3.06	0.73
19. สอดคล้องกับคุณลักษณะของนัก คอมพิวเตอร์ตามที่สังคมต้องการ	3.39	1.04	3.25	1.39	3.11	1.17	3.29	1.13

ตาราง 5 (ต่อ)

ความมุ่งหมายของหลักสูตร	อาจารย์ (N=18)		ผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตร (N=8)		ผู้บริหาร (N=9)		รวม (N=35)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
20. สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน	3.72	1.02	3.50	0.76	3.89	0.33	3.71	0.83
21. เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน	4.56	0.86	4.50	0.76	4.44	0.73	4.51	0.78
22. สามารถนำไปปฏิบัติได้	3.33	0.93	3.13	1.36	2.89	1.17	3.17	1.10
รวม	3.16	1.27	3.14	1.09	3.16	0.93	3.16	1.14

จากตาราง 5 แสดงว่าโดยรวมแล้วอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลางจำนวน 15 ข้อ ยกเว้นข้อที่ว่า หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน และเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน ที่อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากที่สุด และข้อที่ว่า ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในระบบสารสนเทศ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ที่อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก และข้อที่ว่าส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามัคคีรู้จักรับผิดชอบร่วมกัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต ที่อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร ในแต่ละกลุ่มของอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและผู้บริหารมีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกัน โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่ามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง เกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ว่าส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน และเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันที่อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ส่วนผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก และข้อที่ว่าส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในระบบสารสนเทศ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการปฏิบัติงานและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ที่อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม

เหมาะสมระดับมาก และข้อที่ว่าส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามัคคีรู้จักรับผิดชอบร่วมกัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต ที่อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย

2.1.2 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงสร้างของหลักสูตร ของ
ความคิดเห็นของอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร ดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร เกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตร	อาจารย์ (N=18)		ผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตร (N=8)		ผู้บริหาร (N=9)		รวม (N=35)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. จำนวนหน่วยกิต 84 หน่วยกิตที่ ต้องเรียน ตลอดหลักสูตร 2 ปี มีความเหมาะสม	3.50	1.20	4.13	0.64	3.78	0.67	3.71	0.99
2. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชา พื้นฐาน 15 หน่วยกิต มีความ เหมาะสม	3.78	0.73	3.50	0.93	3.89	1.05	3.74	0.85
3. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพ 66 หน่วยกิต มีความเหมาะสม	3.94	0.54	4.00	0.53	4.00	0.71	3.97	0.57
4. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชา เลือกเสรี 3 หน่วยกิต มีความ เหมาะสม	2.44	0.78	2.38	1.06	2.67	0.71	2.49	0.82
5. จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพพื้นฐาน 15 หน่วยกิต มีความเหมาะสม	3.67	0.91	3.88	0.35	3.89	0.33	3.77	0.69
6. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพ เฉพาะ 36 หน่วยกิต มีความ เหมาะสม	3.89	0.90	3.63	0.92	3.67	0.87	3.77	0.88
7. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพ เลือก 15 หน่วยกิต มีความ เหมาะสม	3.61	0.92	3.88	0.99	3.56	1.13	3.66	0.97

ตาราง 6 (ต่อ)

โครงสร้างของหลักสูตร	อาจารย์ (N=18)		ผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตร (N=8)		ผู้บริหาร (N=9)		รวม (N=35)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาค ทฤษฎี มีความเหมาะสม	3.89	0.68	3.50	0.53	3.67	0.50	3.74	0.61
9. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาค ปฏิบัติ มีความเหมาะสม	2.94	0.80	3.25	0.46	3.11	0.60	3.06	0.68
10. โครงสร้างของหลักสูตรใน ปัจจุบันสามารถผลิตนักศึกษาที่มี คุณสมบัติตรงตามความมุ่งหมาย ของหลักสูตร	3.56	0.70	4.38	0.92	4.00	0.00	3.86	0.73
รวม	3.52	0.93	3.65	0.90	3.62	0.80	3.58	0.89

จากตาราง 6 แสดงว่าโดยรวมแล้ว อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อโครงสร้างของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับมากจำนวน 8 ข้อ ยกเว้นข้อที่ว่า จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคปฏิบัติ มีความเหมาะสม ที่อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง และข้อที่ว่าจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิต มีความเหมาะสม ที่อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร ในแต่ละกลุ่มของ อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกัน โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่ามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ว่าจำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม ที่อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง และข้อที่ว่าจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิต มีความเหมาะสม ที่อาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย ส่วนผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

2.1.3 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของเนื้อหาของหลักสูตร ของความคิดเห็น
ของอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร ดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของอาจารย์
ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร เกี่ยวกับเนื้อหาของหลักสูตร

เนื้อหาของหลักสูตร	อาจารย์ (N=18)		ผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตร (N=8)		ผู้บริหาร (N=9)		รวม (N=35)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. มีความสอดคล้องกับความ มุ่งหมายของหลักสูตร	3.56	0.62	3.63	0.52	3.56	0.53	3.57	0.56
2. มีความทันสมัย	3.56	0.78	4.38	0.92	3.89	0.78	3.83	0.86
3. มีความน่าสนใจ	3.56	0.92	3.88	0.99	3.56	0.53	3.63	0.84
4. มีปริมาณเหมาะสมกับจำนวน หน่วยกิต	3.61	0.61	3.75	0.89	3.78	0.97	3.69	0.76
5. เน้นด้านทฤษฎี	3.61	0.70	3.63	0.74	3.56	0.88	3.60	0.74
6. เน้นด้านปฏิบัติ	3.61	0.70	3.63	0.92	4.22	0.44	3.77	0.73
7. มีความสอดคล้องกับเวลาที่กำหนด ให้เรียน	3.50	0.79	3.75	0.71	3.67	1.00	3.60	0.81
8. มีความสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน	4.00	0.59	3.63	0.74	3.89	0.78	3.89	0.68
9. สามารถนำไปถ่ายทอดและ บริการสังคมได้	3.61	0.78	3.38	1.06	4.11	0.33	3.69	0.80
10. หลักสูตรมีความซ้ำซ้อนกัน ระหว่างวิชา	2.67	1.28	3.25	1.16	3.00	0.87	2.89	1.16
11. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ	3.78	1.00	3.88	0.99	3.67	0.87	3.77	0.94
12. มีการลำดับเนื้อหาในการเรียน ได้เหมาะสม	3.33	0.91	2.88	0.64	3.44	0.88	3.26	0.85
13. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพ ที่เหมาะสม	3.06	0.64	3.00	0.00	3.11	0.33	3.06	0.48
รวม	3.50	0.86	3.59	0.88	3.65	0.78	3.56	0.84

จากตาราง 7 แสดงว่าโดยรวมแล้วอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชาว่าความเหมาะสมในระดับมาก จำนวน 10 ข้อ ยกเว้นข้อที่ว่า หลักสูตรมีความซ้ำซ้อนกันระหว่างวิชา มีการลำดับเนื้อหาในการเรียนได้เหมาะสม และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา จำแนกในแต่ละกลุ่มของ อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร ผลปรากฏว่ามีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกัน โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ว่าสามารถนำไปถ่ายทอดและบริการสังคมได้ที่อาจารย์และผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ส่วนผู้ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง และข้อที่ว่าหลักสูตรมีความซ้ำซ้อนกันระหว่างวิชา มีการลำดับเนื้อหาในการเรียนได้เหมาะสม และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ที่อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง

2.2 ผลการประเมินองค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้น ประเมินความเหมาะสมของทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร โดยมีการวิเคราะห์ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตรของความคิดเห็นของอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร ดังตาราง 8

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และผู้บริหาร เกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร

ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร	อาจารย์ (N=18)		นักศึกษา (N=68)		ผู้บริหาร (N=9)		รวม (N=95)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีคุณภาพ	2.78	1.56	2.51	1.28	3.22	0.44	2.63	1.29
2. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอต่อการเรียนการสอน	3.00	0.59	2.53	0.85	3.00	0.50	2.66	0.81
3. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย	3.33	1.03	3.13	1.21	3.44	0.73	3.20	1.14
4. ความสะดวกในการได้รับบริการด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน	3.33	0.49	3.15	1.05	2.78	1.48	3.15	1.02
5. ตำราเรียนมีคุณภาพสอดคล้องกับการเรียนการสอน	3.17	1.15	3.19	1.03	3.44	0.53	3.21	1.01
6. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	2.33	0.49	1.47	0.97	2.33	0.50	1.72	0.94
7. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อการค้นคว้าของผู้เรียน	2.11	0.96	2.32	1.07	2.33	0.71	2.28	1.02

ตาราง 8 (ต่อ)

ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตาม หลักสูตร	อาจารย์ (N=18)		นักศึกษา (N=68)		ผู้บริหาร (N=9)		รวม (N=95)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้าน ระบบสารสนเทศและ คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย	2.50	1.20	2.91	1.37	3.22	0.44	2.86	1.29
9. ความสะดวกในการได้รับ บริการด้านการยืมหนังสือ	3.22	1.06	2.75	1.19	2.78	0.67	2.84	1.13
10. เอกสารประกอบการสอนมี ความสอดคล้องความมุ่งหมาย	3.00	0.84	2.84	1.23	2.89	0.93	2.87	1.13
11. เอกสารประกอบการสอนมี ความสอดคล้องกับเนื้อหา รายวิชา	3.33	0.91	2.96	0.92	3.00	0.71	3.03	0.90
12. เอกสารประกอบการสอนมี ความทันสมัยตรงกับสภาพ การเรียนการสอนในปัจจุบัน	3.06	1.06	3.15	1.22	4.00	0.00	3.21	1.16
13. ความสะดวกในการได้รับ บริการด้านเอกสารประกอบ การสอน	3.44	0.86	3.49	1.33	2.56	1.01	3.39	1.25
14. ห้องเรียนภาคทฤษฎีมีความ เหมาะสมกับสภาพการเรียน การสอน	3.17	0.99	3.32	1.24	3.11	1.05	3.27	1.17
15. ห้องเรียนภาคปฏิบัติมีความ เหมาะสมกับสภาพการเรียน การสอน	3.06	1.11	3.21	0.74	2.67	0.71	3.13	0.83
16. สถานที่เรียนมีเพียงพอสำหรับ การเรียนการสอน	3.39	1.09	3.09	1.09	3.11	0.78	3.15	1.06

ตาราง 8 (ต่อ)

ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตาม หลักสูตร	อาจารย์ (N=18)		นักศึกษา (N=68)		ผู้บริหาร (N=9)		รวม (N=95)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
17. สถานที่อำนวยความสะดวก ต่างๆ ได้แก่ ห้องน้ำ ห้องส้วม สนาม กีฬา โรงอาหาร ฯลฯ มีความเหมาะสม	3.39	1.04	3.03	0.93	3.22	0.97	3.12	0.95
รวม	3.04	1.04	2.89	1.19	3.01	0.85	2.93	1.14

จากตาราง 8 แสดงว่าโดยรวมแล้วอาจารย์ นักศึกษา และผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์ นักศึกษา และผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลางจำนวน 15 ข้อ ยกเว้นข้อที่ว่าห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อการค้นคว้าของผู้เรียน ที่อาจารย์ นักศึกษา และผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร ในแต่ละกลุ่มของอาจารย์ นักศึกษา และผู้บริหารมีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกัน โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ว่าห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ที่อาจารย์และผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสม ในระดับน้อยที่สุด และข้อที่ว่าห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อการค้นคว้าของผู้เรียน ที่อาจารย์ นักศึกษา และผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย ทั้ง 3 กลุ่ม

2.3 ผลการประเมินองค์ประกอบด้านกระบวนการ ประเมินความเหมาะสม
กระบวนการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลการเรียน โดยแบ่งการวิเคราะห์ ดังนี้

2.3.1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของกระบวนการเรียนการสอน ของ
ความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษา ดังตาราง 9

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษา
เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอน	อาจารย์ (N=18)		นักศึกษา (N=68)		รวม (N=86)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. มีการกำหนดความมุ่งหมาย ขอบข่าย กระบวนการเรียนการสอน การวัด และประเมินผลวิชาชัดเจน	3.11	0.32	3.24	0.71	3.21	0.65
2. การจัดกระบวนการเรียนการสอน สอดคล้องกับหลักสูตร	4.00	0.59	4.01	0.80	4.01	0.76
3. มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็น อย่างดี	3.33	0.91	3.18	0.73	3.21	0.77
4. ใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	4.00	0.59	3.16	0.77	3.34	0.81
5. มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	3.78	0.65	3.84	0.80	3.83	0.77
6. ได้ปรับเนื้อหาไปสู่การสอนให้เหมาะ สมกับสภาพของสังคม เศรษฐกิจและ เทคโนโลยี	3.56	0.98	3.71	0.90	3.67	0.91
7. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	3.89	0.68	4.40	0.83	4.29	0.82
8. มีระบบฝึกกิจกรรมและงานประกอบ การเรียนการสอนเหมาะสม	4.78	0.55	4.47	0.80	4.53	0.76
9. ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ ในหลักสูตร	3.56	1.04	4.19	0.78	4.06	0.87
10. มีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะ นอกชั้นเรียน	2.89	0.68	1.46	0.78	1.76	0.96

ตาราง 9 (ต่อ)

กระบวนการเรียนการสอน	อาจารย์ (N=18)		นักศึกษา (N=68)		รวม (N=86)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
11. มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม	4.17	0.51	3.24	0.76	3.43	0.80
12. มีการสอดแทรกการอบรมสั่งสอนทั่วไปแก่ผู้เรียนในเวลาเรียน	3.39	0.70	2.93	0.95	3.02	0.92
13. มีการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติงานจริงอย่างเหมาะสม	3.89	0.47	3.51	0.97	3.59	0.90
14. ลีลาและวิธีดำเนินการสอนน่าสนใจ	3.33	0.59	3.19	0.95	3.22	0.89
15. บรรยากาศในการเรียนการสอน น่าสนใจ สนุกสนาน	3.83	0.38	2.87	1.11	3.07	1.07
รวม	3.70	0.79	3.43	1.11	3.48	1.06

จากตาราง 9 แสดงว่าโดยรวมแล้วอาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมระดับปานกลางจำนวน 7 ข้อ ยกเว้นข้อที่ว่ามีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างไร ได้ปรับเนื้อหาไปสู่การสอนให้เหมาะสมกับสภาพของสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และมีการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติงานจริงอย่างเหมาะสม ที่อาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากและข้อที่ว่ามีระบบฝึกกิจกรรมและงานประกอบการเรียนการสอนเหมาะสม ที่อาจารย์ และนักศึกษา มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากที่สุด และข้อที่ว่ามีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน ที่อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตร ในแต่ละกลุ่มของ พบว่าอาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก และนักศึกษา มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่า

ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ว่ามีระบบฝึกกิจกรรมและงาน
 ประกอบการเรียนการสอนเหมาะสม ที่อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก
 ที่สุด ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก และข้อที่ว่าการจัดกระบวนการ
 การเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ได้ปรับเนื้อหาไปสู่
 การสอนให้เหมาะสมกับสภาพของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน
 การเรียนการสอน การดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีการประยุกต์เนื้อหา
 วิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติงานจริงอย่างเหมาะสม ที่อาจารย์และนักศึกษา
 มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากที่สุด 2 กลุ่ม และข้อที่ว่าใช้สื่อการเรียนการสอน
 อย่างเหมาะสม มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม บรรยากาศใน
 การเรียนการสอนน่าสนใจ สนุกสนาน ที่อาจารย์มีความคิดเห็นในระดับมาก ส่วนนักศึกษามี
 ความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง และข้อที่ว่ามีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และ
 ทักษะนอกชั้นเรียน ที่อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วน
 นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2.3.2 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการวัดและประเมินผลการเรียน
ของความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษา ดังตาราง 10

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา
เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียน	อาจารย์ (N=18)		นักศึกษา (N=68)		รวม (N=86)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. การให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจน	3.17	0.62	3.44	0.92	3.38	0.87
2. การวางแผนจัดการวัดและ ประเมินผลการเรียน มีความเหมาะสม กับสภาพการเรียนการสอน	3.17	0.86	2.79	0.78	2.87	0.81
3. การวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริมด้าน ทักษะความสามารถในระบบสารสนเทศ	3.89	0.58	4.46	0.97	4.34	0.93
4. การวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม	3.83	1.10	3.68	1.09	3.71	1.08
5. การวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริม ความจำ	1.44	0.86	1.44	0.92	1.44	0.90
6. การวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริม ความชำนาญ	4.50	0.92	4.53	1.04	4.52	1.01
7. การวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริม ความคิด	4.06	0.42	4.04	0.72	4.05	0.67
8. การวัดและประเมินผลสอดคล้อง กับความมุ่งหมายและกระบวนการเรียน การสอน	3.39	0.70	2.90	1.22	3.00	1.15
9. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การวางแผนหลักเกณฑ์การประเมินผล	1.39	0.85	1.26	0.68	1.29	0.72
10. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง	1.22	0.55	1.13	0.38	1.15	0.42
11. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผล การสอนของอาจารย์	2.06	0.42	1.49	1.03	1.60	0.96
12. มีการวัดและประเมินผลการเรียน หลายครั้งอย่างสม่ำเสมอ	4.28	0.46	3.88	0.41	3.97	0.45
รวม	3.03	1.35	2.92	1.51	2.97	1.48

จากตาราง 10 แสดงว่าโดยรวมแล้วอาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนของหลักสูตรอยู่มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นการวัดและประเมินผลการเรียนของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับมากจำนวน 4 ข้อ ยกเว้นข้อที่ว่าการให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจน การวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับความมุ่งหมายและกระบวนการเรียนการสอน ที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และข้อที่ว่าเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ ที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อย และข้อที่ว่าการวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริมความจำ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการประเมินผล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง ที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด และข้อที่ว่าการวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริมความชำนาญที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนของหลักสูตรในแต่ละกลุ่มของ อาจารย์ และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ว่าการวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริมความชำนาญที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และข้อที่ว่าการให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจน การวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับความมุ่งหมายและกระบวนการเรียนการสอนที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลางทั้ง 2 กลุ่ม และข้อที่ว่าเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ ที่อาจารย์มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และข้อที่ว่าการวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริมความจำ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการประเมินผล และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง ที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุดทั้ง 2 กลุ่ม

2.4 ผลการประเมินองค์ประกอบด้านผลผลิต ประเมินความเหมาะสมของประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา โดยแบ่งการวิเคราะห์ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา ของความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา ดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา

ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา	ผู้ที่สำเร็จการศึกษา (N=47)		ผู้บังคับบัญชา ผู้ที่สำเร็จการศึกษา (N=41)		รวม (N=88)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความรู้ในวิชาพื้นฐาน	3.55	1.08	4.12	0.40	3.82	0.88
2. ความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษ	2.26	0.99	2.39	0.80	2.32	0.90
3. ความรู้ในการเขียนโปรแกรม ภาษาคอมพิวเตอร์	3.91	0.72	4.05	0.22	3.98	0.55
4. ความรู้ในระบบควบคุมคอมพิวเตอร์	3.55	0.90	4.07	0.26	3.80	0.73
5. ความรู้ในระบบสารสนเทศ	3.55	1.21	4.17	0.70	3.84	1.05
6. ความรู้ในเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์	3.62	1.11	4.12	1.27	3.85	1.21
7. ความสามารถในการใช้อุปกรณ์ คอมพิวเตอร์	3.96	0.69	3.54	0.50	3.76	0.64
8. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ระบบงาน	3.26	0.53	3.05	0.22	3.16	0.43
9. ความสามารถวางระบบคอมพิวเตอร์	3.38	1.26	2.93	0.47	3.17	1.00
10. ความสามารถในการตัดสินใจ อย่างมีเหตุผล	2.83	1.26	2.76	0.97	2.80	1.13
11. ความสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆได้ อย่างมีเหตุผล	3.00	1.14	2.68	1.11	2.85	1.13
12. ความสามารถในการวางแผนปฏิบัติงาน	3.85	1.02	3.88	0.78	3.86	0.91
13. ความสามารถในการรักษาความลับของ งานในหน้าที่	4.49	0.51	3.98	0.16	4.25	0.46

ตาราง 11(ต่อ)

ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา	ผู้ที่สำเร็จการศึกษา (N=47)		ผู้บังคับบัญชา ผู้ที่สำเร็จการศึกษา (N=41)		รวม (N=88)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
14. ความสามารถในการนำความรู้ทาง ด้านคอมพิวเตอร์ไปใช้ในสำนักงาน	3.55	1.06	3.98	0.85	3.75	0.99
15. ความสามารถในการควบคุมอารมณ์	3.09	1.27	2.83	0.38	2.97	0.96
16. ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับ บุคคลและสภาพแวดล้อมในสำนักงาน	3.51	1.12	2.73	1.41	3.15	1.32
17. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.81	0.65	3.10	1.02	3.48	0.91
18. การยอมรับฟังความคิดเห็น	4.04	0.29	2.95	1.48	3.53	1.16
19. คุณธรรมและจรรยาบรรณในอาชีพ	3.87	0.65	3.90	0.58	3.83	0.61
20. การมีมนุษยสัมพันธ์และทัศนคติที่ดีต่อ บุคคลทั่วไป	3.85	0.91	3.51	1.23	3.69	1.08
21. ศึกษาและติดตามความก้าวหน้า ทางวิชาการอยู่เสมอ	3.66	0.94	2.95	1.12	3.33	1.08
22. มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่	4.51	1.08	4.24	0.94	4.39	1.02
23. มีความซื่อสัตย์	4.68	0.56	3.66	0.66	4.20	0.79
24. มีความตั้งใจทำงาน	4.53	1.04	3.61	1.45	4.10	1.32
25. มีความอดทน	4.19	1.01	3.51	1.36	3.88	1.23
26. กล้าแสดงความคิดเห็น	3.02	0.53	2.63	0.99	2.84	0.80
27. แต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	3.87	0.54	3.76	1.32	3.82	0.98
28. การตรงต่อเวลา	3.60	1.17	3.61	0.70	3.60	0.98
29. เชื้อฟังและให้ความเคารพต่อ ผู้บังคับบัญชา	4.04	0.29	4.00	0.32	4.02	0.30
รวม	3.69	1.06	3.47	1.06	3.59	1.07

จากตาราง 11 แสดงว่าโดยรวมแล้วผู้ที่สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษาประสิทธิภาพว่ามีในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษามีประสิทธิภาพในระดับมาก จำนวน 18 ข้อ ยกเว้นข้อที่ว่าความสามารถในการคิดวิเคราะห์ระบบงาน ความสามารถวางระบบคอมพิวเตอร์ ความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ความสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมในสำนักงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ศึกษาและติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ และกล้าแสดงความคิดเห็นที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง และข้อที่ว่าความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษ ที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา ในแต่ละกลุ่มของผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพในระดับมากและผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็พบว่ามีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ว่ามีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ และมีความตั้งใจทำงานที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพในระดับมากที่สุด ส่วนผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง และข้อที่ว่าความสามารถในการคิดวิเคราะห์ระบบงาน ความสามารถวางระบบคอมพิวเตอร์ ความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ความสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และกล้าแสดงความคิดเห็นที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพในระดับปานกลางทั้ง 2 กลุ่ม และข้อที่ว่าความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษที่ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีประสิทธิภาพในระดับน้อย

2.5 ผลการประเมินองค์ประกอบด้านผลกระทบ ประเมินความเหมาะสมของประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา โดยแบ่งการวิเคราะห์ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตรของความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา ดังตาราง 12 และ 13

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของผู้ที่สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร	ผู้ที่สำเร็จการศึกษา (N=47)	
	X	S.D.
1. ความไม่สอดคล้องของตำแหน่งงานที่ได้รับกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา(บริหารธุรกิจ วิชาเอกระบบสารสนเทศ)	1.91	0.41
2. งานที่ทำเกินความสามารถของตนเองที่จะกระทำให้สำเร็จได้	3.02	0.97
3. ผู้บังคับบัญชานับสนุนงบประมาณและอุปกรณ์ในหน่วยงานอย่างเต็มที่	3.45	1.02
4. ได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานให้ดีขึ้น	2.89	0.73
5. ได้ผลิตผลงานใหม่ๆเกิดขึ้นหลังจากที่ได้นำคอมพิวเตอร์ไปควบคุมออกแบบ	3.34	0.64
6. สามารถวางระบบคอมพิวเตอร์ในหน่วยงาน	2.68	1.40
7. มีรายได้พิเศษเพิ่มเติม จากงานคอมพิวเตอร์	4.36	0.76
8. ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการประกอบอาชีพและดำรงตนในสังคม	3.32	0.69
9. งานคอมพิวเตอร์ที่ได้รับมอบหมายให้ทำ ไม่มีเรียนในหลักสูตร	3.06	1.19
10. แนวคิดในการทำงานที่เสนอได้รับความสนใจจากผู้ร่วมงาน	3.23	1.08
รวม	2.78	1.16

จากตาราง 12 แสดงว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ ในแง่ของประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา พบว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตรมีผลกระทบในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ว่า มีรายได้พิเศษเพิ่มเติมจากงานคอมพิวเตอร์ ที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบในระดับมาก และส่วนที่ว่าความไม่สอดคล้องของตำแหน่งงานที่ได้รับกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา (บริหารธุรกิจ วิชาเอกระบบสารสนเทศ) ที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นในแง่ของประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา
ในแต่ละกลุ่มของผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบในระดับปานกลาง

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา
ผู้ที่สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร	ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา (N=41)	
	$\bar{X}$	S.D.
1. งานที่มอบหมายหรือตำแหน่งของงานที่มอบให้ กับบุคลากรศึกษาเหมาะสมกันดี	4.00	0.39
2. มีแนวคิดใหม่ๆในการทำงานที่ก่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงในทางที่ดี	4.12	0.75
3. ได้ผลิตผลงานใหม่ๆที่มีคุณภาพดีขึ้น หรือปริมาณ สูงขึ้น หลังจากที่ได้นำคอมพิวเตอร์มาออกแบบ	3.71	1.12
4. มีความสามารถวางระบบคอมพิวเตอร์ให้กับ หน่วยงาน ทำให้การทำงานติดต่อกันได้รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าแต่ก่อน	4.05	0.22
5. รู้จักนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆมาใช้ใน หน่วยงาน	4.00	0.71
6. มีความสามารถเหมาะสมกับคำตอบแทน	3.56	1.23
7. มีความสามารถในการประสานงานกับบุคลากร ในหน่วยงานตนเองและหน่วยงานอื่นได้เป็นอย่างดี	3.46	1.12
8. มีความรอบรู้เรื่องสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และติดตามความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ	2.24	0.70
9. รู้จักสอนและพัฒนาทักษะในการทำงานของ บุคลากรในหน่วยงานอยู่เสมอ	2.24	0.83
10. มีวาจาไพเราะ สามารถพูดโน้มน้าวหรือแสดง เหตุผลเป็นที่น่าศรัทธา	3.05	0.22
11. เป็นคนสุภาพ อ่อนน้อม มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถปรับตัวเข้ากับคนทุกระดับได้	3.56	0.90

ตาราง 13(ต่อ)

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร	ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา (N=41)	
	X	S.D.
12. เคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นและเข้าใจสิทธิหน้าที่ของตนเอง	3.71	0.87
13. สามารถควบคุมอารมณ์ให้สุขุมเยือกเย็น	3.80	1.10
14. มีความสามารถในการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหน่วยงาน	2.41	1.14
15. สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.00	0.55
16. สามารถเสริมสร้างผู้ร่วมงานให้มีคุณธรรมจริยธรรม ที่ดีงาม	3.51	1.16
17. เป็นผู้มองเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และสามารถปลูกฝังให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติได้	3.66	1.04
18. มีความเอาใจใส่ ในเรื่องสุขภาพ กาย สุขภาพจิตของตนเองและเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะส่งเสริมให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตให้ดียิ่งขึ้น	3.32	1.23
19. สามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าและประหยัด	2.85	1.15
20. มีความรู้เรื่องการจัดการ เช่นการบริหารงานบุคคล งานพัสดุ การวางแผนการผลิต เป็นต้น	3.98	0.72
21. สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานได้	3.90	0.49
รวม	3.40	1.05

จากตาราง 13 แสดงว่า ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบในแง่ของประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษามีผลกระทบระดับมาก ยกเว้นข้อที่ว่ามีความสามารถในการประสานงานกับบุคลากรในหน่วยงานตนเองและหน่วยงานอื่นได้เป็นอย่างดี มีวาจาไพเราะสามารถพูดโน้มน้าวหรือแสดงเหตุผลเป็นที่น่าศรัทธา สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์งานได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความเอาใจใส่ในเรื่องสุขภาพกาย สุขภาพจิตของตนเอง

และเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะส่งเสริมให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตให้ดียิ่งขึ้น และสามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าประหยัดที่ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบในระดับปานกลาง และส่วนที่ผู้มีความรอบรู้เรื่องสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและติดตามความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ รู้จักสอนและพัฒนาทักษะในการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานอยู่เสมอ และมีความสามารถในการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหน่วยงาน ที่ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นในแง่ของประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละกลุ่มของ ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตรในแต่ละด้าน
ของการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับความมุ่งหมาย โครงสร้าง
ของหลักสูตร เนื้อหาวิชา ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร กระบวนการเรียน
การสอน การวัดประเมินผลการเรียน ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา ผลกระทบที่เกิดขึ้น
กับผลผลิตของหลักสูตร และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร
วิเคราะห์จากแบบสอบถามปลายเปิด ดังตาราง 14

ตาราง 14 ค่าความถี่ของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร
บริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล พุทธศักราช 2534

ด้าน	กลุ่มตัวอย่าง	รายการความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน (ความถี่)
<u>ด้านบริบท</u>			
- ความมุ่งหมายของ หลักสูตร	อาจารย์	- ควรเขียนความมุ่งหมายให้ สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน เน้นความเสียสละ ระเบียบ วินัย ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา การทำประโยชน์เพื่อสังคม	2
		- ความมุ่งหมายของหลักสูตรบางข้อ ไม่ชัดเจน ควรปรับปรุงและใช้ภาษา ให้กระชับรัด	2
		- ควรตัดความมุ่งหมายบางข้อออก เพราะไม่มีประโยชน์	1
		- ในความมุ่งหมายควรเน้นให้มีการ ปฏิบัติการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ให้ ชัดเจนกว่านี้	1

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้าน	กลุ่มตัวอย่าง	รายการความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน (ความถี่)
- โครงสร้างของ หลักสูตร	ผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตร	- ควรเขียนความมุ่งหมายให้ สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน เน้นความเสียสละ ระเบียบ วินัย ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา การทำประโยชน์เพื่อสังคม	1
		- ความมุ่งหมายของหลักสูตรบางข้อ ไม่ชัดเจน ควรปรับปรุงและใช้ภาษา ให้กะทัดรัด	2
		- ความมุ่งหมายควรเน้นการแก้ไข ปัญหาการตัดสินใจ และความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	2
	ผู้บริหาร	- ควรเขียนความมุ่งหมายให้ สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน เน้นความเสียสละ ระเบียบ วินัย ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา การทำประโยชน์เพื่อสังคม	1
		- ความมุ่งหมายของหลักสูตรบางข้อ ไม่ชัดเจน ควรปรับปรุงและใช้ภาษา ให้กะทัดรัด	1
		- เพิ่มหน่วยกิตวิชาภาคปฏิบัติให้มาก ขึ้น	2
	อาจารย์	- จำนวนหน่วยกิตในวิชาชีพน้อยไป	3
		- ควรจัดวิชาชีพพื้นฐานให้นักศึกษา เลือกให้มากขึ้น	5
	ผู้เชี่ยวชาญ หลักสูตร	- จำนวนหน่วยกิตในวิชาชีพน้อยไป	2
		- ควรจัดวิชาชีพพื้นฐานให้นักศึกษา เลือกให้มากขึ้น	3

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้าน	กลุ่มตัวอย่าง	รายการความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน (ความถี่)
- เนื้อหาวิชา	ผู้บริหาร	- เพิ่มหน่วยกิตวิชาภาคปฏิบัติให้มากขึ้น	2
		- ควรจัดวิชาชีพพื้นฐานให้นักศึกษาเลือกให้มากขึ้น	2
	อาจารย์	- ควรปรับปรุงเนื้อหาบางวิชาให้ทันสมัย	1
		- ควรเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ	1
		- ควรปรับเนื้อหาวิชาที่ซ้ำซ้อนกันกับที่เคยเรียนระดับ ปวส.	2
		- ควรปรับปรุงเนื้อหาให้เน้นการปฏิบัติ	1
	ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร	- ควรเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาทางด้านปฏิบัติ	1
ปัจจัยเบื้องต้น			
- ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร	อาจารย์	- ควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอ	8
		- ห้องเรียนวิชาปฏิบัติโดยเฉพาะห้องคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	2
		- สถานที่เรียนยังไม่เพียงพอต่อการสอน	1
		- ห้องสมุดมีตำราให้ค้นคว้าน้อย	3
		- อุปกรณ์การเรียนการสอนบางอย่างไม่ทันสมัยและไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	4

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้าน	กลุ่มตัวอย่าง	รายการความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน (ความถี่)
	นักศึกษา	- ควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอ	9
		- ห้องเรียนวิชาปฏิบัติโดยเฉพาะห้องคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	2
		- ห้องสมุดมีตำราให้ค้นคว้าน้อย	3
		- อุปกรณ์การเรียนการสอนบางอย่างไม่ทันสมัยและไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	7
		- ควรมีสถานงักพิทาให้เพียงพอและเหมาะสม	1
	ผู้บริหาร	- ห้องเรียนวิชาปฏิบัติโดยเฉพาะห้องคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	1
		- อุปกรณ์การเรียนการสอนบางอย่างไม่ทันสมัยและไม่เพียงพอต่อการใช้งาน	3
		- ควรจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา	2
		- ควรจัดงบประมาณที่จะจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน	3
		- ควรนำอุปกรณ์ต่างๆมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	1
กระบวนการ	อาจารย์	- ควรส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากชั้นเรียน	2
- กระบวนการเรียนการสอน		- ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของสถาบัน	5

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้าน	กลุ่มตัวอย่าง	รายการความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน (ความถี่)
- การวัดประเมินผล การเรียนรู้	นักศึกษา	- อาจารย์ให้งานนักศึกษาปฏิบัติมาก เกินไป จนไม่มีเวลาอ่านหนังสือ	2
		- ควรจัดให้นักศึกษาไปฝึกงานยัง สถานประกอบการ	5
		- ควรจัดอบรมภาษาอังกฤษ	1
		- ควรจัดอบรมทางด้านบุคลิกภาพ	2
		- ส่งเสริมด้านจริยธรรมในการเรียน การสอน	1
		- ควรส่งเสริมความรู้และทักษะนอก เหนือจากชั้นเรียน	1
		- ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม ของสถาบัน	3
		- อาจารย์ให้งานนักศึกษาปฏิบัติมาก เกินไป จนไม่มีเวลาอ่านหนังสือ	1
		- ควรจัดให้นักศึกษาไปฝึกงานยัง สถานประกอบการ	3
		- ควรจัดหาอาจารย์ที่มีความสามารถ มาสอน	1
		- ควรเน้นให้นักศึกษาปฏิบัติมากกว่าที่ จะเรียนแบบจำ	2
		- ควรจัดให้มีชมรมกิจกรรมในสถาบัน	1
		- ควรจัดอบรมทางด้านบุคลิกภาพ	1
		- ควรจัดระบบฝึกกิจกรรมและงาน ประกอบการเรียนการสอนให้ เหมาะสม	1
	อาจารย์	- ควรให้นักศึกษาร่วมกับครูในการวัด และประเมินผลการเรียนด้วย	2
		- ควรเน้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์เป็น	1

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้าน	กลุ่มตัวอย่าง	รายการความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน (ความถี่)
	นักศึกษา	- ควรให้นักศึกษาร่วมกับครูในการวัดและประเมินผลการเรียนด้วย - อาจารย์ควรให้งานนักศึกษาให้เหมาะสม	4 3
ผลผลิต - ประสิทธิภาพของ ผู้ที่สำเร็จการศึกษา	ผู้ที่สำเร็จการศึกษา	- ควรมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานที่ดี	3
		- นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ได้มาก	4
		- ควรจัดอบรมโปรแกรมคอมพิวเตอร์ใหม่ๆเพิ่มเติม	1
		- ควรจัดให้นักศึกษามีการฝึกงานก่อนจบ	1
	ผู้บังคับบัญชา ผู้ที่สำเร็จการศึกษา	- เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน	4
		- ควรมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานที่ดี	2
		- เป็นผู้ที่มีความอดทนต่อการทำงาน	1
		- นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ได้มาก	3
		- สามารถแก้ไขปัญหเฉพาะหน้าได้	1
		- เป็นผู้เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง	1
ผลกระทบ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับ ผลผลิตของหลักสูตร	ผู้ที่สำเร็จการศึกษา	- ควรจัดให้มีการเรียนภาษาอังกฤษให้มาก	4
		- เงินเดือนไม่เหมาะสมกับวุฒิการศึกษาที่จบมา	2
		- การทำงานไม่ตรงกับสาขาที่จบมา	2

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้าน	กลุ่มตัวอย่าง	รายการความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน (ความถี่)
		- ควรปรับปรุงเรื่องเวลาการทำงาน	2
		- สถานที่ทำงานมีอุปกรณ์สำนักงาน น้อย	3
		- ควรเน้นให้มียุทธศาสตร์สัมพันธ์กับเพื่อน ร่วมงาน	1
	ผู้บังคับบัญชา ผู้ที่สำเร็จการ ศึกษา	- ควรเน้นให้มียุทธศาสตร์สัมพันธ์กับเพื่อน ร่วมงาน	1
		- ยังขาดความรู้ทางการเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์	1
		- ยังขาดความชำนาญทางด้านอุปกรณ์ ของเครื่องคอมพิวเตอร์	1

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เป็นการ ประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534 โดยมีความมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยและผลของการประเมิน ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534 โดยประเมินในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. การประเมินองค์ประกอบด้านบริบท ประเมินความเหมาะสมของความมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาวิชา
2. การประเมินองค์ประกอบด้านปัจจัยเบื้องต้น ประเมินความเหมาะสมของทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร
3. การประเมินองค์ประกอบด้านกระบวนการ ประเมินความเหมาะสมของ กระบวนการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลการเรียน
4. การประเมินองค์ประกอบด้านผลผลิต ประเมินความเหมาะสมของประสิทธิภาพของ ผู้ที่สำเร็จการศึกษา
5. การประเมินองค์ประกอบด้านผลกระทบ ประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของ หลักสูตร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้มี 6 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ปีการศึกษา 2539 ที่มีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 18 คน

กลุ่มที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2539 จำนวน 80 คน

ซึ่งแยกเป็นนักศึกษาจากวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ จำนวน 40 คน และนักศึกษา จาก

คณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 40 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกระบบสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ในปีการศึกษา 2538 จำนวน 75 คน ซึ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ
จำนวน 36 คนและผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
จำนวน 39 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้บังคับบัญชาของผู้ที่สำเร็จการศึกษา ของทั้งสองแห่งจำนวนทั้งหมด 75 คน

กลุ่มที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร จำนวน 8 คน

กลุ่มที่ 6 ผู้บริหาร จำนวน 9 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม
ดังนี้

กลุ่มที่ 1 อาจารย์ผู้สอนวิชาเอกระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล ปีการศึกษา 2539 ที่มีประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 18 คน

กลุ่มที่ 2 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 68 คน
ซึ่งแยกเป็นนักศึกษาจากวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ จำนวน 40 คน และนักศึกษา
จากคณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 28 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกระบบสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ในปีการศึกษา 2538 จำนวน 47 คน ซึ่งเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ
จำนวน 32 คนและผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
จำนวน 15 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้บังคับบัญชาของผู้ที่สำเร็จการศึกษาของทั้งสองแห่งจำนวนทั้งหมด 41 คน

กลุ่มที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร จำนวน 8 คน

กลุ่มที่ 6 ผู้บริหาร จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาคั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบ
ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน

1. ด้านบริบท ได้แก่ ความมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการตามหลักสูตร

3. ด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านผลผลิต ได้แก่ ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา
5. ด้านผลกระทบ ได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมินวิเคราะห์โดยใช้ร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาวิชา ทรัพยากรที่ใช้ใน

การดำเนินตามหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการประเมิน

ผลการประเมินตามรูปแบบการประเมินของชิป พบว่า

1. ด้านบริบท

ความมุ่งหมายของหลักสูตร พบว่า อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยรวมสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน โดยหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน และเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในระบบสารสนเทศ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมีความเหมาะสมระดับมาก และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามัคคี รู้จักรับผิดชอบร่วมกัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริตมีความเหมาะสมระดับน้อย

โครงสร้างของหลักสูตร พบว่าอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมระดับมาก แต่จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมจะมีความเหมาะสมระดับปานกลาง และจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิต มีความเหมาะสม จะมีความเหมาะสมระดับน้อย

เนื้อหาวิชา พบว่า อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมระดับมาก แต่หลักสูตรมีความซ้ำซ้อนกันระหว่างวิชา มีการลำดับเนื้อหา

ในการเรียนได้เหมาะสม และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม จะมีความเหมาะสมระดับปานกลาง

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร พบว่า อาจารย์ นักศึกษาและผู้บริหาร มีความคิดเห็น โดยรวมสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน แต่บางข้อที่มีความเหมาะสมระดับน้อย คือ ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อการค้นคว้าของผู้เรียน

3. ด้านกระบวนการ

กระบวนการเรียนการสอนพบว่า อาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ได้ปรับเนื้อหาไปสู่การสอนให้เหมาะสมกับสภาพของสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และมีการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติงานจริงอย่างเหมาะสม จะมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยมีระบบฝึกกิจกรรมและงานประกอบการเรียนการสอน จะมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด และในมีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน จะมีความเหมาะสมในระดับน้อย การวัดและประเมินผลการเรียนของหลักสูตร พบว่า อาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมระดับมาก แต่การวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริมความชำนาญ จะมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด และส่วนการวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริมความจำ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมินผล และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง จะมีความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

4. ด้านผลผลิต

ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา พบว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน แต่เรื่องความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษ จะมีความเหมาะสมในระดับน้อย

5. ด้านผลกระทบ

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีผลกระทบระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน โดยในการทำงานมีรายได้พิเศษเพิ่มเติมจากงานคอมพิวเตอร์ จะมีผลกระทบในระดับมาก

แต่ความไม่สอดคล้องของตำแหน่งงานที่ได้รับกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา จะมีผลกระทบในระดับน้อย

ส่วนผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีผลกระทบระดับมาก แต่ในส่วนที่ว่ามี ความรอบรู้เรื่องสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และติดตามความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ รู้จักสอนและพัฒนาทักษะในการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานอยู่เสมอ และมีความสามารถในการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหน่วยงาน จะมีผลกระทบระดับน้อย

อภิปรายผล

ผลจากการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534 มีประเด็นที่ผู้วิจัยจะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านบริบท

1.1 ความมุ่งหมายของหลักสูตร พบว่า อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมระดับปานกลาง ซึ่งสาเหตุที่ทำให้หลักสูตรไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์ อาจเนื่องมาจากความมุ่งหมายของหลักสูตร ครอบคลุมให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการด้านต่างๆ ไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะข้อที่มีการส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาในด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในระบบสารสนเทศ มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นผู้คิดวิเคราะห์ได้ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีหลักการ มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด และสามารถวางแผนงานเพื่อปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ส่วนด้านทักษะพิสัย ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการปฏิบัติงาน นำทักษะไปถ่ายทอดและบริการสังคม และมีความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน ด้านจิตพิสัย ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามัคคีรู้จักรับผิดชอบร่วมกัน มีความอดทนขยันหมั่นเพียร มีความรักและความศรัทธาในอาชีพ มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์สุจริต เห็นความสำคัญในอาชีพ เป็นนักธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นนักธุรกิจ ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่าด้านพุทธิพิสัย และทักษะพิสัย จะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด โดยเฉพาะส่วนที่ว่า ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความชำนาญพิเศษเฉพาะด้านจะมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และส่วนที่ว่าส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในระบบสารสนเทศกับส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในระดับมาก แต่ในทางด้านจิตพิสัย ปรากฏว่าความเหมาะสมจะอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย โดยเฉพาะส่วนที่ว่าส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามัคคี

รู้จักรับผิดชอบร่วมกัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต จะมีความเหมาะสมในระดับน้อย ซึ่งผลของส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษกานดา สุภาพจน์ (2533 : 111-114) ที่วิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งได้วิเคราะห์ความมุ่งหมายของหลักสูตร โดยพิจารณาความสอดคล้องตามแนวการจำแนกความมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม เป็น 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย เกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางสติปัญญา จิตพิสัยเกี่ยวกับทัศนคติ ค่านิยม และความซาบซึ้ง และทักษะพิสัย เกี่ยวกับทักษะความเคลื่อนไหวและการใช้อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ผลปรากฏว่าความมุ่งหมายเน้นทางด้านพุทธิพิสัยและทักษะพิสัยมากกว่าจิตพิสัย จึงทำให้ความมุ่งหมายของหลักสูตรขาดความสมดุล อันที่จริงความมุ่งหมายทางด้านจิตพิสัยเป็นความมุ่งหมายที่มีความสำคัญเท่าๆ กับการมีความรู้ความสามารถเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นและส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในงานวิจัยของบุญส่ง นิลแก้ว (2530 : 138-139) ที่วิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นความต้องการของหน่วยงานทางการศึกษาทุกประการ แต่ยังขาดบางประการที่เป็นความต้องการของหน่วยงาน แต่หลักสูตรมิได้ระบุไว้คือ ความรู้ความสามารถในการใช้สถิติวิเคราะห์และวิจัย คุณลักษณะทางด้านคุณธรรม เช่น การมีมนุษยสัมพันธ์และการเอาใจถึงกับงานยอมอุทิศเวลาออกเหนือจากงานประจำ มีความซื่อสัตย์ ซึ่งเป็นลักษณะทางด้านจิตพิสัยที่ควรระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และผู้รับผิดชอบหลักสูตรไม่ควรละเลยเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและผู้บริหาร ยังมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าความมุ่งหมายของหลักสูตรเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของธารง บัวศรี (2532 : 139-143) ที่ได้กล่าวถึงหลักสำคัญของความมุ่งหมายหลักสูตรที่ควรยึดถือไว้ว่า ต้องสอดคล้องกับปรัชญาหรืออุดมการณ์ของสังคม สอดคล้องและส่งเสริมค่านิยมของสังคม มุ่งสนองความต้องการและแก้ปัญหาสังคม สนองความต้องการของผู้เรียน สามารถนำไปปฏิบัติได้ นอกจากนี้ โฉมเฉลา เรื่องพงษ์ (2530 : 95) ได้กล่าวถึงลักษณะของหลักสูตรทางบริหารธุรกิจ ไว้ว่า จะต้องเป็นหลักสูตรที่ให้ความรู้แก่ผู้เรียน ผู้เรียนจะต้องนำความรู้นั้นไปประยุกต์ใช้ได้ และจะต้องเป็นลักษณะที่ปรับเปลี่ยนได้ตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป

อนึ่ง เมื่อพิจารณาในรายการความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ส่วนใหญ่เห็นว่า การเขียนความมุ่งหมายบางข้อไม่ชัดเจน ใช้ภาษาไม่กะทัดรัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความมุ่งหมายบางข้อมีขอบเขตกว้างและเป็นนามธรรมทำให้ยากต่อการตีความ ซึ่งจะสอดคล้องกับส่วนที่ว่ามีมาชัดเจนในด้านภาษาและเข้าใจง่าย ซึ่งจะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ดังที่ สุมิตร คุณานุกร (2523 : 58-64) กล่าวว่า การใช้ภาษามักเป็นจุดอ่อนในการกำหนดความมุ่งหมายโดย

ทั่วไปมักใช้ภาษาหรือศัพท์ที่ยากแก่การเข้าใจ ซึ่งก่อให้เกิดการสับสนมากกว่าความเข้าใจตรงกัน ดังนั้น ในการเขียนความหมายของหลักสูตรจึงควรเน้นการใช้ภาษาที่ง่ายแก่การเข้าใจ และง่ายต่อการตีความ

1.2 โครงสร้างของหลักสูตร พบว่า อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร การจัดจำนวนหน่วยกิตในแต่ละรายวิชาให้นักศึกษาได้เรียน แล้วผู้เรียนมีความสามารถในการปฏิบัติงานได้ระดับดี ดังจะเห็นได้จากผลการประเมิน ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา พบว่าอยู่ในเกณฑ์ดีเป็นส่วนใหญ่ และสอดคล้องกับส่วนที่ว่าโครงสร้างของหลักสูตรในปัจจุบันสามารถผลิตนักศึกษา ที่มีคุณสมบัติตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีความเหมาะสมระดับมาก และจากคำกล่าวของ ธารี วาริสต์ (2537 : 104) ที่ว่าการจัดทำหลักสูตรนั้นประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้สอนจากหลายหน่วยงาน ในการจัดรายวิชาและสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมจึงทำให้คุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี แต่เมื่อพิจารณาจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชา จำนวนหน่วยกิตแต่ละหมวดวิชามีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่จำนวนหน่วยกิต 84 หน่วยกิตที่ต้องเรียนตลอดหลักสูตร 2 ปี จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาพื้นฐาน 15 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพ 66 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพพื้นฐาน 15 หน่วยกิต จำนวน หน่วยกิตหมวดวิชาชีพเฉพาะ 36 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพเลือก 15 หน่วยกิต จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคทฤษฎี ยกเว้นจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี 3 หน่วยกิตมีความเหมาะสมในระดับน้อยซึ่งอาจเป็นเพราะหมวดวิชาเลือกเสรีในหลักสูตรได้จัดไว้เพียง 1 รายวิชา และมีจำนวนหน่วยกิตเพียง 3 หน่วยกิต ซึ่งทำให้อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความเห็นว่าน้อยเกินไป ไม่เอื้อต่อการให้นักศึกษาได้มีโอกาสเลือกเรียนได้อย่างเหมาะสมและลักษณะการเลือกเรียนรายวิชาของนักศึกษาสถาบันจะเป็นผู้จัดให้ โดยที่นักศึกษาไม่มีโอกาสได้เลือกเรียนตามความสนใจ ซึ่งเมื่อพิจารณาในความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จะเห็นว่าทั้งอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความเห็นส่วนใหญ่ว่า ควรจัดวิชาชีพพื้นฐานให้นักศึกษาเลือกเรียนให้มากขึ้น นอกจากนั้นอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร ยังมีความคิดเห็นว่าจำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคปฏิบัติ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะลักษณะการจัดหลักสูตรให้เรียนกลุ่มวิชาพื้นฐานทฤษฎีและกลุ่มวิชาเลือกทฤษฎีมาก เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานทฤษฎีอย่างเพียงพอ แต่หากพิจารณาจากความมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งผลิตบัณฑิตเป็นบุคลากรทางด้านคอมพิวเตอร์ที่มีความชำนาญทางด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ แล้วผลผลิตของหลักสูตร นอกจากจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเชิงวิชาการควรเป็นผู้ที่มีความสามารถในด้านปฏิบัติอีกด้วย จึงให้พิจารณาได้ว่าโครงสร้างของ

หลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตของวิชาภาคปฏิบัติน้อยไป ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาภาคปฏิบัติให้มากกว่านี้ ทั้งนี้เพื่อผลผลิตที่ออกมาจะได้เป็นบุคลากรทางด้านคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะสอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ที่อาจารย์และผู้บริหาร มีความเห็นว่า ควรจะเพิ่มจำนวนหน่วยกิตวิชาภาคปฏิบัติให้มากขึ้น

1.3 เนื้อหาวิชา พบว่า อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก คือมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร มีความทันสมัย มีความน่าสนใจ มีปริมาณเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต เน้นด้านทฤษฎี เน้นด้านปฏิบัติ มีความสมดุลกับเวลาที่กำหนดให้เรียน มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สามารถนำไปถ่ายทอดและบริการสังคมได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของ เกษกานดา สุภาพจน์ (2533 : 116) ที่ประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตวิชาเอกธุรกิจการศึกษา-การเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า เนื้อหา มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายรายวิชา มีความทันสมัย สมดุลกับเวลาที่กำหนดให้เรียนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในระดับมากและจากการประเมินประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา โดยพิจารณาตามความมุ่งหมายของหลักสูตรพบว่าอยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับความมุ่งหมายของหลักสูตร ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชากับจำนวนหน่วยกิต ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชากับระยะเวลาที่เรียนซึ่งจะสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตรที่มีความเหมาะสมในระดับมากเช่นกัน และจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่งระบุว่าควรจัดให้มีการเรียนเพิ่มเติมในบางวิชา เช่น ภาษาอังกฤษและวิชาทางบริหารธุรกิจ โดยจะสอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทางด้านประสิทธิภาพของผู้สำเร็จ ซึ่งปรากฏผลเช่นเดียวกัน

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

2.1 ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร พบว่า อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรและผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ก็พบว่า มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ไม่ว่าจะเป็นข้อความเหมาะสมด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุจากการมีจำนวนนักศึกษามาก หลายหลักสูตร และหลายระดับการศึกษา โดยเฉพาะที่วิทยาเขตจักรพงษ์วนารมย์มีตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) จนถึงระดับปริญญาตรี ทำให้เกิดข้อจำกัดในด้านอาคารสถานที่ งบประมาณ และบุคลากรที่จะนำมาจัดการบริการในด้านการเรียนการสอน และเมื่อพิจารณาลงไปรายละเอียดในแต่ละข้อย่อย พบว่า ข้อที่อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย ก็คือข้อที่ว่า ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์

สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และห้องสมุดมีหนังสือระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ เพียงพอต่อการค้นคว้าของผู้เรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะห้องสมุดภายในวิทยาเขตจักรพงษ์ ภูวนารถเป็นห้องสมุดขนาดเล็ก และมีหนังสือจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการค้นคว้าส่วนที่ คณะบริหารธุรกิจ ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเพิ่งจะเปิดหอสมุดประจำคณะใหม่จึงยังขาดแคลนหนังสืออยู่ และห้องสมุดมีงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดจำนวนจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรชาติย์ ชลประทีน (2533 : 125) ที่ได้ประเมินหลักสูตร ประกาศนียบัตร พุทธศักราช 2530 ประเภทวิชาเกษตรกรรม โดยสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร จำนวน 96 คน และนักศึกษา จำนวน 182 คน ซึ่งในด้านความพร้อมของสถานที่เรียน เครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอน และเอกสารตำรา วารสารเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม พบว่าตำราในห้องสมุดยังมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมของนักศึกษารวมทั้งวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการสอนและดำเนินการหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ยังไม่เพียงพอ กับความต้องการที่จะใช้ปฏิบัติ และสถานที่ฝึกปฏิบัติงานบางแห่งมีปริมาณไม่เพียงพอกับผู้เรียน และสอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่าควรจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ การเรียนการสอน และเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยเพียงพอต่อการใช้เรียนใช้สอน รวมทั้ง ปรับปรุงสถานที่เรียนและห้องสมุดให้ทันสมัย

3. ด้านกระบวนการ

3.1 กระบวนการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็น เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง แต่เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียน การสอนว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ยกเว้นข้อที่ว่า การจัดกระบวนการเรียน การสอนสอดคล้องกับหลักสูตร มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี ได้ปรับเนื้อหาไปสู่การสอน ให้เหมาะสมกับสภาพของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน การสอน ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และมีการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้ นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติงานจริงอย่างเหมาะสม ที่อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมาก ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อังจรรยา ผ่องพิทยา (2538 : 96) ที่ได้ประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาการ จัดการทั่วไป (หลังอนุปริญญา) วิทยาลัยครูเทพสตรี ที่ได้ประเมินบัณฑิตจำนวน 92 คน ซึ่งพบว่าการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมากในเรื่องที่อาจารย์มีความสามารถพูด เขียน และอธิบายได้ชัดเจน มีการกำหนดจุดมุ่งหมาย ขอบข่ายของกิจกรรมการเรียนการสอนก่อนทำ การสอน ตลอดจนดำเนินการสอนครบตามหลักสูตร พร้อมกับให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียน การสอน และวรรณวิไล อินทรประดิษฐ์ (2536 : 150) ที่ทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตร

พยาบาลศาสตร์ที่เน้นชุมชน โดยศึกษากับนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ กล่าวว่า การสอนที่ดีไม่ควรยึดครูเป็นศูนย์กลางซึ่งมักจะสอนแบบบรรยาย อาจารย์ผู้สอนจึงควรจัดหาวิธีการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนให้มากขึ้น โดยจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า ด้วยตนเอง รู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหาเป็น และ สจ๊วต อุทรานันท์ (2526 : 64) ได้กล่าวอีกว่าจะต้องจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สำหรับการที่จะผลิตบัณฑิตให้มีทั้งคุณภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของสังคมอย่างแท้จริง และข้อที่ว่ามีระบบฝึกกิจกรรมและงานประกอบการเรียนการสอนเหมาะสม ที่อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะ หลักสูตรบริหารธุรกิจ สาขาวิชาเอกระบบสารสนเทศ เป็นสาขาที่เน้นทางด้านเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นหลักจึงมุ่งเน้นในการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังมีข้อที่ว่ากิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน ที่อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญใจ มณีวงษ์ (2532 : 67) ที่ได้ศึกษากับนักศึกษาที่จบสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่นและสมหญิง จันทฤทธิ์ (2529 : 111) ที่ได้ศึกษากับนักศึกษาที่จบสาขาพลศึกษา ของสภาการศึกษาภาคเหนือ พบว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะนอกชั้นเรียนมีน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนแต่ละรายวิชามีเวลาน้อย ทำให้การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีเวลาไม่เพียงพอ อาจารย์มีจำนวนน้อยและต้องสอนหลายวิชา ทำให้มีเวลาในการเตรียมการสอนน้อย และบางวิชาจะต้องใช้อาจารย์ผู้สอนหลายคน จึงทำให้ยากต่อการจัดกิจกรรมในแต่ละรายวิชา ร่วมกัน

3.2 การวัดและประเมินผลการเรียน พบว่าอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้น่าจะเป็นการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรที่ต้องการ เพื่อผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ มีจรรยาบรรณทางอาชีพ คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการวัดและประเมินผลการเรียนของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และข้อที่ว่าทำให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจน การวางแผนวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับความมุ่งหมายและกระบวนการเรียนการสอน ที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และข้อที่ว่าเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อยซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ที่อาจารย์และนักศึกษาต้องการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมกับอาจารย์ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนด้วย และยังข้อที่ว่าการวัดและ

ประเมินผลมุ่งส่งเสริมความจำ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมินผล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง ที่อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด ซึ่งหลักสูตรบริหารธุรกิจ วิชาเอกระบบสารสนเทศเป็นสาขาวิชาที่เน้นทางด้านปฏิบัติ โดยเฉพาะทางด้านปฏิบัติเกี่ยวกับการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จึงไม่ได้มุ่งเน้นในการส่งเสริมความจำ และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมินผล และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนมิได้มีการวางแผนเกณฑ์การวัดและประเมินผลไว้ให้ชัดเจนหรือไม่ต้องการให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมินผลเพราะอาจทำความยุ่งยากให้กับอาจารย์ผู้สอน ประกอบกับอาจารย์ผู้สอนบางท่านยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องของการวัดและประเมินผล และไม่เห็นคุณค่าของการให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 26,191) กล่าวว่า การประเมินผลการศึกษาเป็นกระบวนการที่แสวงหาวิธีสอนเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียนให้ปรากฏ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ ความชำนาญ ตลอดจนทัศนคติ ค่านิยม ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ วิธีการประเมินผลนั้นควรทำในทักษะที่กว้างและมีความลุ่มลึกพอสมควรไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ การฝึกปฏิบัติ ทัศนคติ ค่านิยม ความสนใจ การสังเกต การสัมภาษณ์ เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลาย ๆ ด้าน แต่การประเมินผลทั้งหลายก็ควรจะมีการกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจนว่าจะประเมินอะไร ต้องการให้ได้สิ่งใดจากการประเมิน ตลอดจนระยะเวลาและข้อจำกัดว่าจะกระทำได้ตามขีดความสามารถแค่ไหน นอกจากนี้อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นในข้อที่ว่า การวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริมความชำนาญ ว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ซึ่งตรงกับความมุ่งหมายของหลักสูตร ที่ว่าหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน

4. ด้านผลผลิต

ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา พบว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษามีประสิทธิภาพในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความรู้และประสบการณ์ไปปฏิบัติงานได้ตรงตามสาขาที่เรียนมาหรือใกล้เคียง และมีความพึงพอใจในลักษณะงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษามีประสิทธิภาพในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ว่าความสามารถในการคิดวิเคราะห์ระบบงาน ความสามารถวางระบบคอมพิวเตอร์ ความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมในสำนักงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ศึกษาและติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ และกล้าที่แสดงความคิดเห็น ที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จ

การศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ซึ่งจากการสรุปการสัมมนา คณาจารย์ทางบริหารธุรกิจทั่วประเทศครั้งที่ 6 พบว่า คุณสมบัติที่บัณฑิตควรจะมี ได้แก่ มีความรู้ กว้าง มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีความคิดริเริ่ม มีความเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบ สูง มีความซื่อสัตย์ มีความอดทน มีวินัย มีความสามารถในการสื่อความหมายกับผู้อื่นได้ดี และมีคุณธรรม นอกจากนี้จากงานวิจัยของเกษกานดา สุภาพงษ์(2533:124-125) พบว่า ผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตได้เสนอแนะว่า ควรปรับปรุงการสอนให้นักศึกษามีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความอดทน มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้มาก และควรปลูกฝังจรรยาบรรณทางอาชีพให้มากขึ้น ส่วนข้อที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับน้อย ได้แก่ข้อที่ว่ามีความรู้ในการใช้ ภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาภากร บุญสม (2536 : 124) ที่ได้จากการสัมภาษณ์ และแบบสอบถามปลายเปิดทั้งของผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษาดังมีความเห็นตรงกันว่า ควรจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้เข้มกว่าที่เป็นอยู่ และควรเน้นทักษะทางด้านการ สนทนาภาษาอังกฤษ ในงานธุรกิจให้มีประสิทธิภาพเพราะสามารถนำไปใช้ทำงานได้มาก นอกจากนี้สิทธิชัย ต้นศรีสกุล (2536:39) ได้ทำการวิจัยเรื่องการแก้ไขปัญหาคณาจารย์ที่ว่างงานตามแนวคิด ของข้าราชการและนักธุรกิจ พบว่าคุณลักษณะของบัณฑิตที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานที่สำคัญมากคือ ความรู้เฉพาะสาขาดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงานดี และความรู้หลาย ๆ ด้านดีซึ่งบัณฑิต ควรมีความรู้พิเศษที่สำคัญ คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทยและคอมพิวเตอร์

5. ด้านผลกระทบ

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร พบว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็น เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตรว่ามีผลกระทบในระดับปานกลางเมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อพบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของ หลักสูตรว่ามีผลกระทบในระดับปานกลาง ยกเว้นมีรายได้พิเศษเพิ่มเติมจากงานคอมพิวเตอร์ ที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีผลกระทบในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะหลักสูตรบริหาร ธุรกิจบัณฑิตสาขาวิชาการระบบสารสนเทศ เป็นสาขาหนึ่งทางด้านการทำงานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นสาขาที่ขาดแคลนและเป็นที่ต้องการของภาคธุรกิจ ดังที่กรรชิต มาลัยวงศ์ (2521,145) กล่าวว่าปัญหาสำคัญของพนักงานคอมพิวเตอร์ปัจจุบันอย่างหนึ่งก็คือ การทำงานมักคำนึงถึง รายได้ผลตอบแทนอื่น ๆ และตำแหน่งงานเป็นอันดับแรก และมักมองหางานใหม่ที่ยากกว่าและยัง ได้รายได้สูงขึ้นด้วย นอกจากนี้คนที่จบทางด้านคอมพิวเตอร์ที่มีความชำนาญมักจะหารายได้ พิเศษเพิ่มเติมโดยการรับเขียนโปรแกรมสำหรับงานต่าง ๆ หรือไม่ก็เป็นอาจารย์พิเศษ เป็นต้น ซึ่งในส่วนที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร ว่ามีผลกระทบในระดับน้อย ได้แก่ ความไม่สอดคล้องของตำแหน่งงานที่ได้รับกับสาขาวิชาที่

สำเร็จการศึกษา (บริหารธุรกิจ วิชาเอกระบบสารสนเทศ) ซึ่งอาจเป็นเพราะวุฒิที่สำเร็จการศึกษา จบมาเป็นทางด้านบริหารธุรกิจ สถานที่ทำงานจึงมักให้ทำงานอื่นควบคู่ไปด้วยเพื่อให้เกิด ประโยชน์มากที่สุด ซึ่งบางครั้งงานที่ได้รับมอบหมายอาจเป็นงานที่ไม่ตรงกับสาขานัก เช่น งาน ทางด้านบัญชี การตลาด เป็นต้น

ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิต ของหลักสูตรว่ามีผลกระทบในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จ การศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสม ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ว่ามีความสามารถในการประสานงานกับบุคลากรในหน่วยงานของ ตนเองและหน่วยงานอื่นได้เป็นอย่างดี มีวาจาไพเราะสามารถพูดโน้มน้าว หรือแสดงเหตุผลเป็นที่ น่าศรัทธา สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเอาใจใส่ในเรื่อง สุขภาพกายสุขภาพจิตของตนเองและเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะส่งเสริมให้มี สุขภาพกาย สุขภาพจิตให้ดียิ่งขึ้น และสามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าประหยัด ที่ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และข้อที่ ว่ามีความรอบรู้เรื่องสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และติดตามความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ รู้จัก สอนและพัฒนาทักษะในการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานอยู่เสมอ และมีความสามารถในการ สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหน่วยงานที่ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ามี ความเหมาะสมในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะในการพิจารณาปรับปรุงด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านบริบท

1.1 ความมุ่งหมายของหลักสูตร ควรเขียนความมุ่งหมายให้ชัดเจน ใช้ภาษาที่ง่าย

1.2 โครงสร้างของหลักสูตร ควรเน้นทางภาคปฏิบัติและจัดวิชาชีพพื้นฐานให้ นักศึกษาเลือกมากขึ้น

1.3 เนื้อหาวิชา ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้ทันสมัย สามารถนำไปใช้ในการ ปฏิบัติงานได้และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และควรลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชา พร้อมทั้งการเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษให้นักศึกษาได้เลือกเรียนแทน ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษา ที่เรียนตามหลักสูตรนี้ได้นำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพหรือสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร พบว่าอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน เอกสารประกอบการเรียน และสถานที่เรียนควรจัดทำและจัดหาให้มีปริมาณเพียงพอ ทันสมัยและมีคุณภาพ โดยเฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์ ควรเป็นเครื่องที่ทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอ

3. ด้านกระบวนการ

3.1 กระบวนการเรียนการสอน พบว่าควรส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมของสถาบัน จัดให้นักศึกษาไปฝึกงานยังสถานประกอบการ ควรส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากชั้นเรียน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษา

3.2 การวัดและประเมินผลการเรียน พบว่าควรให้นักศึกษาร่วมกับอาจารย์ในการวัดและประเมินผลการเรียน ควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลในแต่ละวิชาให้เป็นไปทางเดียวกัน และควรนำผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน

4. ด้านผลผลิต

ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา พบว่าควรเน้นให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ได้ และต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานที่ดี

5. ด้านผลกระทบ

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร พบว่าควรจัดให้มีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้มาก และเน้นให้มนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และควรจัดหางานให้นักศึกษาได้สมัครงานที่ตรงกับสาขาที่จบมา

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรประเมินหลักสูตร โดยเน้นความมุ่งหมายของหลักสูตรแบบเจาะลึก เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาด้านบริหารธุรกิจ วิชาเอกระบบสารสนเทศ เช่น จรรยาบรรณทางวิชาชีพ

2. ควรประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพานิชย์. บนเส้นทางแสวงหาโฉมหน้าใหม่ของการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: 2517.
- กิตติมา ปรีดีติติก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหาร การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- เกษกานดา สุภาพจน์. การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา-การ เลขานุการของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2529. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2533. อัดสำเนา.
- โกวิท ประวาลพุกษ์. “คุณประโยชน์การศึกษาไทย,” เอกสารประกอบการสอนการ บรรยายเรื่องการประเมินผลกระทบของโครงการ วันที่ 25 มีนาคม 2529. ณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกโรงเรียน, 2529. อัดสำเนา.
- _____ “การประเมินโครงการ,” เอกสารหมายเลข 05 อ้างจากวารสารการวิจัยการศึกษา. 10(3) : 1-18 ; 2513. อัดสำเนา.
- ขวัญใจ มณีวงษ์. การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2532. อัดสำเนา.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. บิตในสคอมพิวเตอร์แมกกาซีน. 2(16) : 15 ; มิถุนายน 2533.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. “การพัฒนากระบวนสารสนเทศคอมพิวเตอร์,” ใน เอกสารประกอบการ สัมมนาคอมพิวเตอร์สำหรับผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2528.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. หนทางสู่อาชีพนักคอมพิวเตอร์. ม.ป.ท., 2521.
- จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิชและคณะ. ประมวลบทความหลักสูตร : สารร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- จรรยา คุณมี. นวัตกรรมทางการศึกษา. ภาพสันธุ์ : ประสานการพิมพ์ , 2520.
- โหมเกล้า เรืองพงษ์. สรุปการสัมมนาอาจารย์ทางการบริหารธุรกิจระดับอุดมศึกษา ทั่วประเทศ ครั้งที่ 6. เชียงใหม่ : ภาควิชาบัญชีและการบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530. อัดสำเนา.
- ชลทิพย์ เอี่ยมสำอางค์. การประเมินผลกระทบของโครงการการศึกษานอกโรงเรียนที่มีต่อ ประชาชนในชนบท. ปรินิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

- ชาญชัย ศรีไสยเพชร. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและ
การสอน คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร, 2528. อัดสำเนา.
- โชติ เพชรชื่น. เทคนิคการประเมินหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและ
จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- ทวีพงษ์ กลิ่นหอม. การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเอกพลศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพลศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2528. อัดสำเนา.
- ทิสนา แคมมณี. “การประเมินผลหลักสูตร,” ใน เอกสารการอบรมวิจัยปฏิบัติการครั้งที่ 6
เรื่องการประเมินหลักสูตร. กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2520.
- เทคโนโลยีราชมงคล, สถาบัน. คู่มือนักศึกษาระดับปริญญา ปีการศึกษา 2534.
กรุงเทพฯ : สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
กระทรวงศึกษาธิการ, 2534.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายกุล. การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
อักษรบัณฑิต, 2529.
- _____. จุดหมายสำหรับการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร : แนวคิดและแนวปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2527.
- ธารี วาริสงค์. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทเกษตรกรรม
พ.ศ.2521 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี. ปรินญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- ธำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. โรงพิมพ์ครุสภา
ลาดพร้าว, 2532.
- _____. ทฤษฎีหลักสูตร เล่ม 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มงคลการพิมพ์, 2504.
- นุชนา รื่นอบเชย. การประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2537. อัดสำเนา.
- บรรจง จันทรส. ปรัชญากับการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. “วิญญานครู,” ครูปริทัศน์. 3(9) : 50 ; กันยายน 2521.
- บรรทม บัวเล็ก. การประเมินหลักสูตรสายเทคโนโลยีอุตสาหกรรม โปรแกรมวิชาก่อสร้าง
ระดับอนุปริญญา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ฉบับพุทธศักราช 2528 ของสภาการศึกษา
กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ : ศึกษาเฉพาะกรณีสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2536. อัดสำเนา.

บุญชม ศรีสะอาด. พัฒนาหลักสูตรและการสอน. ม.ป.ท., 2528. อัดสำเนา.

บุญส่ง นิลแก้ว. การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ปริญญาโท กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2535.

ปิ่นวดี จิวนารานุกัณ. ศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

พจน์ สะเพียรชัย. “การประเมินผลการศึกษา,” ใน เอกสารการอบรมวิจัยปฏิบัติการครั้งที่ 6 เรื่องการประเมินหลักสูตร. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2525.

พยุangkี้ สนเทศ. “แนวคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศในโรงเรียน,” สารพัฒนาหลักสูตร. 47 : 50-58 ; กุมภาพันธ์ 2529.

พรทิพย์ อาจณรงค์. การประเมินหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทางคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.

พรประเสริฐ พันธุ์สวัสดิ์. การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2533. อัดสำเนา.

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์, 2524.

ปิญโญ สาร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชูรสภา, 2526.

มยุรี พलगูร, พันเอก. การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า. ปริญญาโท กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

รวิวรรณ อังคนนุรักษ์พันธ์. การวัดทัศนคติเบื้องต้น. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2533.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท. , ม.ป.ป.

วรรณวิไล อินทรประดิษฐ์. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ที่เน้นชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์ สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข. ปริญญาโท กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร , 2536. อัดสำเนา.

- วิจิตร ศรีสอาน. “ความสำคัญในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนและพัฒนาศึกษาและแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการศึกษาของประเทศ,”
ใน รายงานผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง สารสนเทศเพื่อวางแผนและพัฒนาการศึกษา. หน้า 8. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2528.
- วิชัย ดิสสระ. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็กซ์เพรสมีเดีย, 2533.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอน-ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตร และการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- _____. พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่. กรุงเทพฯ : ธเนศวรการพิมพ์, 2525.
- _____. “การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร,” วิจัยการศึกษา, 17(2) : เมษายน-มิถุนายน 2530.
- วิชากร, กรม. ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ. แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองศิลป์ การพิมพ์, 2524.
- วิชากร, กรม. คู่มือการบริหารการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2526.
- วิชากร, กรม. การประเมินการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2531.
- วิชากร, กรม. การวิจัยสังเคราะห์กระบวนการหลักสูตร หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.
- วิเชียร เกตุสิงห์. การวัดผลการศึกษาและสถิติเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2520.
- ศรีศักดิ์ จามรมาน. “การพัฒนาบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์,” ใน เอกสารประกอบ การสัมมนาผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ. หน้า 3-24. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ. 2531.
- สัจด์ อุทรานันท์. “20 งานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา,” ครูเชียงราย. 10(18) : 30-34 ; ธันวาคม 2526.
- _____. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : วงเดือนการพิมพ์, 2527.
- _____. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2532.
- _____. “หลักสูตรสำหรับโรงเรียนชุมชน,” ครูเชียงใหม่. 8(10) : 14-19 ; กรกฎาคม 2520.

- สมบุรณ์ ชิตพงษ์. “รูปแบบการประเมินหลักสูตร,” เอกสารการประชุมเรื่องการประเมินและหลักสูตรการศึกษา ระดับปริญญาตรี. หน้า 1. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2529.
- สมพร แสงชัย และสุนทร เกิดแก้ว. การประเมินโครงการในประเทศไทย. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2520.
- สมหญิง จันทุไทย. การประเมินหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา ของสภาการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2524. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. การประเมินหลักสูตรครุศาสตร์ชั้นปริญญาตรี สาขาจิตวิทยาการศึกษา. รายงานการประเมินผลคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และนิคม ดังคะพิภพ. “การประเมินผลกระทบ,” วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 20(1) : 41-46 ; ตุลาคม - พฤศจิกายน 2528.
- สวาสดี ดอพล. การประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีหมู่บ้านครู พุทธศักราช 2533 กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 7. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. อัดสำเนา.
- สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ภาคพัฒนาตำราและเอกสารกรมการฝึกหัดครู, 2527.
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ แนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทย. ม.ป.ท., 2535.
- สิทธิชัย ดันศรีสกุล. “การแก้ไขปัญหาค้นคว้างาน ตามแนวความคิดของข้าราชการและนักธุรกิจ,” ศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา. 6(2) : 36-44 ; เมษายน 2536.
- สิริพร บุญญานันต์. “การวิจัยหลักสูตร,” วารสารวิธีวิจัย. 5 : 5-17 ; กันยายน 2529.
- สุโขทัยธรรมมาราช, มหาวิทยาลัย. การวางแผนการพัฒนาโรงเรียน หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาราช, 2524.
- สุกัญญา สวัสดิเวทิน. รายงานสรุปตำแหน่งงานที่รับบัณฑิต มธ. ปี 2530 : ศึกษาเฉพาะกรณีนายจ้างภาคเอกชน เจ้างัดงานแนะแนวการศึกษา. กรุงเทพฯ : งานแนะแนวการศึกษา กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
- สุทัศน์ วิวัฒนปฐพี. การประเมินหลักสูตรกายภาพบำบัด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

- สุชาติชัย ชลประทีน. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ประเภทวิชาเกษตรกรรม. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- สมิตร คุณานุการ. หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สารมวลชน, 2520.
- _____. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์, 2523.
- เสริมศรี ไชยสร. ระบบหลักสูตร เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2523.
- เสาวนีย์ เลวลีย์. “การวางแผนและการประเมินผลการศึกษาผู้ใหญ่,” เอกสารประกอบการสอน วิชา กญ 411. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- อบรม สันภิบาล และกุลชลี องค์ศิริพร. ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ 1 (คู่มือฝึกสอน). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2524.
- อจรรยา ผ่องพิทยา. การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป (หลังอนุปริญญา) วิทยาลัยครูเทพสตรี. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- อาชีวศึกษา, กรม. รายงานการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ระยะที่ 3). กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา, 2533.
- อาภากร บุญสม. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2530. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- อารี สัมหลวี. พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2521.
- อุทุมพร ทองอุไทย. “การประเมินอาจารย์,” วิจัยและเครื่องมือ. กรุงเทพฯ : สมานมิตรการพิมพ์, 2523.
- อุทุมพร จามรมาน “โมเดลทางการศึกษา,” ข่าวสารวิจัยทางการศึกษา. 8(4) : 12-16 ; เมษายน-พฤษภาคม 2528.
- Anderson, Gary J., “Effects of Classroom Social Climate on Individual Learning,” American Educational Research Journal. 7: 135-152 ; March, 1970.
- Beauchamp, George A. Curriculum Theory. 4th ed. Ilasca Illinois : F.E. Peacock Publisher 1981.

- Best, John W. Research in Education. 2nd ed. New Jersey : Prentice Hall Inc., Englewood Cliffs, 1963.
- Bhola, H.S. Evaluating Functional Literacy. Tehran : Hulton Educational Publication Ltd., 1979.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill Book Co., Inc., 1973.
- Grabe, Seven. Evaluating Manual. Mayenne Imprimerie de la Manutention, 1983.
- Karmel, Louis J. and Marylin O.Karmel. Measurement and Evaluation in the Schools. New York : Macmillan Publishing Co., Inc., 1978.
- Lewy , Arie(ed). Handbook of Curriculum Education. Paris : UNESCO, 1977.
- Peppard , Joanne Elenor "An Evaluation of Elementaly Education Curriculum at Illinois State University," Dissertation Abstracts International. 28 : 520 ; 1976.
- Saylor, J. Galen and William M. Alexander. Planning Curriculum for school. New York : Holt , Rinehart and Winston, Inc., 1974.
- Schaefer, Reed M. "An Evaluation of teacher Program at Parson College," Dessertation Abstracts International. 23 : 3106 ; February ,1961.
- Scriven, Michale. "The Methodology of Evaluation," in Perspective of Curriculum Evaluation. Chicaco : McNally Rand McNally & Company, 1967.
- Taba Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Harcourt, Brace and World, 1962.
- Tayler, Fred James. "An Appraisal of Selected Aspects of the Master of Teaching Degree program at a teaching Educational Institution," Dissertation Abstracts International. 23(10):3806-A; April-May, 1963.
- Trump, J. Lloyd. and Delmas E. Miller. Seconday School Curriculum Improvement : Proposals and Procedures. Boston : Allyn and Bacon, 1968.
- Worthen, Blaine R. and James R. Sanders. Educational Evaluation Theory and Practice Wadsworth Publishing Company, 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

หนังสือแน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ถนนสุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

พฤศจิกายน 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด

2. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ

กระผม นายวสันต์ รัตนกร นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมศักราช 2534” ซึ่งผลการวิจัยนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมศักราช 2534 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เนื่องจากผลการประเมินของท่านมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด คำตอบของท่านจะถือว่าเป็นความลับ และจะไม่กระทบกระเทือนต่อท่านและผู้ใดทั้งสิ้น

กระผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวสันต์ รัตนกร)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ข.
แบบสอบถามการประเมินหลักสูตร

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมพรศักราช 2524

สำหรับอาจารย์ผู้สอน

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมพรศักราช 2524 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นการประเมินหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษามากน้อยเพียงใด โปรดประเมินตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน เพราะคำตอบดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมพรศักราช 2524 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประเมินแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหา
4. ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร
5. กระบวนการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง () หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามสภาพความเป็นจริง
1. เพศ
() ชาย () หญิง
 2. อายุปีเต็ม
 3. วุฒิการศึกษาสูงสุดและสาขาวิชาเอก
() อนุปริญญา สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ).....
() ปริญญาตรี สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ).....
() ปริญญาโท สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ).....
() อื่นๆ (โปรดระบุ).....
 4. ประสบการณ์ในการทำงาน
() น้อยกว่า 5 ปี
() 5 - 10 ปี
() 11 -15 ปี
() มากกว่า 15 ปี
 5. เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524 หรือไม่
() เคย () ไม่เคย

ตอนที่ 2 โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอก
ระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2524 ว่าถูก
ต้องตามความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องตามระดับความคิดเห็น
ความสำคัญของท่านตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีความสำคัญมากที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด หรือปฏิบัติมากที่สุด
4 หมายถึง มีความสำคัญมาก หรือเหมาะสมมาก หรือปฏิบัติมาก
3 หมายถึง มีความสำคัญปานกลาง หรือเหมาะสมปานกลาง หรือปฏิบัติปานกลาง
2 หมายถึง มีความสำคัญน้อย หรือเหมาะสมน้อย หรือปฏิบัติน้อย
1 หมายถึง มีความสำคัญน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด หรือปฏิบัติน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
0 ความมุ่งหมายของหลักสูตร มีความชัดเจนด้านภาษาและ เข้าใจง่าย.....			/.....		
00 มีสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน.....			/.....		

ในข้อ 0 ท่านให้ตอบในช่วง 3 หมายความว่าท่านประเมินว่า ความมุ่งหมายของ
หลักสูตรมีความชัดเจนด้านภาษาและเข้าใจง่ายระดับปานกลาง

ในข้อ 00 ท่านให้ตอบในช่วง 1 หมายความว่าท่านประเมินว่า หลักสูตรมีความ
สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนระดับน้อยที่สุด

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่าความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาเอกระบบสารสนเทศ					
1. มีความชัดเจนในด้านภาษาและเข้าใจง่าย.....					
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในระบบสารสนเทศ.....					
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะความสามารถในการปฏิบัติงาน.....					
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะไปถ่ายทอดและบริการสังคม.....					
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์.....					
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้คิดวิเคราะห์ได้.....					
7. ส่งเสริมให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีหลักการ.....					
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสติปัญญาเฉลียวฉลาด.....					
9. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน.....					
10. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวางแผนงานเพื่อปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ.....					
11. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามัคคีรู้จักรับผิดชอบร่วมกัน					
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความอดทนขยันหมั่นเพียร					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
13. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและ ความศรัทธาในอาชีพ.....					
14. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย.....					
15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต.....					
16. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ ในอาชีพ.....					
17. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นนักธุรกิจที่มี ความรับผิดชอบต่อน้ำที่และสังคม.....					
18. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพ เหมาะสมกับความเป็นนักธุรกิจ.....					
19. สอดคล้องกับคุณลักษณะของนัก คอมพิวเตอร์ตามที่สังคมต้องการ.....					
20. สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน.....					
21. เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน.....					
22. สามารถนำไปปฏิบัติได้.....					

2. โครงสร้างของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตร วิชาเอกระบบสารสนเทศ					
1. จำนวนหน่วยกิต 84 หน่วยกิตที่ ต้องเรียน ตลอดหลักสูตร 2 ปี มีความเหมาะสม.....					
2. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาพื้นฐาน 15 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
3. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพ 66 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
4. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือก เสรี 3 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
5. จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพพื้นฐาน 15 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
6. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพ เฉพาะ 36 หน่วยกิต มีความ เหมาะสม.....					
7. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพเลือก 15 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
8. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาค ทฤษฎี มีความเหมาะสม.....					
9. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาค ปฏิบัติ มีความเหมาะสม.....					
10. โครงสร้างของหลักสูตรในปัจจุบัน สามารถผลิตนักศึกษาที่มีคุณสมบัติ ตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตร					

3. เนื้อหาของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรวิชาเอก ระบบสารสนเทศ					
1. มีความสอดคล้องกับความ มุ่งหมายของหลักสูตร.....					
2. มีความทันสมัย.....					
3. มีความน่าสนใจ.....					
4. มีปริมาณเหมาะสมกับจำนวน หน่วยกิต.....					
5. เน้นด้านทฤษฎี.....					
6. เน้นด้านปฏิบัติ.....					
7. มีความสมดุลกับเวลาที่กำหนดให้ เรียน.....					
8. มีความสอดคล้องกับความ ต้องการของผู้เรียน.....					
9. สามารถนำไปถ่ายทอดและบริการ สังคมได้.....					
10. หลักสูตรมีความซ้ำซ้อนกัน ระหว่างวิชา.....					
11. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ.....					
12. มีการลำดับเนื้อหาในการเรียน ได้เหมาะสม.....					
13. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพ ที่เหมาะสม.....					

4. ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่าทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตรวิชาเอกระบบสารสนเทศ					
1. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีคุณภาพ.....					
2. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอกับการเรียนการสอน.....					
3. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย.....					
4. ความสะดวกในการได้รับบริการด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน.....					
5. ตำราเรียนมีคุณภาพสอดคล้องกับการเรียนการสอน.....					
6. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน..					
7. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อการค้นคว้าของผู้เรียน..					
8. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย.....					
9. ความสะดวกในการได้รับบริการด้านการยืมหนังสือ.....					
10. เอกสารประกอบการสอนมีความสอดคล้องความมุ่งหมาย.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
11. เอกสารประกอบการสอนมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา.....					
12. เอกสารประกอบการสอนมีทันสมัยตรงกับสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบัน.....					
13. ความสะดวกในการได้รับบริการด้านเอกสารประกอบการสอน.....					
14. ห้องเรียนภาคทฤษฎีมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน.....					
15. ห้องเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน.....					
16. สถานที่เรียนมีเพียงพอสำหรับการเรียนการสอน.....					
17. สถานที่อำนวยความสะดวกต่างๆ ได้แก่ ห้องน้ำ ห้องส้วม สนามกีฬา โรงอาหาร ฯลฯ มีความเหมาะสม.....					

5. กระบวนการเรียนการสอน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาเอกระบบสารสนเทศ					
1. อาจารย์ผู้สอนได้ชี้แจงความมุ่งหมายขอบข่ายกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลวิชาชัดเจน.....					
2. การจัดกระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร.....					
3. การจัดกระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร.....					
4. อาจารย์มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี.....					
5. อาจารย์ใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม.....					
6. อาจารย์มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี.....					
7. อาจารย์ได้ปรับเนื้อหาไปสู่การสอนให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมเศรษฐกิจและเทคโนโลยี....					
8. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน.....					
9. มีระบบฝึกกิจกรรมและงานประกอบการเรียนการสอนเหมาะสม					
10. อาจารย์ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
11. อาจารย์ได้จัดมีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน.....					
12. อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม.....					
13. มีการสอดแทรกการอบรมสั่งสอนทั่วไปแก่ผู้เรียนในเวลาเรียน..					
14. อาจารย์ได้ทำการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติงานจริงอย่างเหมาะสม.....					
15. อาจารย์มีลีลาและวิธีดำเนินการสอนน่าสนใจ.....					
16. บรรยากาศในการเรียนการสอนน่าสนใจ สนุกสนาน.....					
17. เข้าเรียนตรงต่อเวลา.....					
18. แสดงความคิดเห็นของตนในชั่วโมงเรียน.....					
19. ทำงานและเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมายครบถ้วน.....					
20. ทบทวนและเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมายครบถ้วน.....					
21. ซักถามเมื่อเกิดความสงสัยหรือไม่เข้าใจ.....					
22. ค้นคว้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม....					
23. ทราบความมุ่งหมายและขอบข่ายของวิชาชัดเจน.....					
24. ติดตามทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาทุกขั้นตอน.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
25. ฝึกหัดและทำกิจกรรมเพิ่มเติม นอกเหนือจากชั้นเรียน.....					
26. มีส่วนร่วมทำให้การเรียนวิชา ต่างๆบรรลุจุดมุ่งหมาย.....					

6. การวัดและประเมินผลการเรียน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่าการวัดและประเมินผล การเรียนตามหลักสูตรวิชาเอกระบบ สารสนเทศ					
1. การให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจน					
2. การวางแผนการวัดและประเมิน ผลการเรียน มีความเหมาะสมกับ สภาพการเรียนการสอน.....					
3. การวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริม ด้านทักษะความสามารถในระบบ สารสนเทศ.....					
4. การวัดและประเมินผลมีความ ยุติธรรม.....					
5. การวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริม ความจำ.....					
6. การวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริม ความชำนาญ.....					
7. การวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริม ความคิด.....					
8. การวัดและประเมินผลสอดคล้อง กับความมุ่งหมายและเนื้อหา.....					
9. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การวางแผนการประเมินผล					
10. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมิน ตนเอง.....					
11. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผล การสอนของอาจารย์.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
12. มีการวัดและประเมินผลการเรียน หลายครั้งอย่างสม่ำเสมอ					
13. ได้นำผลจากการวัดและ ประเมินผลมาปรับปรุงการเรียน การสอน					
14. อาจารย์ใช้วิธีการวัดและ ประเมินผลการเรียนหลายวิธี					
15. อาจารย์มีความรู้ในเรื่องของ หลักการวัดผล					
16. มีการวัดและประเมินผลการเรียน หลายครั้งอย่างสม่ำเสมอ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

2. โครงสร้างของหลักสูตร
ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

3. เนื้อหาของหลักสูตร
ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

4. ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

5. กระบวนการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

6. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณยิ่งในความร่วมมือของท่าน

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2524

สำหรับนักศึกษา

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2524 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการประเมินหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษามากน้อยเพียงใด โปรดประเมินตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน เพราะคำตอบดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2524 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประเมินแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร
2. กระบวนการเรียนการสอน
3. การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 2 โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอก
ระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524 ว่าถูก
ต้องตามความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องตามระดับความคิดเห็น
ความสำคัญของท่านตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีความสำคัญมากที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด หรือปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสำคัญมาก หรือเหมาะสมมาก หรือปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีความสำคัญปานกลาง หรือเหมาะสมปานกลาง หรือปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสำคัญน้อย หรือเหมาะสมน้อย หรือปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีความสำคัญน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด หรือปฏิบัติน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
0 ความมุ่งหมายของหลักสูตร มีความชัดเจนด้านภาษาและ เข้าใจง่าย.....			/.....		
00 มีสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน.....					/.....

ในข้อ 0 ท่านให้ตอบในช่วง 3 หมายความว่าท่านประเมินว่า ความมุ่งหมายของ
หลักสูตรมีความชัดเจนด้านภาษาและเข้าใจง่ายระดับปานกลาง

ในข้อ 00 ท่านให้ตอบในช่วง 1 หมายความว่าท่านประเมินว่า หลักสูตรมีความ
สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนระดับน้อยที่สุด

1. ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่าทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตรวิชาเอกระบบสารสนเทศ					
1. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีคุณภาพ.....					
2. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอกับการเรียนการสอน.....					
3. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย.....					
4. ความสะดวกในการได้รับบริการด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน.....					
5. ตำราเรียนมีคุณภาพสอดคล้องกับการเรียนการสอน.....					
6. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน..					
7. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อการค้นคว้าของผู้เรียน..					
8. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย.....					
9. ความสะดวกในการได้รับบริการด้านการยืมหนังสือ.....					
10. เอกสารประกอบการสอนมีความสอดคล้องความมุ่งหมาย.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
11. เอกสารประกอบการสอนมีความสอดคล้องกับเนื้อหารายวิชา.....					
12. เอกสารประกอบการสอนมีทันสมัยตรงกับสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบัน.....					
13. ความสะดวกในการได้รับบริการด้านเอกสารประกอบการสอน.....					
14. ห้องเรียนภาคทฤษฎีมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน.....					
15. ห้องเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน.....					
16. สถานที่เรียนมีเพียงพอสำหรับการเรียนการสอน.....					
17. สถานที่อำนวยความสะดวกต่างๆ ได้แก่ ห้องน้ำ ห้องส้วม สนามกีฬา โรงอาหาร ฯลฯ มีความเหมาะสม.....					

2. กระบวนการเรียนการสอน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาเอกระบบสารสนเทศ					
1. อาจารย์ผู้สอนได้ชี้แจงความมุ่งหมายขอบข่ายกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลวิชาชัดเจน.....					
2. การจัดกระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร.....					
3. การจัดกระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร.....					
4. อาจารย์มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี.....					
5. อาจารย์ใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม.....					
6. อาจารย์มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี.....					
7. อาจารย์ได้ปรับเนื้อหาไปสู่การสอนให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมเศรษฐกิจและเทคโนโลยี....					
8. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน.....					
9. มีระบบฝึกกิจกรรมและงานประกอบการเรียนการสอนเหมาะสม					
10. อาจารย์ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
11. อาจารย์ได้จัดมีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน.....					
12. อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม.....					
13. มีการสอดแทรกการอบรมสั่งสอนทั่วไปแก่ผู้เรียนในเวลาเรียน..					
14. อาจารย์ได้ทำการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติงานจริงอย่างเหมาะสม.....					
15. อาจารย์มีลีลาและวิธีดำเนินการสอนน่าสนใจ.....					
16. บรรยากาศในการเรียนการสอนน่าสนใจ สนุกสนาน.....					
17. เข้าเรียนตรงต่อเวลา.....					
18. แสดงความคิดเห็นของตนในชั่วโมงเรียน.....					
19. ทำงานและเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมายครบถ้วน.....					
20. ทบทวนและเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมายครบถ้วน.....					
21. ซักถามเมื่อเกิดความสงสัยหรือไม่เข้าใจ.....					
22. ค้นคว้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม....					
23. ทราบความมุ่งหมายและขอบข่ายของวิชาชัดเจน.....					
24. ติดตามทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาทุกชั้นตอน.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
25. ฝึกหัดและทำกิจกรรมเพิ่มเติม นอกเหนือจากชั้นเรียน.....					
26. มีส่วนร่วมทำให้การเรียนวิชา ต่างๆบรรลุจุดมุ่งหมาย.....					

3. การวัดและประเมินผลการเรียน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่า การวัดและประเมินผล การเรียนตามหลักสูตรวิชาเอกระบบ สารสนเทศ					
1. การให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจน					
2. การวางแผนการวัดและประเมิน ผลการเรียน มีความเหมาะสมกับ สภาพการเรียนการสอน.....					
3. การวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริม ด้านทักษะความสามารถในระบบ สารสนเทศ.....					
4. การวัดและประเมินผลมีความ ยุติธรรม.....					
5. การวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริม ความจำ.....					
6. การวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริม ความชำนาญ.....					
7. การวัดและประเมินผลมุ่งส่งเสริม ความคิด.....					
8. การวัดและประเมินผลสอดคล้อง กับความมุ่งหมายและเนื้อหา.....					
9. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การวางแผนการวัดและประเมินผล					
10. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมิน ตนเอง.....					
11. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผล การสอนของอาจารย์.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
12. มีการวัดและประเมินผลการเรียน หลายครั้งอย่างสม่ำเสมอ					
13. ได้นำผลจากการวัดและ ประเมินผลมาปรับปรุงการเรียน การสอน					
14. อาจารย์ใช้วิธีการวัดและ ประเมินผลการเรียนหลายวิธี					
15. อาจารย์มีความรู้ในเรื่องของ หลักการวัดผล					
16. มีการวัดและประเมินผลการเรียน หลายครั้งอย่างสม่ำเสมอ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

1. ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

2. กระบวนการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

3. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณยิ่งในความร่วมมือของท่าน

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524

สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นการประเมินหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับ ความมุ่งหมายทางการศึกษา รวมทั้งในส่วนที่เป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร ให้ท่านพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับความเห็นของท่านมากน้อยเพียงใด โปรดประเมิน ตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน เพราะคำตอบดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประเมินแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง () หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง
ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุปีเต็ม

3. สถานภาพการทำงานของท่านในปัจจุบัน คือ

() กำลังหางานทำ

() กำลังศึกษาต่อ

() มีงานทำ

ถ้าทำงาน สถานที่ทำงานปัจจุบัน คือ.....

.....

.....

.....

4. งานที่ทำในปัจจุบัน ท่านมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับด้านใด

() คอมพิวเตอร์

() อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอก
ระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524 ว่าถูก
ต้องตามความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องตามระดับความคิดเห็น
ความสำคัญของท่านตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีความสำคัญมากที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด หรือปฏิบัติมากที่สุด
หรือมีผลกระทบมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสำคัญมาก หรือเหมาะสมมาก หรือปฏิบัติมาก
หรือมีผลกระทบมาก
- 3 หมายถึง มีความสำคัญปานกลาง หรือเหมาะสมปานกลาง หรือปฏิบัติปานกลาง
หรือมีผลกระทบปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสำคัญน้อย หรือเหมาะสมน้อย หรือปฏิบัติน้อย
หรือมีผลกระทบน้อย
- 1 หมายถึง มีความสำคัญน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด หรือปฏิบัติน้อยที่สุด
หรือมีผลกระทบน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
0 ความมุ่งหมายของหลักสูตร มีความชัดเจนด้านภาษาและ เข้าใจง่าย.....			/.....		
00 มีสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน.....					/.....

ในข้อ 0 ท่านให้ตอบในช่วง 3 หมายความว่าท่านประเมินว่า ความมุ่งหมายของ
หลักสูตรมีความชัดเจนด้านภาษาและเข้าใจง่ายระดับปานกลาง

ในข้อ 00 ท่านให้ตอบในช่วง 1 หมายความว่าท่านประเมินว่า หลักสูตรมีความ
สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนน้อยที่สุด

1. ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านคิดว่า จากการทำสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ท่านมีความรู้ความสามารถในข้อต่างๆ ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด					
1. ความรู้ในวิชาพื้นฐาน.....					
2. ความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษ.....					
3. ความรู้ในการเขียนโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์.....					
4. ความรู้ในระบบควบคุมคอมพิวเตอร์.....					
5. ความรู้ในระบบสารสนเทศ.....					
6. ความรู้ในเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์.....					
7. ความสามารถในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์.....					
8. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ระบบงาน.....					
9. ความสามารถวางระบบคอมพิวเตอร์.....					
10. ความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล.....					
11. ความสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ อย่างมีเหตุผล.....					
12. ความสามารถในการวางแผนปฏิบัติงาน.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
13. ความสามารถในการรักษาความ ลับของงานในหน้าที่.....					
14. ความสามารถในการนำความรู้ทาง ด้านคอมพิวเตอร์ไปใช้ในสำนักงาน					
15. ความสามารถในการควบคุม อารมณ์.....					
16. ความสามารถในการปรับตัวให้เข้า กับบุคคลและสภาพแวดล้อมใน สำนักงาน.....					
17. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....					
18. การยอมรับฟังความคิดเห็น.....					
19. คุณธรรมและจรรยาบรรณใน อาชีพ.....					
20. การมีมนุษยสัมพันธ์และทัศนคติที่ ดีต่อบุคคลทั่วไป.....					
21. ศึกษาและติดตามความก้าวหน้า ทางวิชาการอยู่เสมอ.....					
22. มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่					
23. มีความซื่อสัตย์.....					
24. มีความตั้งใจทำงาน.....					
25. มีความอดทน.....					
26. กล้าแสดงความคิดเห็น.....					
27. แต่งกายได้เหมาะสมกับกาลเทศะ..					
28. การตรงต่อเวลา.....					
29. เชื่อฟังและให้ความเคารพต่อ ผู้บังคับบัญชา.....					

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ให้ท่านพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าตรงกับความเป็นจริงในความเห็นของท่านในระดับใด					
1. ความไม่สอดคล้องของตำแหน่งงานที่ได้รับกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา(บริหารธุรกิจ วิชาเอกระบบสารสนเทศ).....					
2. งานที่ทำเกินความสามารถของตนเองที่จะกระทำให้สำเร็จได้....					
3. ผู้บังคับบัญชานับสนุนงบประมาณ และอุปกรณ์ในหน่วยงานอย่างเต็มที่.....					
4. ได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานในการเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ดีขึ้น.....					
5. ได้ผลิตผลงานใหม่ๆเกิดขึ้นหลังจากที่ได้นำคอมพิวเตอร์ไปควบคุมออกแบบ.....					
6. สามารถวางระบบคอมพิวเตอร์ในหน่วยงาน.....					
7. มีรายได้พิเศษเพิ่มเติม จากงานคอมพิวเตอร์.....					
8. ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการประกอบอาชีพและดำรงตนในสังคม.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
9. งานคอมพิวเตอร์ที่ได้รับมอบหมายให้ทำ ไม่มีเรียนในหลักสูตร.....					
10. แนวคิดในการทำงานที่เสนอได้รับความสนใจจากผู้ร่วมงาน..					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณยิ่งในความร่วมมือของท่าน

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524

สำหรับผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นการประเมินหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษา รวมทั้งในส่วนที่เป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร ให้ท่านพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับความเห็นของท่านมากน้อยเพียงใด โปรดประเมินตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน เพราะคำตอบดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประเมินแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง () หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง
 ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ
 () ชาย () หญิง
2. อายุปีเต็ม
3. วุฒิการศึกษาสูงสุดและสาขาวิชาเอก
 () อนุปริญญา สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ).....
 () ปริญญาตรี สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ).....
 () ปริญญาโท สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ).....
 () อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน
 () น้อยกว่า 5 ปี
 () 5 - 10 ปี
 () 11 -15 ปี
 () มากกว่า 15 ปี
5. เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
 วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
 พุทธศักราช 2524 หรือไม่
 () เคย () ไม่เคย

ตอนที่ 2 โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524 ว่าถูกต้องตามความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องตามระดับความคิดเห็นความสำคัญของท่านตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีความสำคัญมากที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด หรือปฏิบัติมากที่สุด หรือมีผลกระทบมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสำคัญมาก หรือเหมาะสมมาก หรือปฏิบัติมาก หรือมีผลกระทบมาก
- 3 หมายถึง มีความสำคัญปานกลาง หรือเหมาะสมปานกลาง หรือปฏิบัติปานกลาง หรือมีผลกระทบปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสำคัญน้อย หรือเหมาะสมน้อย หรือปฏิบัติน้อย หรือมีผลกระทบน้อย
- 1 หมายถึง มีความสำคัญน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด หรือปฏิบัติน้อยที่สุด หรือมีผลกระทบน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
0 ความมุ่งหมายของหลักสูตร มีความชัดเจนด้านภาษาและเข้าใจง่าย.....			/.....		
00 มีสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน.....					/.....

ในข้อ 0 ท่านให้ตอบในช่วง 3 หมายความว่าท่านประเมินว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนด้านภาษาและเข้าใจง่ายระดับปานกลาง

ในข้อ 00 ท่านให้ตอบในช่วง 1 หมายความว่าท่านประเมินว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนน้อยที่สุด

1. ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านมีความคิดเห็นต่อผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตวิชาเอกระบบสารสนเทศ ว่ามีความรู้ความสามารถในข้อต่างๆต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
1. มีความรู้ในวิชาพื้นฐาน.....					
2. มีความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษ.....					
3. มีความรู้ในการเขียนโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์.....					
4. มีความรู้ในระบบควบคุมคอมพิวเตอร์.....					
5. มีความรู้ในระบบสารสนเทศ.....					
6. มีความรู้ในเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์.....					
7. มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์.....					
8. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ระบบงาน.....					
9. มีความสามารถวางระบบคอมพิวเตอร์.....					
10. มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล.....					
11. มีความสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆได้อย่างมีเหตุผล.....					
12. มีความสามารถในการวางแผนปฏิบัติงาน.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
13. มีความสามารถในการรักษาความ ลับของงานในหน้าที่.....					
14. มีความสามารถในการนำความรู้ ทางด้านคอมพิวเตอร์ไปใช้ใน สำนักงาน.....					
15. มีความสามารถในการควบคุม อารมณ์.....					
16. มีความสามารถในการปรับตัวให้ เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมใน สำนักงาน.....					
17. เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์...					
18. เป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้ร่วมงาน.....					
19. เป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจรรยาบรรณ ในอาชีพ.....					
20. เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์และทัศนคติ ที่ดีต่อบุคคลทั่วไป.....					
21. เป็นผู้ที่ศึกษาและติดตามความ ก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ.....					
22. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่องาน ในหน้าที่.....					
23. เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์.....					
24. เป็นผู้ที่มีความตั้งใจทำงาน.....					
25. เป็นผู้มีความอดทนต่อการทำงาน..					
26. เป็นผู้ที่กล้าแสดงความคิดเห็น.....					
27. เป็นผู้ที่แต่งกายได้เหมาะสมกับ กาลเทศะ.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
28. เป็นผู้ที่ตรงต่อเวลา.....					
29. เป็นผู้ที่เชื่อฟังและให้ความเคารพ ต่อผู้บังคับบัญชา					

2. ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่าบุคคลที่มาทำงานในหน่วยงานของท่านผู้นี้มีคุณลักษณะส่วนตัว/คุณสมบัติและหน้าที่การงานในข้อต่างๆต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
1. งานที่มอบหมายหรือตำแหน่งของงานที่มอบให้ กับวุฒิการศึกษาเหมาะสมกันดี.....					
2. มีแนวคิดใหม่ๆในการทำงานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี.....					
3. ได้ผลิตผลงานใหม่ๆที่มีคุณภาพดีขึ้น หรือปริมาณสูงขึ้น หลังจากที่ได้นำคอมพิวเตอร์มาออกแบบ.....					
4. มีความสามารถวางระบบคอมพิวเตอร์ให้กับหน่วยงาน ทำให้การทำงานติดต่อกันได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าเดิม					
5. รู้จักนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆมาใช้ในหน่วยงาน.....					
6. มีความสามารถเหมาะสมกับค่าตอบแทน.....					
7. มีความสามารถในการประสานงานกับบุคลากรในหน่วยงานตนเองและหน่วยงานอื่นได้เป็นอย่างดี.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
8. มีความรอบรู้เรื่องสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และติดตามความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ.....					
9. รู้จักสอนและพัฒนาทักษะในการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานอยู่เสมอ.....					
10. มีวาจาไพเราะ สามารถพูดโน้มน้าวหรือแสดงเหตุผลเป็นที่น่าศรัทธา.....					
11. เป็นคนสุภาพ อ่อนน้อม มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถปรับตัวเข้ากับคนทุกระดับได้.....					
12. เคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น และเข้าใจสิทธิหน้าที่ของตนเอง.....					
13. สามารถควบคุมอารมณ์ให้สุขุมเยือกเย็น.....					
14. มีความสามารถในการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหน่วยงาน.....					
15. สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....					
16. สามารถเสริมสร้างผู้ร่วมงานให้มีคุณธรรม จริยธรรม ที่ดีงาม...					
17. เป็นผู้มองเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและสามารถปลูกฝังให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติได้.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
18. มีความเอาใจใส่ ในเรื่องสุขภาพ กาย สุขภาพจิตของตนเองและ เพื่อนร่วมงานอยู่เสมอพร้อมทั้ง หาวิธีการที่จะส่งเสริมให้มี สุขภาพกาย สุขภาพจิตให้ดี ยิ่งขึ้น					
19. สามารถใช้ทรัพยากรได้อย่าง คุ้มค่าและประหยัด.....					
20. มีความรู้เรื่องการจัดการ เช่น การบริหารงานบุคคล งานพัสดุ การวางแผนการผลิต เป็นต้น....					
21. สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นใน ขณะปฏิบัติงานได้.....					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณยิ่งในความร่วมมือของท่าน

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2524

สำหรับผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2524 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการประเมินหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษามากน้อยเพียงใด โปรดประเมินตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน เพราะคำตอบดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2524 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประเมินแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหา

ตอนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1 โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศกราช 2524 ว่าถูกต้องตามความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องตามระดับความคิดเห็น ความสำคัญของท่านตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีความสำคัญมากที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด หรือปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสำคัญมาก หรือเหมาะสมมาก หรือปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีความสำคัญปานกลาง หรือเหมาะสมปานกลาง หรือปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสำคัญน้อย หรือเหมาะสมน้อย หรือปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีความสำคัญน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด หรือปฏิบัติน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
0 ความมุ่งหมายของหลักสูตร มีความชัดเจนด้านภาษาและ เข้าใจง่าย.....			/.....		
00 มีสอดคล้องกับความต้องการ การของผู้เรียน.....					/.....

ในข้อ 0 ท่านให้ตอบในช่วง 3 หมายความว่าท่านประเมินว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนด้านภาษาและเข้าใจง่ายระดับปานกลาง

ในข้อ 00 ท่านให้ตอบในช่วง 1 หมายความว่าท่านประเมินว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนระดับน้อยที่สุด

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่าความมุ่งหมายของหลักสูตร วิชาเอกระบบสารสนเทศ					
1. มีความชัดเจนในด้านภาษาและเข้าใจง่าย.....					
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ใน ระบบสารสนเทศ.....					
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะความ สามารถในการปฏิบัติงาน.....					
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำ ทักษะไปถ่ายทอดและบริการสังคม.....					
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิด สร้างสรรค์.....					
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้คิดวิเคราะห์ ได้.....					
7. ส่งเสริมให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ อย่างมีหลักการ.....					
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสติปัญญา เฉลียวฉลาด.....					
9. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความชำนาญ พิเศษเฉพาะด้าน.....					
10. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวางแผน งานเพื่อปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ.....					
11. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามัคคี รู้จักรับผิดชอบร่วมกัน					
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความอดทน ขยันหมั่นเพียร					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
13. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและ ความศรัทธาในอาชีพ.....					
14. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย.....					
15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต.....					
16. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ ในอาชีพ.....					
17. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นนักธุรกิจที่มี ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม.					
18. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพ เหมาะสมกับความเป็นนักธุรกิจ.....					
19. สอดคล้องกับคุณลักษณะของนัก คอมพิวเตอร์ตามที่สังคมต้องการ...					
20. สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน.....					
21. เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน...					
22. สามารถนำไปปฏิบัติได้.....					

2. โครงสร้างของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตร วิชาเอกระบบสารสนเทศ					
1. จำนวนหน่วยกิต 84 หน่วยกิตที่ ต้องเรียน ตลอดหลักสูตร 2 ปี มีความเหมาะสม.....					
2. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาพื้นฐาน 15 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
3. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพ 66 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
4. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือก เสรี 3 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
5. จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพพื้นฐาน 15 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
6. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพ เฉพาะ 36 หน่วยกิต มีความ เหมาะสม.....					
7. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพเลือก 15 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
8. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาค ทฤษฎี มีความเหมาะสม.....					
9. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาค ปฏิบัติ มีความเหมาะสม.....					
10. โครงสร้างของหลักสูตรในปัจจุบัน สามารถผลิตนักศึกษาที่มีคุณสมบัติ ตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตร					

3. เนื้อหาของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรวิชาเอก ระบบสารสนเทศ					
1. มีความสอดคล้องกับความ มุ่งหมายของหลักสูตร.....					
2. มีความทันสมัย.....					
3. มีความน่าสนใจ.....					
4. มีปริมาณเหมาะสมกับจำนวน หน่วยกิต.....					
5. เน้นด้านทฤษฎี.....					
6. เน้นด้านปฏิบัติ.....					
7. มีความสมดุลกับเวลาที่กำหนดให้ เรียน.....					
8. มีความสอดคล้องกับความ ต้องการของผู้เรียน.....					
9. สามารถนำไปถ่ายทอดและบริการ สังคมได้.....					
10. หลักสูตรมีความซ้ำซ้อนกัน ระหว่างวิชา.....					
11. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ.....					
12. มีการลำดับเนื้อหาในการเรียน ได้เหมาะสม.....					
13. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพ ที่เหมาะสม.....					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

2. โครงสร้างของหลักสูตร
ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

3. เนื้อหาของหลักสูตร
ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณยิ่งในความร่วมมือของท่าน

แบบสอบถาม

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2524

สำหรับผู้บริหาร

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มุ่งที่จะประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2524 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นการประเมินหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษามากน้อยเพียงใด โปรดประเมินตามความคิดเห็นที่เป็นจริงของท่าน เพราะคำตอบดังกล่าวจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2524 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประเมินแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหา
4. ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร
5. กระบวนการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

ตอนที่ 1

คำชี้แจง

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง () หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง
ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ
() ชาย () หญิง

2. อายุปีเต็ม

3. วุฒิการศึกษาสูงสุดและสาขาวิชาเอก
() อนุปริญญา สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ).....
() ปริญญาตรี สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ).....
() ปริญญาโท สาขาวิชาเอก (โปรดระบุ).....
() อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ประสบการณ์ในการทำงาน
() น้อยกว่า 5 ปี
() 5 - 10 ปี
() 11 - 15 ปี
() มากกว่า 15 ปี

5. เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
พุทธศักราช 2524 หรือไม่
() เคย () ไม่เคย

ตอนที่ 2 โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอก ระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2524 ว่าถูกต้องตามความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องตามระดับความคิดเห็น ความสำคัญของท่านตามเกณฑ์ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีความสำคัญมากที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด หรือปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความสำคัญมาก หรือเหมาะสมมาก หรือปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีความสำคัญปานกลาง หรือเหมาะสมปานกลาง หรือปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความสำคัญน้อย หรือเหมาะสมน้อย หรือปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีความสำคัญน้อยที่สุด หรือเหมาะสมน้อยที่สุด หรือปฏิบัติน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
0 ความมุ่งหมายของหลักสูตร มีความชัดเจนด้านภาษาและ เข้าใจง่าย.....			/.....		
00 มีสอดคล้องกับความต้องการ การของผู้เรียน.....					/.....

ในข้อ 0 ท่านให้ตอบในช่วง 3 หมายความว่าท่านประเมินว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจนด้านภาษาและเข้าใจง่ายระดับปานกลาง

ในข้อ 00 ท่านให้ตอบในช่วง 1 หมายความว่าท่านประเมินว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนระดับน้อยที่สุด

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่าความมุ่งหมายของหลักสูตร วิชาเอกระบบสารสนเทศ					
1. มีความชัดเจนในด้านภาษาและเข้าใจง่าย.....					
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ใน ระบบสารสนเทศ.....					
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะความ สามารถในการปฏิบัติงาน.....					
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำ ทักษะไปถ่ายทอดและบริการสังคม.....					
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิด สร้างสรรค์.....					
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้คิดวิเคราะห์ ได้.....					
7. ส่งเสริมให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ อย่างมีหลักการ.....					
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสติปัญญา เฉลียวฉลาด.....					
9. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความชำนาญ พิเศษเฉพาะด้าน.....					
10. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถวางแผน งานเพื่อปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ.....					
11. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามัคคี รู้จักรับผิดชอบร่วมกัน					
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความอดทน ขยันหมั่นเพียร					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
13. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรักและ ความศรัทธาในอาชีพ.....					
14. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย.....					
15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต.....					
16. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ ในอาชีพ.....					
17. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นนักธุรกิจที่มี ความรับผิดชอบต่อน้ำที่และสังคม.....					
18. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพ เหมาะสมกับความเป็นนักธุรกิจ.....					
19. สอดคล้องกับคุณลักษณะของนัก คอมพิวเตอร์ตามที่สังคมต้องการ.....					
20. สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน.....					
21. เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน.....					
22. สามารถนำไปปฏิบัติได้.....					

2. โครงสร้างของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตร วิชาเอกระบบสารสนเทศ					
1. จำนวนหน่วยกิต 84 หน่วยกิตที่ ต้องเรียน ตลอดหลักสูตร 2 ปี มีความเหมาะสม.....					
2. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาพื้นฐาน 15 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
3. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพ 66 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
4. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือก เสรี 3 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
5. จำนวนหน่วยกิตวิชาชีพพื้นฐาน 15 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
6. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพ เฉพาะ 36 หน่วยกิต มีความ เหมาะสม.....					
7. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาชีพเลือก 15 หน่วยกิต มีความเหมาะสม.....					
8. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาค ทฤษฎี มีความเหมาะสม.....					
9. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาค ปฏิบัติ มีความเหมาะสม.....					
10. โครงสร้างของหลักสูตรในปัจจุบัน สามารถผลิตนักศึกษาที่มีคุณสมบัติ ตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตร					

3. เนื้อหาของหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรวิชาเอก ระบบสารสนเทศ					
1. มีความสอดคล้องกับความ มุ่งหมายของหลักสูตร.....					
2. มีความทันสมัย.....					
3. มีความน่าสนใจ.....					
4. มีปริมาณเหมาะสมกับจำนวน หน่วยกิต.....					
5. เน้นด้านทฤษฎี.....					
6. เน้นด้านปฏิบัติ.....					
7. มีความสมดุลกับเวลาที่กำหนดให้ เรียน.....					
8. มีความสอดคล้องกับความ ต้องการของผู้เรียน.....					
9. สามารถนำไปถ่ายทอดและบริการ สังคมได้.....					
10. หลักสูตรมีความซ้ำซ้อนกัน ระหว่างวิชา.....					
11. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณ ในวิชาชีพ.....					
12. มีการลำดับเนื้อหาในการเรียน ได้เหมาะสม.....					
13. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพ ที่เหมาะสม.....					

4. ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่าทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตรวิชาเอกระบบสารสนเทศ					
1. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีคุณภาพ.....					
2. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอกับการเรียนการสอน.....					
3. อุปกรณ์การเรียนการสอนมีความทันสมัย.....					
4. ความสะดวกในการให้บริการด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน.....					
5. ตำราเรียนมีคุณภาพสอดคล้องกับการเรียนการสอน.....					
6. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน..					
7. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์เพียงพอต่อการค้นคว้าของผู้เรียน..					
8. ห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย.....					
9. ความสะดวกในการให้บริการด้านการยืมหนังสือ.....					
10. เอกสารประกอบการสอนมีความสอดคล้องความมุ่งหมาย.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
11. เอกสารประกอบการสอนมีความสอดคล้องกับเนื้อหารายวิชา.....					
12. เอกสารประกอบการสอนมีทันสมัยตรงกับสภาพการเรียนการสอนในปัจจุบัน.....					
13. ความสะดวกในการได้รับบริการด้านเอกสารประกอบการสอน.....					
14. ห้องเรียนภาคทฤษฎีมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน.....					
15. ห้องเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน.....					
16. สถานที่เรียนมีเพียงพอสำหรับการเรียนการสอน.....					
17. สถานที่อำนวยความสะดวกต่างๆ ได้แก่ ห้องน้ำ ห้องส้วม สนามกีฬา โรงอาหาร ฯลฯ มีความเหมาะสม.....					

5. กระบวนการเรียนการสอน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ท่านเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาเอกระบบสารสนเทศ					
1. อาจารย์ผู้สอนได้ชี้แจงความมุ่งหมายขอบข่ายกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลวิชาชัดเจน.....					
2. การจัดกระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร.....					
3. การจัดกระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตร.....					
4. อาจารย์มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี.....					
5. อาจารย์ใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม.....					
6. อาจารย์มีความรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี.....					
7. อาจารย์ได้ปรับเนื้อหาไปสู่การสอนให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมเศรษฐกิจและเทคโนโลยี.....					
8. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน.....					
9. มีระบบฝึกกิจกรรมและงานประกอบการเรียนการสอนเหมาะสม					
10. อาจารย์ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
11. อาจารย์ได้จัดมีกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน.....					
12. อาจารย์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม.....					
13. มีการสอดแทรกการอบรมสั่งสอนทั่วไปแก่ผู้เรียนในเวลาเรียน..					
14. อาจารย์ได้ทำการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติงานจริงอย่างเหมาะสม.....					
15. อาจารย์มีลีลาและวิธีดำเนินการสอนน่าสนใจ.....					
16. บรรยายภาศในการเรียนการสอนน่าสนใจ สนุกสนาน.....					
17. เข้าเรียนตรงต่อเวลา.....					
18. แสดงความคิดเห็นของตนในชั่วโมงเรียน.....					
19. ทำงานและเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมายครบถ้วน.....					
20. ทบทวนและเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมายครบถ้วน.....					
21. ซักถามเมื่อเกิดความสงสัยหรือไม่เข้าใจ.....					
22. ค้นคว้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม....					
23. ทราบความมุ่งหมายและขอบข่ายของวิชาชัดเจน.....					
24. ติดตามทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาทุกขั้นตอน.....					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
25. ฝึกหัดและทำกิจกรรมเพิ่มเติม นอกเหนือจากชั้นเรียน.....					
26. มีส่วนร่วมทำให้การเรียนวิชา ต่างๆบรรลุจุดมุ่งหมาย.....					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับหลักสูตร

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

2. โครงสร้างของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

3. เนื้อหาของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

4. ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. กระบวนการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณยิ่งในความร่วมมือของท่าน

ภาคผนวก ค.

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ

โครงสร้างหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอก ระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2534

ในการศึกษาการประเมินครั้งนี้เป็นการศึกษาการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอก ระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2534 ซึ่งมีลักษณะ โครงสร้างของหลักสูตร ดังนี้

จุดประสงค์

เพื่อผลิตบุคลากรทางด้านคอมพิวเตอร์ระดับปริญญาตรี ให้สามารถปฏิบัติงาน ได้ดังนี้

1. ควบคุมเครื่องคอมพิวเตอร์ ควบคุมข้อมูล เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ ระบบงาน ออกแบบระบบงาน บริหารหน่วยงาน นักวิชาการ วิทยากร และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานในวิชาชีพ
2. ปฏิบัติงานบริหารและงานวิชาการที่มีความรู้ความสามารถ ในงานบริหารทั่วไป และการบริหารงานที่เกี่ยวกับการวิจัยข้อมูล การวางแผน การออกแบบ การควบคุมการตัดสินใจในทางเทคนิควิธีการใช้ข้อมูลให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานบริหาร การคิดหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อนำเครื่องคอมพิวเตอร์ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดขั้นตอนของงาน และวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับตรรกวิทยาทางคอมพิวเตอร์ การติดตามประมวลผลเพื่อนำเสนอ
3. ปฏิบัติงานทั่วไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีกึ๋นนิสัยในการค้นคว้าปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถแก้ไขปัญหาและตัดสินใจด้วยหลักการและเหตุผล อำนาจการและปฏิบัติการ และปฏิบัติการด้วยหลักวิชาการที่ดี การวางแผนปฏิบัติงานการเนะงานและการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายอย่างรวดเร็ว ตรงต่อเวลาและมีคุณภาพ
4. เพื่อเพิ่มจำนวนบุคลากรทางด้านคอมพิวเตอร์ที่มีความชำนาญด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในระดับปริญญาตรี ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
5. เพื่อปรับปรุงคุณภาพแรงงานให้มีความรู้ทางเทคโนโลยีระดับสูงขึ้น โดยเฉพาะทางด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์
6. เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

แผนการเรียนตามโครงสร้างของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอก ระบบสารสนเทศ
ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมพรศักราช 2534

1. กลุ่มวิชาพื้นฐาน 15 หน่วยกิต
 - 1.1 หมวดวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต

114-001 สังคมกับเศรษฐกิจ	3(3-0-3)
(Society and Economics)	
111-010 สังคมกับสิ่งแวดล้อม	3(3-0-3)
(Society and Enviroment)	
 - 1.2 หมวดวิชามนุษยศาสตร์ 3 หน่วยกิต

123-002 ตรรกวิทยาเบื้องต้น	3(3-0-3)
(Introduction to Logic)	
 - 1.3 หมวดวิชาภาษาศาสตร์ 3 หน่วยกิต

132-203 การเขียน 1	3(3-0-3)
(Writing)	
 - 1.4 หมวดวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 3 หน่วยกิต

153-301 คณิตศาสตร์ประยุกต์	3(3-0-3)
(Applied Mathematics)	
2. กลุ่มวิชาชีพ
 - 2.1 วิชาชีพพื้นฐาน 15 หน่วยกิต

บังคับ 9 หน่วยกิต จากวิชาต่อไปนี้

501-301 การวิเคราะห์ธุรกิจเชิงสถิติ	3(3-0-3)
(Statistical Analysis in Business)	
541-103 การบัญชีขั้นต้น 2	3(3-0-3)
(Introduction to Accounting 2)	
544-201 การเงินธุรกิจ	3(3-0-3)
(Business Finance)	

และให้เลือกรียน 6 หน่วยกิต จากวิชาพื้นฐาน ดังนี้

501-303 จรรยาบรรณทางธุรกิจ	3(3-0-3)
(Business Ethics)	

531-429 นโยบายธุรกิจ (Business Policy)	3(3-0-3)
2.2. วิชาชีพเฉพาะ / วิชาเอก 36 หน่วยกิต	
554-321 ภาษาปาสคาลขั้นสูง (Advanced Pascal Programming Language)	3(3-0-3)
553-303 การออกแบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Software Design)	3(3-0-3)
553-309 เทคนิคการเขียนโปรแกรม (Programming Technique)	3(3-0-3)
553-311 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในงานธุรกิจ (Business Computer Programming)	3(3-0-3)
553-319 ภาษาแอสเซมบลี (Assembly Programming Language)	3(3-0-3)
553-113 การเขียนคำสั่งระบบงาน (System Programming)	3(3-0-3)
553-415 ระบบโปรแกรมควบคุมเครื่อง (Operating System)	3(3-0-3)
553-417 การแปลโปรแกรม (Compiling Technique)	3(3-0-3)
553-419 ภาษาคอมพิวเตอร์ (Programming Language)	3(3-0-3)
553-421 วิศวกรรมซอฟต์แวร์ (Software Engineering)	3(3-0-3)
554-323 ภาษาซีขั้นสูง (Advanced C Programming Language)	3(3-0-3)
553-423 การศึกษาเฉพาะเรื่องทาง3 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Selected topics in Computer Programming)	3(3-0-3)
2.3 วิชาชีพเลือก	
110-331 จรรยาบรรณทางธุรกิจ (Business Ethics)	3(3-0-3)

220-311	การส่งเสริมการตลาด
(Marketing Promotion)	3(3-0-3)
310-425	การบริหารโครงการ
(Project Management)	3(3-0-3)
530-489	การศึกษาเฉพาะเรื่องทางโปรแกรม
คอมพิวเตอร์
(Selected Topics in Computer Programming)	3(3-0-3)
550-421	การประมวลผลข้อมูลทางการบัญชี
โดยคอมพิวเตอร์
(Computer Processing in Accounting)	3(3-0-3)
3. วิชาเลือกเสรี
310-429	นโยบายธุรกิจ
(Business Policy) | 3(3-0-3) |
|---------|-----------------------------------|----------|

ภาคผนวก ง..
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. รศ. ดร. ศ. วาสนา ประवालพฤษดิ์ ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
2. รศ. นิภา ศรีไพโรจน์ ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
3. ดร. ชวลิต รวยอาจิน ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
4. รศ. ดร. พ.ต.ต.(ญ) พวงเพ็ญ ชุณหปราณ รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผศ. ประสาท อร่ามกุล ภาควิชาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร

1. รศ. นริวรรธ จินตกานนท์	ภาควิชาคอมพิวเตอร์ คณะสถิติประยุกต์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
2. ผศ. ดร. พิพัฒน์ หิรัญยัณชิชากร	ภาควิชาคอมพิวเตอร์ คณะสถิติประยุกต์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
3. ผศ. เจริญ คุวินทร์พันธุ์	ภาควิชาคอมพิวเตอร์ คณะสถิติประยุกต์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
4. ผศ. มณีรัตน์ สวัสดิวัฒน์ ณ อยุธยา	สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
5. อ. เมฆา ศิริกุล	ภาควิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
6. ผศ. กานดา ชาญเฉลิม	ภาควิชาสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
7. อ. สุวัตร ปัทมวรคุณ	ภาควิชาสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
8. อ. ชัยยะ สังแก้ว	ภาควิชาสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายวสันต์ ชื่อสกุล รัตนกร
เกิด วันที่ 3 เดือนเมษายน พุทธศักราช 2510
สถานที่เกิด ตำบล บ้านไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านพักครูสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจักรพงษ์ขุนารณ
ถนนวิภาวดีรังสิต เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจักรพงษ์ขุนารณ
ถนนวิภาวดีรังสิต เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2528 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวิสุทธิรังษี
อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
พ.ศ. 2532 คบ. (คณิตศาสตร์) วิทยาลัยครูนครปฐม
อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
พ.ศ. 2541 กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2534

บทคัดย่อ
ของ
วสันต์ รัตนกร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
พฤษภาคม 2541

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกระบบสารสนเทศ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมทศักราช 2534 โดยใช้รูปแบบประเมินชิป ประเมินหลักสูตรในด้านบริบท คือ ความมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาวิชา ด้านปัจจัยเบื้องต้น คือ ทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตร ด้านกระบวนการ คือ กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลการเรียนด้านผลผลิต คือ ประสิทธิภาพของผู้ที่สำเร็จการศึกษา และด้านผลกระทบ คือ ผลที่อาจจะเกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร

กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ 18 คน นักศึกษา 68 คน ผู้ที่สำเร็จการศึกษา 47 คน ผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 41 คน ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร 8 คน และผู้บริหาร 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินหลักสูตรพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านบริบท

อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร และผู้บริหาร มีความคิดเห็นถึงความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับปานกลาง ส่วนโครงสร้างของหลักสูตรที่ว่า และเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมระดับมาก โดยความมุ่งหมายของหลักสูตร พบว่า ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน และยังเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน แต่การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามัคคีรู้จักรับผิดชอบร่วมกัน มีระเบียบวินัย และมีความซื่อสัตย์สุจริตยังมีความเหมาะสมระดับน้อย ส่วนโครงสร้างของหลักสูตร ควรปรับปรุงเพิ่มจำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคปฏิบัติ และจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี และในส่วนเนื้อหาวิชา พบว่าหลักสูตรมีความซ้ำซ้อนกันระหว่างวิชา การลำดับเนื้อหาในการเรียนและการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพยังไม่มีเหมาะสมเพียงพอ

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

อาจารย์ นักศึกษา และผู้บริหาร มีความคิดเห็นทรัพยากรที่ใช้ดำเนินการตามหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับปานกลาง แต่พบว่าห้องสมุดมีหนังสือทางด้านระบบสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในระดับน้อย และยังไม่เพียงพอต่อการค้นคว้าของผู้เรียน

3. ด้านกระบวนการ

อาจารย์ และนักศึกษา มีความคิดเห็นว่าการบวนการเรียนการสอนมีความเหมาะสมระดับปานกลาง ส่วนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมีความเหมาะสมระดับมาก โดยกระบวนการเรียนการสอน พบว่า ระบบฝึกกิจกรรมและงานประกอบการเรียนการสอนมี

ความเหมาะสมระดับมากที่สุด แต่การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียนยังน้อยเกินไป ส่วนการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า มุ่งส่งเสริมความชำนาญมากที่สุด แต่การส่งเสริมความจำ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมินผล และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองมีความเหมาะสมระดับน้อยที่สุด

4. ด้านผลผลิต

ผู้ที่สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติของผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสมระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน แต่ความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษจะมีความเหมาะสมในระดับน้อย

5. ด้านผลกระทบ

ผู้ที่สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตร มีผลกระทบระดับปานกลาง แต่ก็พบว่าการมีรายได้พิเศษเพิ่มเติมจากงานคอมพิวเตอร์จะมีผลกระทบระดับมาก

ส่วนผู้บังคับบัญชาผู้ที่สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผลผลิตของหลักสูตรมีผลกระทบระดับมาก แต่ในเรื่องความรู้ในเรื่องสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและติดตามความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ รู้จักสอนและพัฒนาทักษะในการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานอยู่เสมอ และมีความสามารถในการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหน่วยงานจะมีผลกระทบระดับน้อย

THE EVALUATION OF THE BUSINESS REVISED CURRICULUM B.E.2534
ADMINISTRATION , MAJOR INFORMATION SYSTEM OF RAJAMANGALA
INSTITUTE OF TECHNOLOGY

AN ABSTRACT
BY
WASON RATTANAGORN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Education measurement
at Srinakharinwirot University

May 1998

The purpose of this study was to evaluate the business revised curriculum B.E. 2534 administration, major information system of rajamangala institute of technology by using CIPP Model. The evaluation included context evaluation which assessed the objectives of the curriculum, the structure of the curriculum and the subject content; input evaluation which assessed resources used in implementing the curriculum; process evaluation which assessed teaching and learning activities, and measurement and evaluation of learning; product which evaluation assessed the quality of the students who are the graduates; and in the impact evaluation which assessed the impact of the product that might occur to the graduates.

The sample of the study included 18 instructors, 68 current students, 47 graduates, 41 graduates' employers, 8 curriculum experts and 9 administrators. Research instruments was questionnaire. Data analysis by mean, standard deviation. The result of curriculum evaluation were as follow :

1. Context

Instructors, curriculum experts and administrators had congruent opinion in the aspect objectives of curriculum that it was moderate appropriate level. In the aspect of curriculum structure and content that it was high appropriate level. Objectives of curriculum it was found curriculum enhanced students' special area and appropriate with current social situation. But that promote students' collaboration, had responsibility together, promote students' discipline, and honest were at lower appropriate level. In the aspect of curriculum structure. The appropriate of credit hour and the credit hour of selective course must be increased. And in the aspect of content it was found besides some of course content were also overlapped, appropriate sequence of content and promoted students' personality were not apposite.

2. Input

Instructors, students and administrators had congruent opinion in resources used in curriculum at moderate appropriate level. But it was found the library there were books about information technology and computer were not congruent with students needs at lower level. And were not enough for student searching.

3. Process

Instructors and students had congruent opinion in the aspect teaching and learning activities that it was moderate appropriate level. In the aspect of curriculum measurement and evaluation of learning that it was high appropriate level. Teaching and learning activities that it was found in the part of activities and task training system were at the highest level. But in the part of the were extra curriculum was at lower level. In the aspect curriculum measurement and evaluation of learning it was found aimed to promote expert were at the highest level. But promote of memory, had opportunities for students of participate in setting of evaluation criteria and gave students opportunities for students to do self evaluation was at the least appropriate level.

4. Output

Graduated and Graduates' employers had congruent opinion in graduates effectiveness at high appropriate level. When considered in each item the result were the same. But in the part of knowledge in using english language was at lest appropriate level.

5. Impact

Graduates had congruent opinion in the impacts' the product of curriculum output that it was moderate effect of appropriate level. It was found extra income from computer task was high effect of appropriate level.

Graduates' employers had congruent opinion in the impacts' the product of curriculum output that it high effect of appropriate level. But in the part Knowledge about social situation, economic, politic and always follow and movement, know how to teach and develop working skill of personal. And had ability in collaboration in the organization had low effect of appropriate level.